

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 4/24, syyskuu - lokakuu 2024, 23 vuosikerta, irtonumero 2 €

Emme halua sotaa-USArmy GO HOME !

Suomi surkeassa jamassa-suunnan on muututtava s. 2
Miten lähestyä tekoälyä marxilaisesta näkökulmasta s. 2
Ulkopolitiikan uusi aika s. 3
Leikkauspolitiikka kiristää kansan elämää s. 4
Sote-uudistus - farssi vai tragedia s. 5
Ranskan politiikan sekasortoinen tila on tietoisesti tuotettu s. 6
Suomen kieli hiipuu Venäjällä s. 10
Washingtonin Nato-kokous s. 11
Mitä tarkoittaa sosialismi kiinalaisilla ominaispiirteillä? s. 12
Historiallisen materialismin perusteista s. 14
Suurlähettiläs Pavel Kuznetsov Naapuriseura

Rissalassa protestoitiin Suomen ja USA:n yhteisiä lentosotaharjoituksia 4.-5.6.2021. Hangossa protestoitiin Suomen ja USA:n yhteisiä maihinnousuharjoituksia vastaan 6.6.2016.

Yhteiset sotaharjoitukset USA:n kanssa mm. 4.-5.6.2021 ja 6.6.2016 osoittivat, että maamme johto jo silloin oli valinnut Nato-jäsenyyden ja USA-yhteistyön sekä hylännyt kestävän naapuriyhteistyön Venäjän kanssa. USA:n joukkojen ja Naton infran sijoittaminen maahamme, sekä kaiken yhteistyön katkaiseminen naapurimme Venäjän kanssa osoittaa lähinnä rikollista suhtautumista maamme turvallisuuspolitiikkaan. Vieraan valtion sotajoukkojen saapumisen salliminen maahamme osoittaa, että nyt valmistaudutaan kansan selän takana sotaan. Sodan vastustajien tulee liittoutua yhteen rauhan puolesta.

Sivut 2, 3, 8, 11, 16 ja 20

Sivut 2-3

- Suomi surkeassa jamassa-suunnan on muututtava
- Miten lähestyä tekoälyä marxilaisesta näkökulmasta
- Ulkopolitiikan uusi aika
- Kapitalistit syvänmeren syvyyksissä

Sivut 4-5

- Leikkauspolitiikka kiristää kansan elämää
- Työrauhaa tavoiteltiin-mutta miten käy
- Sote-uudistus - farssi vai tragedia
- Elämässä pärjääminen ei ole täysin itsestä kiinni

Sivut 6-7

- Ranskan politiikan sekasortoinen tila on tietoisesti tuotettu
- Kolmen kerroksen väkeä
- Politiikan syksy
- Omenavarkaus

Sivut 8-9

- Vanhat lait
- Lieksa kaksoiskaarien kaupunki
- Aika muutoksille on kypsä
- Sotamuisto ja nykypäivä
- Hursti käreillä
- Näkymiä yhteistyöstä VL:n kanssa

Sivut 10-11

- Suomen kieli hiipuu Venäjän Karjalassa
- Washingtonin Nato-kokous

Sivut 12-13

- Mitä tarkoittaa sosialismi kiinalaisilla ominaispiirteillä?
- Venezuela vaalien jälkeen

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin perusteista

Sivut 16-17

- Suurlähettiläs Pavel Kuznetsov Naapuriseuran tapahtumassa

Sivut 18-19

- Kansan ääni vaatii muutosta
- Kansan äänen ilmoituksia

Sivu 20

- Mustajärvi kritisoi vasemmistoa ja vihreitä
- Suomi luovuttaa 15 sotilasaluetta täysin USA:n hallintaan
- Ensimmäinen maailmansota varoittaa
- DCA-sopimus oli historiamme typerin teko

Sote kuntoon ja irti militarismista - valinta on tehtävä

Sote-toimi on kyetty 10 vuoden työllä Sipilän, Marinin, Orpon, Purran ym. toimesta romuttamaan. Päätäjien sote-lupaukset ovat olleet tietoista valehtelua. Alueille ei vaan myönnetä varoja. Kaikki ohjataan yksityiseen bisnekseen. Miksi ihmiset hyväksyvät tämän mukisematta? Johtunee siitä, että päättäjät istuvat kahdella tuolilla. Ulkopolitiikassa hyväksytään Nato, DCA, USA:n etu ja militarismi. Tämä ajaa hyvinvoinnin edelle, jonka puolustaminen ei sovi "viralliseen" ulkopolitiikkaan. Oma nahka on päättäjille tärkeämpi. Yhteistyöhön hyvinvoinnin puolesta sotaa vastaan.

Sivut 2, 4, 5 ja 7

DCA on suvereniteettimme luovuttamista USA:lle

DCA:ta vastaan Ruotsissa: "Ei jenkki saappaille Ruotsissa. Ei DCA:lle."

Eduskunta hyväksyi vastalauseita 28.6.2024 USA:n kanssa solmitun puolustus sopimuksen. DCA astui voimaan 1.9.2024. Siinä luovutetaan 15 aluetta USA:n käyttöön. USA voi perustaa maahamme tukikohtia, liikkua vapaasti maalla, merellä ja ilmassa. Itsenäisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan aika on ohi. Sodasta ja rauhasta päättää osaltamme Washington. USA:n sotajoukot liikkuvat pohjoismaiden välillä niin, ettei asianomaisella maalla ole asiaan nokan koputtamista. Mennyt on hyvä naapuruus, sopu, rauhantahtoisuus. Isäntäarmeija maahamme asettuu.

Sivut 3 ja 20

Erotaan Natosta
Emme kuulu sinne

Kaikkien maiden proletaarit -
liittyykää yhteen!

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa

Helsinki 2.9. 2024

Suomi surkeassa jamassa - suunnan on muututtava

Suomi on tällä hetkellä sotien jälkeisen ajan surkeimmassa tilassa, niin ulko- ja turvallisuuspolitiikan kuin talouspolitiikan osalta. Maamme päättäjät ovat tehneet väärä valintoja toisensa perään, ja näin saattaneet Suomen monin eri tavoin ahdinkoon. Ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on tehty kolossalisia virhevalintoja, joiden takia maamme on asetettu suureen vaaraan.

Väärän ulkopoliitiikan seurauksena on myös talous ajautunut vakavaan alennustilaan. Luonnollinen yhteys Venäjään on kokonaan katkaistu, kaikki yhteistyö ja kaupankäynti on lopetettu. Suomi on kärsinyt tästä järjettömyydestä kymmenien miljardien eurojen tappiot. Jos maassa olisi mitään oikeutta, joutuisivat tähän katastrofiin syylliset oikeuden eteen vastuuseen teoistaan. Ukrainan aseistamiseen on käytetty jo 3 miljardia euroa. Lisäksi Suomi on vastaanottanut 70 000 ukrainalaista "pakolaista". Samaan aikaan sote-alueilta puuttuu yhteensä 1,4 miljardia euroa, mutta niitä rahoja ei tahdo millään löytyä.

Sote-uudistusta väännettiin liki 15 vuotta useiden eri hallitusten toimesta. Kun uudistus vihdoinkin astui voimaan tämän vuoden alusta, ei kestänyt kuin reilut seitsemän kuukautta, kun ensimmäinen ehdotus sote-alueiden määrän puolittamisesta tuli julkisuuteen. Sote-sekoilua seurattessa tulee päälimmäisenä mieleen jonkinlainen puskafarssi. Ehkä osuvin tyylilaji kuitenkin on tragikomedialla. Päättäjien kyvyttömyydestä nimittäin joudumme kärsimään me alamaiset, eli kansalaiset. Monenkirjavien ja runsaslukuisten sote-johtajien jättipalkkiot ovat sen sijaan hyvin turvattu tässä uudistuksessa.

Suomi linjasi ulkopoliitiikkaansa hiljattain järjestetyillä suurlihettiläspäivillä. Linjauksista vastasivat ulkoministeri Elina Valtonen ja presidentti Alexander Stubb. Huomio kiinnittyi erityisesti Valtosen linjauksiin, joiden tärkeimpänä sisältönä oli kyseenalaistaa Venäjän olemassaolo ja sen oikeutus. Valtonen puhui "vääjäämättömästä" lopputulemasta, millä hän tarkoitti Venäjän romahtamista tai hävittämistä.

Ulkoministerin puheesta piirtyi häiriintynyt maailmankuva, jossa länsi on kaikessa oikein toimiva demokratian ja ihmisoikeuksien tyysija, kun taas Venäjä on kaiken pahan alku ja juuri, joka pelkällä olemassaolollaan pilaa kaiken. Valtonen korosti EU- ja Nato-jäsenyyttä, kahdenvälistä yhteistyötä USA:n ja muiden kumppanimaiden kanssa sekä Ukrainan tukemisen tärkeyttä. Omien kansalaisten ahdingon helpottamisesta ei Valtonen sen sijaan maininnut tavuaakaan.

Tällainen vääristynyt ajattelu ohjaa tänä päivänä kaikkea Suomen politiikkaa. Tilannetta pahentaa vielä se, että kansanvaltaisuuden ja avoimuuden periaatteet ovat etenkin pääministeripuolue kokoomukselle täysin vieraita. Puolustusministeri Antti Häkkinen on ilmoittanut, ettei Pohjois-Suomea koskevista sotilaallisista suunnitelmista ja Naton aikeista kerrota julkisuuteen. Vastaavasti kokoomuksen eduskuntaryhmän pj. Matias Marttinen ilmoitti, että tulevia lisäleikkauksia ei aiota käsitellä julkisesti, vaan että valtiovarainministeriön virkamiehet tuovat esityksensä, jonka pohjalta hallitus tulee toimimaan. On selvää, että nykyinen tuhoisa meno ei voi jatkua paljoa pidempään. Hallitus on vaihdettava. On otettava suunta kohti oikeudenmukaista Suomea, jossa kansalaiset eivät ole vallanpitäjien alamaisia, vaan jossa päättäjät ovat ihmisillä toissa, kansalaisten ja Suomen etuja puolustamassa.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan

Kansanäänen

Taloudellisten syiden vuoksi siirryimme painetusta lehdestä postijakelun sijaan sähköisen PDF-version jakeluun. Tilausmaksujen yms. korottaminen ei ratkaise tätä tilannetta. Kansan äänen toimittamista emme lopeta, vaan sitä tulemme edelleen kehittämään.

Kansan ääni toimitetaan entisessä ulkoasussa. Lähetämme lehden PDF-muotoisen aidon näköisversion lehden ilmestyttyä kaikille tilaajille. Niille joilla ei ole PDF-tiedoston lukemiseen tarvittavaa laitteistoa, tietokonetta, S-postia yms. lähetämme yksinkertaisen paperikopion.

Toimi näin: Kun haluat, että lähetämme sinulle aina lehden ilmestyttyä KÄ:n PDF-muotoisen näköisversion sähköpostiin, laita meille sähköpostitietosi seuraavaan osoitteeseen: heikki.mannikko@pp1.inet.fi. p. 0440103450 tai kalevi.wahrman@gmail.com. p. 0405523099. Jos haluat, että lähetämme sinulle lehden paperikopion, ilmoita siitä sekä myös osoitetietosi em. tovereille.

Tilausmaksua emme peri. Sen sijaan pyydämme osoittamaan tukimaksua (omantunnon mukaan) kansanrintaman tilille: Osuuspankki FI08 5541 1420 0279 66 sekä laittamaan lehteen vappu- ja uudenvuoden tervehdykset ym. Kaikki 20 vuoden aikana ilmestyneet numerot ovat lukijoiden/tilaajien käytössä Kansan äänen verkkojulkaisussa osoitteessa www.kansanaani.org.

Miten lähestyä tekoälyä marxilaisesta näkökulmasta?

Tekoäly ei ole älykkyyttä siinä mielessä kuin ihmiset sen monesti ymmärtävät. Vaikka tekoäly jäljittelee joitakin inhimillisen ajattelun ja oppimisen piirteitä, se ei ole tietoinen, itsetajuinen tai ymmärtävä olento. Tekoäly suorittaa tehtäviä käyttämällä algoritmeja ja malleja, jotka perustuvat matemaattisiin laskelmiin ja datan analyysiin, mutta se ei ymmärrä niitä syvällisesti samalla tavalla kuin ihminen.

Kuva: Heikki Mannikko

Elokuun tapaamisessa keskusteltiin Juha Kieksin luennon jälkeen tekoälystä. Monissa puheenvuoroissa se rinnastettiin tuotantovoimien kehityksen laadulliseen vaiheeseen, joka voi muodostua kapitalistisellekin markkinataloudelle kohtalokkaaksi. Tämä tietenkin riippuu paljon siitä kykenevätkö kapitalistit miten manipuloimaan tekoälyohjelmien käyttämää tietovarastoa. Monissa puheenvuoroissa se rinnastettiin samaan kategoriaan, kuin mitä teollistumisen alkuvaiheessa oli "Kehruujenny". Tarpeellisenä työkaluna se nähtiin myös meille Marxilaisille. Taivoitteena nähtiin, että tarvitsemme tekoälyohjelman, joka tukeutuu koko marxilaiseen tuotettuun tietoon.

Tekoäly käsittelee informaatiota ilman tietoisuutta tai ymmärrystä. Se ei tiedä, miksi se tekee jonkin päätöksen, vaan noudattaa opittuja kaavoja ja sääntöjä. Vaikka tekoäly voi luoda uusia yhdistelmiä olemassa olevasta datasta (esimerkiksi luoda taidetta tai musiikkia), se ei ole luova samalla tavalla kuin ihminen. Tekoäly ei "inspiroi" tai "keksi" mitään uudesta näkökulmasta, vaan perustuu siihen, mitä se on oppinut aiemmasta datasta. Tekoälyltä puuttuvat tunteet ja moraalinen pohdinta. Se ei kykene empatiaan tai eettiseen harkintaan ilman, että ihminen ohjelmoi sen toimimaan tietyllä tavalla näissä tilanteissa.

Mitä tekoälystä voi sanoa marxilaisen taloustieteen näkökulmasta?

Tuotantovoimat (kuten teknologia ja työvoima) ovat keskeisessä asemassa yhteiskunnallisen kehityksen ajureina. Tekoäly ja automaatio voidaan nähdä osana tuotantovoimien kehitystä, joka voi parantaa tuotantavuutta ja mahdollistaa suuremman arvonlisäyksen tuotannossa. Tekoäly voi myös vaikuttaa siihen, miten työvoimaa käytetään ja millaisia taitoja tarvitaan.

Arvo syntyy työn kautta, ja työvoima on se, joka tuottaa lisäarvoa. Tekoäly ja automaatio voivat kuitenkin syrjäyttää ihmistyövoimaa monilla aloilla, mikä voi johtaa työttömyyteen ja työvoiman yltärintaan. Tämä herättää kysymyksiä siitä, miten arvoa tuotetaan, kun yhä suurempi osa työstä siirtyy koneille.

Kapitalismissa kapitalistit omistavat tuotantovälineet ja riistävät lisäarvoa työvoimasta. Tekoäly voi tehostaa tätä prosessia, koska sen avulla voidaan vähentää työvoimakustannuksia ja lisätä voittoja. Samalla se voi kuitenkin myös karsistaa kapitalistisen järjestelmän sisäisiä ristiriitoja, kun yhä pienempi osa väestöstä omistaa ja hallitsee tuotantovälineitä, samalla kun suuri osa jää ilman pysyvää työtä.

Tekoäly voi myös liittyä kapitalismin kriisien dynamiikkaan. Kapitalismissa on taipumus ajautua kriiseihin, esimerkiksi ylituotannon tai alikulutuksen kautta. Tekoäly ja automaatio voivat pahentaa näi-

tä kriisejä, jos kulutuskysyntä heikenee työttömyyden ja tuloerojen kasvun myötä.

Siirtyminen sosialismiin ja lopulta kommunismiin liittyy siihen, että tuotantovoimat kehittyvät pisteeseen, jossa yhteiskunta voi organisoida tuotannon yhteisomistuksen ja -hallinnan kautta. Tekoäly voisi potentiaalisesti olla osa tätä kehitystä, jos sitä käytettäisiin yhteiskunnallisen hyvinvoinnin lisäämiseen eikä vain voitontavoitteluun.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että marxilaisen kansantaloustieteen näkökulmasta tekoäly tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että haasteita. Se voi parantaa tuotantavuutta ja mahdollistaa uusia tuotantotapoja, mutta samalla se voi myös syventää taloudellisia ja sosiaalisia ristiriitoja, jos sitä käytetään kapitalistisen voiton maksimointiin työvoiman kustannuksella. Marxilaisessa teoriassa tekoälyn kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan tulisi arvioida sen mukaan, miten se vaikuttaa luokkataisteluun, työn arvoon ja yhteiskunnan tuotantovoimien kehitykseen.

Yhtäläisyydet kehruukoneen ja tekoälyn välillä

Herää kysymys, voidaanko tekoälyä verrata kehruukoneen ja muuhun teollistamisen alkuaikoihin? Sekä kehruukone että tekoäly ovat esimerkkejä teknologisista innovaatioista, jotka ovat mullistaneet tuotantovoimat. Kehruukoneet ja muut teollistumisen ajan koneet mahdollistivat massatuotannon ja vähensivät ihmistyövoiman tarvetta tekstiiliteollisuudessa. Tekoäly puolestaan mahdollistaa automatisoinnin ja tehokkuuden lisäämisen monilla aloilla, mikä voi johtaa vastaaviin muutoksiin tuotannossa.

Kuten kehruukoneet syrjäyttivät käsityöläisiä ja vähensivät työpaikkoja tekstiiliteollisuudessa, tekoäly ja automaatio uhkaavat syrjäyttää työntekijöitä monilla muilla aloilla. Molemmissa tapauksissa teknologinen kehitys on johtanut siihen, että ihmistyötä tarvitaan vähemmän, mikä on lisännyt työttömyyttä ja muuttanut työmarkkinoiden rakenteita.

Teknologiset innovaatiot, ku-

ten kehruukoneet ja tekoäly, lisäävät kapitalistien kykyä tuottaa lisäarvoa. Teknologia voi tehostaa tuotantoprosesseja, mikä mahdollistaa suuremman voiton tuottamisen samalla, kun työvoimakustannukset pienenevät. Tämä kuitenkin myös syventää riistoa, koska työntekijöiden osuus tuotetusta arvosta pienenee, vaikka heidän työnsä on yhä arvoin perusta.

Erot kehruukoneen ja tekoälyn välillä

Kehruukone ja muut teollisen vallankumouksen aikaiset teknologiat vaikuttivat erityisesti valmistavaan teollisuuteen, kun taas tekoälyllä on potentiaalia vaikuttaa laajemmin koko talouteen ja yhteiskuntaan. Tekoäly voi muuttaa ei vain teollista tuotantoa, vaan myös palvelualoja, hallintoa, terveydenhuoltoa ja monia muita sektoreita.

Kehruukone muutti työvoimaa mekaanisempaan ja fyysisempään suuntaan, kun taas tekoäly muuttaa työn luonteen toisenlaiseksi, siirtäen työn painopistettä rutiininomaisista ja toistuvista tehtävistä luovempaan ja analyttisempään suuntaan. Tekoäly ei siis pelkästään korvaa fyysisistä työtä, vaan myös älyllistä ja kognitiivista työtä.

Vaikka molemmat teknologiat ovat johtaneet yhteiskunnallisiin muutoksiin, tekoälyn vaikutukset saattavat olla syvällisempiä ja laajempia. Teollinen vallankumous johti massoitain ihmisiä kaupunkeihin, synnytti uuden työväenluokan ja vaikutti voimakkaasti yhteiskunnan rakenteisiin. Tekoäly voi muuttaa jopa sitä, miten ymmärrämme työn, talouden ja yhteiskunnan perusteet, esimerkiksi jos tekoäly pystyy suorittamaan entistä monimutkaisempia tehtäviä itsenäisesti.

Tekoäly voidaan siis nähdä osana pitkää jatkumoa teknologisessa kehityksessä, jossa uudet innovaatiot muuttavat tuotantoprosesseja ja yhteiskunnallisia suhteita. Samalla se edustaa uutta vaihetta, jossa teknologian vaikutus voi olla laaja-alaisempi ja syvällisempi kuin aikaisemmin, mikä herättää kysymyksiä talouden, työn ja yhteiskunnan tulevaisuudesta marxilaisesta näkökulmasta.

Kapitalistinen dynamiikka ja teknologia

Marxilaisessa teoriassa kapitalismi on jatkuvassa kilpailun ja uusien markkinoiden etsimisen tilassa, mikä pakottaa kapitalistit jatkuvasti etsimään keinoja lisätä tuotantavuutta ja vähentää kustannuksia. Teknologiset innovaatiot ovat keskeinen osa tätä prosessia. Vaikka lisäarvo syntyy ihmistyöstä, teknologian avulla kapitalistit voivat maksimoida sen osuuden työajasta, joka tuottaa lisäarvoa, ja siten kasvattaa voittojaan.

Tämä luo kuitenkin myös ristiriitoja kapitalismin sisällä. Kun teknologia vähentää työvoiman tarvetta, se voi johtaa työttömyyteen ja kulutuskysynnän laskuun, mikä voi pitkällä aikavälillä vaikeuttaa lisäarvon realisoitumista markkinoilla. Tässä mielessä teknologinen kehitys on sekä kapitalistisen tuotantotavan vahvuus että sen potentiaalinen heikkous.

Juha Kieksi
Loimaa

Ulkopolitiikan uusi aika

Hallitus julkisti ulko- ja turvallisuuspoliittisen selontekonsa heinäkuussa. Nykykäytännön mukaan jokainen hallitus tekee oman, Suomen ulkosuhteita ja turvallisuuspolitiikan painopisteitä ja tavoitteita määrittävän ja rajaavan asiakirjan. Tämän työn valmistelevat yhdessä valtioneuvoston kanslia ja presidentin kanslia.

Ei liene yllättävää, että tämän hallituksen juuri tämä asiakirja on lähtökohtaisesti ja sävyltään kauttaaltaan vissillä tavalla ”asennevammainen”. Muodostavathan maamme ulkopolitiikan keskeiset vaikuttajat tällä hetkellä niin sanotun värisuoran, eli presidentti, pääministeri, ulkoministeri ja puolustusministeri ovat saman puolueen, kokoomuksen asettamia. Lisäksi hallituksessa on näitä asiakirjoja laatimassa ksenofobiset, kaikkeen oman, välittömän kokemuspäirinsä ulkopuoliseen maailmaan pelon sekaisella vihalla suhtautuvat perussuomalaiset.

Asiakirjan otsikolla ”Uuden ajan ulko- ja turvallisuuspolitiikka” pyrittäneen korostamaan sitä, että meille on koittanut kokonaan uusi aika, ja ennen kaikkea uusi tapa hoitaa meidän ulkosuhteitamme. Olemmehan – tulksijasta riippuen – jopa sotatilassa lähimmän naapurimme kanssa. Suomen ulkopoliittisen johdon analyysi maailman, maanosamme ja ennen kaikkea oman maamme nykytilasta tiivistyy selonteon toteamuksessa, että ”Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti.”

Arvopohjainen realismi

Selonteossa korostetaan käsitettä arvopohjainen realismi. Tämäkään ei ole yllättävää, koska tuo, näissä yhteyksissä uusi termi on alkuaan uuden presidentin lanseeraama. Tuo sanapari pitää asiakirjan tekijöiden mukaan sisällään liberaalin yhteiskunnan keskeiset arvot, kuten demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeudet, tasa-arvon, ym. Realismia tässä yhteydessä edustaa selonteon kirjaus, jonka mukaan meidän ulkopoliittisessa johdossamme ollaan ”...aina valmiita vuoropuhe-

luun myös sellaisten maiden kanssa, jotka eivät jaa näkemyksiämme ja arvojemme.”

Tällaisessa yhteydessä luetellut arvosäällöt ovat mitä suurimmassa määrin suhteellisia käsitteitä, jotka konkretian tasolla voivat eri yhteyksissä ja erilaisen valtiofilosofisen ajattelutavan omaavilla tahoilla ilmentää hyvinkin erilaisia asioita ja varsinkin erilaisia politiikan teon käytäntöjä.

Vahvasti ristiriitaisena voi nähdä selonteon toteamuksen, että tämän maan ulkopoliittisella johdolla olisi aina valmius vuoropuheluun kaikkien kanssa. Tällaisen kirjauksen vilpittömyys asettuu vähintään kyseenalaiseksi, kun selonteon perustelujen pohjana ja lähtökohtana tuntuu olevan ajattelu, että maailma on jakautunut Suomen itärajan kohdalta sillä tavalla kahtia, että sen repeämän yli ei voi, eikä haluta olla missään tekemisissä. Eikä vuoropuhelulle siihen suuntaan tunnu tänä uuden ulkopoliitiikan aikana nähtävän mitään tarvettaakaan.

DCA-sopimus

Suomen ulkopoliittinen doktriini on kirjattuna selonteossa vakiintunein itsestäänselvyyksin. Suomi luvataan pitää sotilaallisten konfliktien ulkopuolella, maamme itsenäisyys, alueellinen koskemattomuus ja itsemääräämisoikeus turvataan. Tämä on vakiintunut dogmi ja tällaiset sanahelinät voi kuitata pelkäsi politiikan kapulakieleksi ja hämäykseksi, millä voi ohittaa tukun asiakirjaan sisältyviä ristiriitoja.

Suomi on tehnyt juuri sopimuksen sotilaspoliittisesta yhteistyöstä USA:n kanssa. Eduskunnan ilman äänestystä hyväksymässä DCA (Defence Cooperation Agreement) -sopimukses-

sa Suomi on luopunut juuri noista itsenäisen valtion perusmääreistä. Maamme alueella tulee olemaan pysyvästi toisen valtion hallinnassa olevia saarekkeitä, millä tämä vieras valta voi tehdä ja operoida koska tahansa ja mitä sen omat intressinsä kulloinkin tuntuvat edellyttävän. Maamme taivaalla jyräävät maailman suurimmat ja tuhoisimmat pommikoneet. Pohjoisen satamista osia suljetaan ja varataan vain vieraan valtion sotilaallisten operaatioiden käyttöön. Tällaiset järjestelyt ja sotaisatkaan demonstraatiot eivät ole pienimmässäkään määrin sen enempää Suomen poliittisen kuin sotilaallisenkaan johdon kontrollissa. Maamme uuden ulkopoliittisen linjan mukaan tällaisten toimintojen katsotaan olevan ihan luontevaa jatkoa Suomen liittymiselle sotilasliitto Natoon ja täydentävän ja nostavan maamme ja tämän sotaliittoa yhteytyön aivan uudelle tasolle.

DCA-sopimuksella ei hallituksen tulkinnan mukaan ole mitään merkitystä tai käytännön vaikutusta Suomen itsemääräämisoikeuden eikä alueellisen koskemattomuuden suojelemisen näkökulmasta. Imperialistisen sotaliiton vapaa ja täysin omaehtoinen, Suomen valtion johdosta riippumaton operointi maamme alueella ei tunnu olevan tämän tasavallan johdolle minkäänlainen ongelma.

Itäraja

Selonteon lausumasta alueellisesta koskemattomuudesta ja itsemääräämisoikeudesta saa hyvin ristiriitaisen kuvan, kun sen rinnastaa niin sanotusta rajalaista käydyssä keskustelussa esillä pidettyihin uhkakuviiin. Täällä nähdään muutama kymmenen polkupyöräilijää maamme itärajan tuntumassa niin valtaisana uhkana valtion itsenäisyydelle, että ollaan valmiita hylkäämään kaikki aikaisempina aikoina tehdyt kansainvälistä oikeutta ja ihmisoikeuksia koskevat sopimukset ja sitoumukset.

Kaikilla hallituksen aikeilla luvataan taata Suomen ja suomalaisten turvallisuus. Selonteos-

Kuva: Heikki Mannikko

Jo kahdeksan (8) vuotta sitten Hangossa 6.6.2016 muistutettiin päättäjiä, että USA-johtoisen sotaharjoituksen tuominen Suomen alueelle heikentää turvallisuuttamme. Silloin harjoiteltiin USA:n kanssa maihinnousua Suomen alueelle. Ne valehtelevat, jotka eivät näe sitä, että jo silloin agendalla oli Suomen liittäminen Natoon. Rikollisia ovat ne, jotka toimeenpanivat tämän Suomen ulkopoliitiikan muutoksen.

sa käytetään termiä kokonaisturvallisuus, millä tarkoitetaan, että ”Suomi tarkastelee turvallisuutta laajasta näkökulmasta, jossa keskeisellä sijalla ovat talouden kilpailukyky, sosiaalinen ja ekologinen kestävyys.”

On vaikea ymmärtää sitä loigikkaa, minkä mukaan nyt käynnissä oleva sotilaallinen varustautuminen ja varautuminen sotilaallisiin konflikteihin lisäävät minkään alueen turvallisuutta, alueen asukkaiden turvallisuudesta puhumattakaan.

Itämeri

Eräänlaisena varjonyrkkelyinä voi nähdä selonteon olettaman, että Venäjä pyrkii kasvattamaan läsnäoloaan ja vaikutusmahdollisuuksiaan Itämerellä, kunhan sen sotilaalliset resurssit vapautuvat Ukrainan suunnalta. Tähän oletukseen pohjaten Suomen ulkopoliittinen johto vetää mutkia suoraksi ja päätyy toteamaan, että ”Venäjän pyrkimykset kasvattaa vaikutusvaltaansa Itämerellä ja arktisella alueella korostavat Naton pelotteen ja puolustuksen vahvistamisen merkitystä Pohjois-Euroopassa.”

Lännessä varaudutaan siis – Suomea alustana käyttäen – pelkän harhaisen oletuksen pohjal-

ta johonkin ”viimeiseen taistoon” kaikkea maailmaa riivaavaa pahuutta vastaan. Tuon pahuuden nähdään lymyilevän juuri nyt Suomen itärajan takana.

Tällaiset hallituksen asiakirjoihin päätyneet kehäpäätelmät, ja niiden pohjalta tehdyt ratkaisut niinkin tärkeässä asiakokonaisuudessa, mitä maan ulkosuhteet ovat, tuntuvat vaarallisilta. Nämä, mitä mielikuvituksellisimmat olettamat muuttuvat tehokkaan propagandan voimalla dogmeiksi, joiden oletetaan olevan koskemattomia tästä ajasta hamaan maailman tappiin asti.

Ehkä pahempaa kuin fyysinen aita Suomen itärajalla on kuitenkin se muuri, jota tällä puolella rajaa on rakennettu jo pitkään. Tällaiset ”uutta ulkopoliitiikkaa” ohjaavat hallituksen linjaukset sekä maan valta- ja vähäisempikin media, somesta puhumattakaan, ovat kaiken kattavalla propagandalla saaneet yhteisvaikutuksena rakennettua sellaisen muurin, että sen purkaminen joskus – jos sellaista aikaa vielä tulee – on paljon vaikeampi kuin pelkän piikkilanka-aidan keriminen rullalle.

Unto Nikula
Rovaniemi

Kapitalistit syvänmeren syvyyksissä

Syvänmerenalainen kaivostoiminta on aika uutta toimintaa. Kaivostoiminta merissä oli 70- ja 80-luvulla oikeudellisesti rajoitettu. Näitä kysymyksiä käsiteltiin Kansainvälisen merenpohjaviranomaisen kautta. 2010-luvulla saatiin selville, että merenpohjissa on perunan kokoisia metalliklimppejä, jotka sisälsivät arvokkaita metalleja: kobolttia, nikkeliä, mangaania ja muita metalleja. Tästä alkoi tietenkin kilpajuoksu näiden tuotteiden hamuamiseksi. Sähköautoteollisuus ja tuuliturbiinien rakentajat näkivät oivallisen mahdollisuuden löytää raaka-aineensa. Omituista on kuitenkin, ettei meren ryöstämiselle ollut minkäänlaista säännöstöä, vaikka näitä arvokkaita möhkäleitä esiintyy kaikissa merissä, myös Itämeressä. Euroopan Midas-järjestö tutki mahdollisuuksia louhimiseen ja mahdollisia haittoja ympäristölle vuosina 2011–2013.

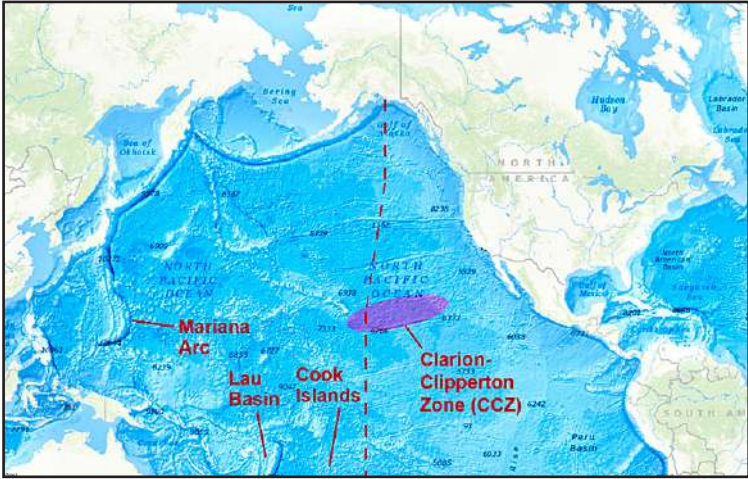
Mangaaniklimppejä esiintyy runsaasti 1300 ja 3700 metrin syvyyksissä, mutta siellä on myös suuri määrä meren eläimistöä, jotka joutuvat kaivosteollisuuden vaikutusten alle. Lajeja voi kadota, tärkeitä elinpaikkoja samaten, meren pohja kovenee, sedimenttipilvet tuhoisivat eliöiden hengitysaikot, meteli, nestemuutokset ja niin edelleen, korvaamatonta tuhoa voi tapahtua. Näistä haitoista ollaan myös tietämättömiä.

YK:n kansainvälinen viranomainen ISA on pitänyt asiasta kouksia, jotta tällaiset säännöt saataisiin. Viimeisin kokous pidettiin juuri äskettäin elokuussa, missä kova ristiriita vallitsee teollisuuden ja

merien suojelijoiden kesken. Vastustavien maiden määrä on jo 20, jotka vaativat lykkäystä asiassa. Näihin kuuluvat Pohjoismaat, Norja ja Kiina vastustajina. ISA sai tehtäväksi ensi vuodelle aikaa suoriutua tehtävästä. Se tulee olemaan vaikea tehtävä, sillä nyt havaitaan, että paine kasvaa mennä louhimaan vielä syvemmälle meressä, 5000 metriin ja edemmäs. Kysytään onko edes järkevää tehdä se, sillä siellä aukenee eliömaailma, jota ei edes tunneta. Jokainen tutkimus näissä syvyyksissä tuo esille uusia eläinlajeja ja jopa faunaa, vaikka täysi pimeys vallitsee. 2022 tuli uusi seikka, joka vaikuttaa mahdollisesti kielteisesti kaivostoimintaan. Ilman säännöstöjä tulee kaaos.

Stewart-niminen tutkija tutki happimäärän muutosta kerroksittain valtameressä 2013. Määrä väheni mitä syvemmälle mentiin. Lähellä pohjaa huomattiin yhtäkkinen hapen lisääntyminen. Testi tehtiin muutaman uuden kerran, mutta tulos oli sama, vaikka koneitakin vaihdettiin. Tämä jäi arvoitukseksi vuoteen 1922, jolloin Stewartille selveni, että juuri mangaaniklimpit hajoittivat meriveden elektrolyysin avulla hapeksi. Faunaa ei merenpohjalla ole näin syvissä paikoissa muuta kuin tällaisen metallisen klimpin päällä. Klimppien louhiminen siis vähentäisi mahdollisesti happimäärää ikävin seurauksin eliöille. Tätä hapetta kutsutaan mustaksi hapeksi (dark oxygen).

Kanadalainen kaivosyhtiö The Metal Company on saanut alustavan luvan kokeiluun Naurusaarilla Tyynellä valtamerellä tämän vuoden aikana. Norja on aikeissa aloittaa kaivosteollisuuden piakkoin Grönlannin ja Norjan välisellä alueella, joka on kaksi kertaa Tanskan pinta-ala. Kiina tulee kokeilemaan laitteistoaan valitsemallaan alueella ensi vuonna Tyynessä valtameressä. Kiina on pitkällä tutkimustyössä,

Kuva: Wikimedia Commons

Clarion-Clipperton vyöhyke (CCZ) kuuluu Tyynenmeren ympäristöalueeseen. CCZ-alueelle suunnitellaan kaivosjättien toimesta aktiivista syvänmeren louhintaa, koska siellä esiintyy runsaasti mangaanikyhmyjä. Alueella esiintyy myös runsaasti jo ennen tuntemattomia elämänmuotoja. Ympäristöjärjestöt vastustavat jyrkästi alueen kaivostoimintaa.

sillä on viisi sopimusta aloittaa kaivaukset. He aikovat laskea syvyyksiin laitteen, joka on 9 m pitkä, 5m leveä ja 40 tonnia. Se kaapii pohjaa. ISA on antanut eri maille 30 lupaa ja yhden yksityiselle. USA:n lupia myöntää NOAA. Suurin alue tulee olemaan Clarion-Clipperton alue Hawaijin ja Mexican välissä.

Vaikka valtiot ovat saaneet luvvat tällä hetkellä, niin suuryritykset

kyllä tulevat iskemään kyntensä syvänmeren kaivostoimintaan, sillä merenpohjalla lepää suuret rikaudet, mutta kyse on siitä, vaaranammeko viimeisen tutkimattoman alueen, ennenkuin tiedämme, miten vaikuttava maailma se on.

Esa Salomaa
Kvissleby, Ruotsi

LEIKKAUSPOLITIikka KIRISTÄÄ KANSAN ELÄMÄÄ

Ihmisten elämää ei helpota se, että kansa itse on valinnut ne päättäjät, jotka tämän leikkauspolitiikan toteuttavat

Yhteiskunnan tilaa voidaan arvioida monin eri tavoin. Äskettäin Kalevi Sorsa-säätiö julkaisi tutkijaryhmän tekemän selvityksen, joka osoitti suomalaisten hyvinvoinnin romahtaneen 2020-luvulla. Tausalla vaikuttavat koronapandemia, Naton eskalaatiosota Ukrainassa ja sen aiheuttama elinkustannusten ja talouselämän hankintojen kallistuminen. Tutkimuksen tekijät muistuttavat, että elämme nyt monikriisissä yhteiskunnassa, jossa koetut kriisit vahvistavat toistensa vaikutuksia. Tavallinen kansalainen kokee tämän kaiken konkreettisesti elämässään, vaikka ei osaa sitä aina yhdistää uusliberalistisen oikeistohallituksen ryöstöpolitiikkaan. Terveyspalvelut ovat rapistuneet, kun ne siirrettiin kunnilta ”hyvinvointialueille”, joille ei myönnetä tarpeeksi varoja tehtäviensä hoitamiseen. Tämä on palvelujen yksityistämistä. Hoitoon pääsyä vaikeutetaan, jolloin on turvaututtava yksityisiin hoidontarjoajiin, jotka keventävät ihmisten ennestäänkin kevyttä rahapussia. Ihmisiä pelottaa, koska nopeassa tahdissa organisoitu USA-johtoinen käännös Venäjä-suh-teissa on tuonut kurjuutta maallemme, kun taloudelliset ja kulttu-relliset suhteet ajettiin alas parissa vuodessa.

Vuoden 2025 talousarvio enteilee katastrofia

Hallitus esitteli elokuun alussa (to. 8.8) suunnitelmaansa vuoden 2025 talousarvioksi. Siitä selvisi, että bud-jetin alijäämä nousee 12,2 miljardiin euroon. Sote-menot kasvavat, eivätkä rahat riitä kattamaan kuluja. Bud-jetin loppusummaksi ennakoidaan 88,1 miljardia ja tuloja löytyy vain 76 miljardia. Alijäämä edellisestä vuo-desta on kasvanut 1,5 miljardia eu-roa. Mitään uutta ei ensi vuonna ra-kennettaisi, kun talousarvio sisältää vain noin 13 miljoonaa menolisäyksiä. Suurimmat syyt alijäämään ovat sosiaali- ja terveysmenojen kasvu ja valtion korkomenojen kasvu.

Leikkauksia ja konkursseja

Osalle kehysriihessä päätetyille 100 miljoonan leikkauksille et-sitään syyskuussa korvaavia koh-teita, koska niiden säästöt eivät to-teudu. Näistä 58 miljoonaa kohdis-tuu kotouttamismenoihin. Ministe-rit joutuvat myöntämään, että heik-

ko suhdannetilanne vaikeuttaa ve-rotulojen kasvua. Se heijastuu mm. konkurssien määrän kasvuna. Kon-kurssit lisääntyivät v. 2023 heikon taloustilanteen, inflaation ja korko-jen nousun myötä. Edellisenä vuon-na pantiin vireille 3 300 konkurssia. Rakentaminen hiipui ja 4 420 raken-nusalan yritystä lopetti toimintansa. Näistä viidennes kuului vireille pantujen konkurssitapausten jouk-koon. Eräiden tietojen mukaan ku-luvan vuoden ensimmäisellä puolis-kolla on pantu vireille jo noin 1 800 konkurssia.

Muistamme varmaan edellisten eduskuntavaalien alla, kun persujen ja kokoomuksen vaali-kampanjoissa puhuttiin välttämät-ömyydestä vähentää velanottoa. Tällä hetkellä valtio ottaa uutta vel-kaa rajusti. Heinäkuun lopussa vel-kaa oli 166,9 mrd €. Se on 26 611 € asukasta kohden. Tällä hetkellä ar-vioidaan velkasumman kasvavan vuoden loppuun mennessä 181,1 miljardiin ja ensi vuoden korkosum-ma nousee 3.5 miljardiin euroon.

100 000 uutta työllistä ja 2 mrd:n säästöt?

Keväällä käytiin hallituksen ja työ-markkinajärjestöjen välillä iso vään-tö, jossa palkansaajajärjestöt yrit-tivät saada hallituksen perumaan suunnittelemansa rankat työelä-mään kohdistuvat heikennykset ja perusturvaan kohdistuvat leikkauk-set. Silloin mm. Kansan äänessä kir-joitimme, että ”Työttömyys- ja so-siaaliturvan leikkaaminen eivät toi-mi työllistämiskeinoina” (KÄ 5/2023) ja ”Lakko-oikeus on luovuttamaton perusoikeus” (KÄ 1/2024). SAK:n ja hallituksen keskusteluissa nakkikioskiyrittäjä Satonen perusteli hal-lituksen toimia sillä, että hallitusoh-jelman toteuttamisella luodaan 100 000 uutta työllistä ja sen avulla saa-daan valtiontalouteen 2 mrd:n sääs-töt. Jokainen ajatteleva palkansaaja tiesi silloin, että edes saksiniekka, or-popoika ja nakkikioskiyrittäjä eivät itse usko moisiin satuihin, vaan ky-se on suoraan Thatcherilaisesta yri-tyksestä ajaa alas ay-liike.

Miten työllisyyden kanssa on tänään?

Satosen ja hallituksen arviot eivät oikein toteudu käytännössä. Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kat-sauksen mukaan työttömiä työn-hakijoita oli heinäkuussa 306 000 ja heidän määränsä nousi vuo-den takaisesta 27 200 henkilöä. Lo-mautettuna koko maassa oli heinä-kuun lopussa 28 000 henkilöä, mikä on 5 700 edellisvuoden ajankohtaa enemmän. Kokoaikaisesti lomautet-tuja oli 20 900 henkeä eli 2 500 edel-lisvuoden ajankohtaa enemmän. TEM-katsauksen mukaan pitkäai-kaistyöttömiä oli 98 600, joka on 6 400 enemmän kuin vuotta aiemmin.

On huomattava, että ilmoitet-tujen työllisyyslukujen määrä voi

Ay-väen protestissa 1.2. vastustettiin hallituksen yksityistämislinjau ja julmia leikkauksia.

Kuva: Heikki Männikkö

Riku Aalto totesi Ay-liikkeen kevään lakkotaisteluilla osoittaneen voi-vansa vastustaa hallituksen työelämän heikennyksiä. Hallitus ei kui-tenkaan perääntynyt ja lakko-oikeutta rajoitettiin. Monia heikennyk-siä, jotka kiristävät ilmapiiriä on yhä vireillä. Palkankorotusten lisäksi syksyn neuvotteluissa pöydälle nousee työttömyysturva, kun hallitus leikkaa ansiosidonnaista päivärahaa.

vaihdella paljonkin, koska yleensä tiedot perustuvat TEM:n työnvälitys-tilastoon sekä Tilastokeskuksen työ-voimatutkimukseen. TEM:n työnvä-litystilaston lähteenä on TE-toimis-tojen- ja kuntakokeilujen asiakasre-kisteri. Tilastokeskuksen työvoima-tutkimus puolestaan on otostutki-mus.

Yksityistämispolitiikka niittää satoaan myös HUS:ssa

Nyt useita hyvinvointialueita koet-televat henkilöstön vähennykset. Elokuun loppupuolella ilmoitettiin

HUS: n yt-neuvotteluista, jotka kos-kevat koko henkilökuntaa, 28 000 työntekijää. Tavoitteena on 1 000 henkilötyövuoden säästötavoite t. leikkaustavoite. Kehysriihessä halli-tus vähensi hyvinvointialueiden vel-voitteita, minkä hallitus katsoo alen-tavan alueiden rahoitusta. Näin ros-vohallitus hakee hyvinvointialuei-den rahoitukseen isoja säästöjä. HUS: n sopeutustarve on 140 mil-joonaa. Syynä tähän on tietoisesti johdettu alibudjetointi, mikä antaa syyn henkilöstön leikkauksille. Yksi-

Jatkuu sivulla 5

Työrauhaa tavoiteltiin, mutta miten käy?

Työtaistelujen lisärajoitukset tulivat voimaan toukokuussa ay-liikkeen luovuttua vasta-rinnasta.

Työehtosopimukseen kohdistu-vasta painostuksesta tuomitta-vat hyvityssakot korotettiin mo-ninkertaisiksi. Ne ulotettiin kos-kemaan myös tukitoimia ja poliit-tisia työtaisteluja, jotka eivät koh-distu työehtosopimukseen. Järjes-töjen maksettavaksi voi tulla jopa 150.000 euron hyvityssakko. Työ-tuomioistuimen tehtäväksi sää-dettiin myös myötätuntotoimien ja poliittisten työtaistelujen ran-kaiseminen, jos ne ylittävät 24 tun-tia (työnseisaukset) tai kaksi vii-koa (muut työtaistelut). Säännök-set jäivät tulkinnanvaraisiksi. Esi-merkiksi ”poliittinen päätöksente-ko” työtaistelun kohteena on epä-määräinen. Työtuomioistuimen luonne työelämän asiantuntijana hälvenee. Se alkaa antaa myös po-liittisia tuomioita. Tämä on oikeus-valtion kannalta huono muutos. Työtuomioistuin on ainoa tuomio-istuin, jonka tuomioista ei voi va-littaa. Se on poikkeus perustuslain 21 §:n mukaisesta oikeusturvasta.

Työriitojen sovittelulakiin lisättiin vastaavat säännökset ra-joittamaan myötätuntotyötaiste-luja ja poliittisia työtaisteluja myös sopimuksettomana aikana. Näitä koskevat vaatimukset ratkaistaan käräjäoikeuksissa, jotka tuomitse-vat seuraamuksina ”hyvityksiä”. Ne ovat yhtä suuria kuin työtuomiois-tuimen hyvityssakot. Samanlaisia asioita käsitellään siis erilaisissa tuomioistuimissa. Seuraamuksia

koskevaan 18 a §:ään jäi huvitta-va kielivirhekin, joka voi selittyä hätäilyllä tai vieraskielisyydellä: ”yhdistys ... on maksettava hyvi-tys”.

Mihin muutoksiin lait johta-vat? Ainakin kolme tendenssiä on mahdollista. Ensinnäkin oikeus-valtio kaventuu entisestään, kun säädetään lisää rajoituksia kansa-laistointiin ja ihmisoikeussopi-musten mukaiseen lakko-oikeu-teen.

Toiseksi työehtosopimukset saattavat vähentyä. Lakkosakot ovat niin suuret, että ei kannata aina sitoutua työehtosopimuksen tuomaan työrauhavelvollisuuteen. Ammattiosastoilta isot hyvityssa-kot voivat estää kaiken toiminnan. Sakkoahan tulee siitäkin, ettei yh-distys ”riittävästi” valvo jäseniään, jotka usein spontaanisti ryhtyvät epävirallisiin työtaistelutoimiin. Sopimuksettomuus johtaa vapaa-seen työtaistelutoimintaan.

Kolmanneksi voi käydä niin, että myötätuntotyötaisteluja ja poliittisia työtaisteluja järjestävät-kin muut kuin työmarkkina-järjestöt. Poliittisetkin järjestöt saa-vat järjestää lakkoliikkeitä samoin kuin ympäristö- ja muut aktivisti-järjestöt. Niiden kieltäminen vei-si kaus demokraattisesta oikeus-valtiosta.

Taistolaisten iskulause ”Alas tulopolitiikka, alas luokka-sopu!” näyttää toteutuneen. Sen toteuttivat työnantajajärjestöt ja oikeistohallitus.

Kalevi Hölttä oikeustieteen tohtori, dosentti

DSL tiedottaa

DSL DEMOKRAATTINEN SIVISTYSLIITTO

Toimistomme on apartheidista vapaa alue

DSL:n toimisto Helsingin Malmilla on lisätty apartheidista vapaiden alueiden listaan ja haas-tamme muut opintokeskukset ja koulutusjärjestöt mukaan! Meidän arvoissamme palestiina-laisten vapaustaistelu ja kansojen itsemääräämisoikeus ovat tärkeitä kamppailukysymyksiä, joiden tueksi opiskelu ja liittoutuminen on välttämätöntä.

Apartheidista vapaalla alueella voit nauttia ajastasi tietäen, että tilaa hallitseva yritys tai yhti-isö seisoo palestiinalaisten puolella ja vastustaa konkreettisesti Israelin apartheid-hallintoa ja palestiinalaisten kansanmurhaa.

Apartheidista vapaa alue osallistuu BDS-liikkeen asettamiin kohdennettuihin boikotteihin – myös kulttuurisiin ja akateemisiin – ja jatkaa boikotointia, kunnes Israel noudattaa kansain-välistä oikeutta ja ihmisoikeuksien periaatteita. Apartheidista vapaa alue sitoutuu myös edis-tämään antirasismia ja yhdenvertaisuutta.

Apartheid Free Zone on maailmanlaajuinen BDS-kampanja, jonka tavoitteena on saada yri-tykset ja yhteisöt tukemaan palestiinalaisten johtaman BDS-liikkeen asettamia boikotteja ja pakotteita.

Tutustu aslakirjoihin ja materiaalipankkiin

DSL:n uusi toimintasuunnitelma sekä toiminta- ja kehittämisohjelma ovat luettavissa osoittees-sa desili.fi, valikon Sivistysliitto-otsikon alta. DSL:n keskeisinä periaatteina ovat maailmanlaa-juinen solidaarisuus, sosiaalinen ja taloudellinen oikeudenmukaisuus, demokratia sekä rau-han, humanismin ja sosialismin aatteet.

DSL:n nettisivujen (desili.fi) materiaalipankista löydät mainioita ja käyttökelpoisia opinto-materiaaleja hyödynnettäväksi osana opintotoimintaa. Materiaalipankki sisältää vapaasti käy-tettävissä ja hyödynnettävissä olevia tekstejä, videoita, dioja ja teoksia laajasti ja monipuolises-ti eri yhteiskunnallisista ja teoreettisista aiheista. Materiaalipankin annista löytyy paljon hyö-dyllistä opintomateriaalia käytettäväksi esimerkiksi opintokerhojen ja opintotilaisuuksien ai-neistoja ja suunnittelua varten.

Jyväskylän antikapitalistinen foorumi

Erilaisia toimijoita yhteen kutsuva antikapitalistinen foorumi tullaan järjestämään Jyväskylän Sepänkeskuksella lauantaina 28.9. klo 11-16. Katso lisätiedot osoitteessa desili.fi!

Tutustu osoitteessa www.desili.fi

Sote-uudistus - farssi vai tragedia

Sote-soppaa on keitetty monen kokin voimin jo 15 vuotta. Jos uudistuksen historiasta kirjoitetaan joskus näytelmä, siitä tulee joko farssi tai tragedia. Yksityiset kermankuorijat nauravat, vähävaraiset terveyspalvelujen ja hoivan tarvitsijat itkevät. Sote-palveluiden syöksykierre on karmea. Suomen aarre – julkinen sote – on uhattuna.

Sote-sekoilu

Vuosia poliitikot ja virkamiehet ovat tarinoineet, että sote-uudistuksilla parannetaan palveluihin pääsyä, hillitään kustannusten kasvua ja torjutaan eriarvoisuutta. Laskelmat säästöistä perustuvat toiveajatteluun ja ovat tutkimusten ja tilastojen vastaiset. Tämä tiedettiin koko ajan, kun Sipilän, Rinteen ja Marinin hallitukset kyhäisivät kokoon sote-mallia, joka runnottiin väkisin läpi juhannusviikolla 2022.

Kuntapohjainen terveydenhoitomme oli korkeatasoinen, toimiva ja kustannustehokas. On vaikea uskoa, että puoluepamput ja virkamiehet eivät olisi nähneet Tilastokeskuksen ja Kuntaliiton tilastoja, joiden mukaan sote-toimi oli tehokkainta 20–40 000 asukkaan kunnissa.

Viime vuosien ongelmat johtuvat hallitusten valtionapujen leikkauksista - sote muka oli kallista. Terveysdenhuolto oli tehokasta ja laadukasta. “Suomi kuului niiden 4 maan joukkoon, jotka ovat inspiraation lähde muillekin” (HS 31.1.2017). Terveysmenot asukasta kohden olivat noin 3 800 €. Ruotsissa ja muissa kärkipäähän sijoittuvissa maissa menot olivat 50 % korkeammat.

Palvelut huononivat keskittämisen vuoksi

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT selvitti vuoden 2009 kuntaliitoksia. Silloin toteutettiin 32 liitosta, joihin kuului 99 kuntaa. Liitoksilla ei ollut mitään positiivista vaikutusta kuntien kokonaismenoihin. Sen sijaan liitosten sisällä tapahtui merkittäviä palveluverkon muutoksia työpaikkojen siirtyessä pienistä liitoskunnista suuriin. Tosiasiasa palvelut huononivat keskittämisten takia ja potilaiden kustannukset lisääntyivät. Eduskunnan tietopalvelu kertonee kysyttäessä näistä asioista, jos viitsii kysyä. Jotkut rivi-
kansanedustajat uskoivat valheisiin leveiden hartioiden politiikan siunauksellisuudesta. Myös läntisten naapurimaittemme kokemukset jättialueuudistuksista todistivat saman asian. Niissä tehottomuuden

ja kustannusten nousun seurauksena pakitetaan ainakin perussairaanhoidossa ja sosiaalihuollossa. Marinin hallituksen aikana kunnallisia palveluita ulkoistettiin huimaa tahdista – jopa kokonaisia sote-alueita siirrettiin terveysfirmoille. 1.1.2023 aloittaneiden alueiden palveluiden syöksykierre jatkui ja syveni.

Soten moottori piiputtaa

Orpon hallitusneuvotteluissa sovittiin, että sote-alueille annetaan työrauha eli Marinin sote-mallia noudatetaan pilkuntarkasti. Rahaa alueille annetaan Marinin soten rahoituslain mukaisesti. Koska rahat ovat täysin riittämättömät, valtionvarainministeriö, Orpo ja Purra komentavat alueita toimintojen siirtoon yksityisille kermankuorijoille ja uhkailevat alueiden ottamisella alijäämämenettelyyn eli valtion holhoukseen tai alueiden yhdistämisellä. Tällaista “rauhaa” alueet eivät tarvitse. Ne tarvitsevat rahaa niille annettuihin tehtäviin. Pirkanmaan hv-aluejohtaja Marina Erhola ehdotti, että alueiden määrän voisi puolittaa.

Orpo ja Purra tietänevät, että alueiden alijäämän kasvu johtuu pääosin henkilöstön vajauksesta ja jättialueen aiheuttamista lisäkuiluista, Vuokralääkäreille maksetaan kymmeniä tai satoja % enemmän kuin omille lääkäreille.

”Kokoomus ja persut sösineet sote-uudistuksen”

Demarit ja Kepu syyttävät sote-uudistuksesta nykyhallitusta, vaikka hallitus noudattaa Marinin sote-mallia (tai mullin mallia). Kepun Saarikko esitti epäluottamusta hallitukselle siitä, että hallitus toteuttaa mallia, jota kepu. kokoomus ja persut/siniset olivat kehittämissä Sipilän hallituksessa. Myös Andersson ja Lindtman kannattivat epäluottamuslausetta, koska Orpon hallitus ei ollut muuttanut mitään uudistuksesta. Orpo, Purra ja kumppanit sanovat, että Marinin hallituksen sote on epäonnistunut.

Syy ei ole sote-alueissa

Niillä ei ole työkaluja estää jättialueiden aiheuttamaa kustannusten kas-

vua. Alueilla ei ole riittävästi varoja palveluiden järjestämiseen, muttei myöskään kannustimia rahojen säästämiseen. Henkilökuntapulan aikana vuokrafirmat ovat kuin loisia. Ne imevät rahaa veronmaksajilta. Ongelmaa on ratkottu hoitotakuilla ja kiristämällä hoitomitoituksia. Nyt palvelujen tuottajat joutuvat käyttämään vuokrafirmoja täyttääkseen lain vaatimukset. Alueiden budjetit eivät riitä edes perinteisiin peruspalveluihin ja terveydenhoidon kustannukset lisääntyvät. Toki myös väestön vanheneminen, hoitojen kallistuminen tiedettiin ja henkilöstön palkkojen nostotarve oli näköpiirissä.

”Sote-uudistus pitäisi käynnistää uudelleen”

Näin totesi sosiaalipolitiikan professori **Heikki Hiilamo:** “Sote-palveluiden syöksykierre jatkuu, ja jos uusi hallitus tekee tyhmiä päätöksiä, kierre syvenee. Leikkaamisen sijasta sote tarvitsee lisää rahaa, mutta myös täyden remontin.” Lainsäädäntö ei kannusta alueita säästämään rahaa, vaan pikemminkin käyttämään sitä mahdollisimman paljon, jotta valtiolta voisi pyytää lisää. Järjestelmä on terveystaloustieteen näkökulmasta pöljä. Sote-uudistuksen piti yhdistää erikoissairaanhoidon ja peruspalvelut. Sote-alueiden piti panostaa peruspalveluihin, jotta kalliita erikoissairaanhoidon palveluita käytettäisiin vähemmän..

Työterveyshuolto on Suomessa yhä pyhä lehmä

Yksityinen työterveyshuolto on saatava tehokkaammin mukaan julkisiin sote-palveluihin. Potilaat äänestävät jaloillaan. Yksityisten sairausvakuutusten määrä kasvaa vuosi vuodelta. Käytämme liian vähän rahaa sote-palveluihin. Säästöjen sijaan tarvitaan lisää rahaa, mutta sitä ei kannata kaataa vuotavaan ämpäriin. Alueiden rahoitusperiaatteet on uudistettava.

Soten valuvika ei ole kalleus, vaan tyhmyys. Alueiden piti leveillä hartioilla luoda kantava rakenne terveyshuoltoon. Saimme byrokratian ja leikkaukset. Seinäjoen keskussairaalaassa jonotetaan ensiapuun

Kuva: Heikki Männikkö

Ay-liikkeen protestissa Senaatintorilla 1.2-24 vastustettiin hallituksen aikeita siirtää TES-asioita lainsäädäntöön. 13000 osallistujaa muistuttivat, että SOTE-palvelut tulee säilyttää julkisina palveluina ja niiden yksityistäminen on ehdottomasti torjuttava.

pahimmillaan 2 tuntia. Tampereen TaYS:n päivystys pyörii riskirajoilla, ja henkilökunta toivoo, ettei sattuisi mitään isompaa onnettomuutta. Keski-Suomen alue päätti kesäkuussa yli 10 miljardin säästöistä ja lakkauttaa alueeltaan useita ilta-päivystyksiä ja vuodeosastoja.

HUS:n diagnostiikkajohtaja ja HY:n terveysoikeuden professori Lasse Lehtonen kysyy: “Onko lääkärille pääsystä tullut Suomessa ylellisyysuote... 2023 lääkärin vastaanottokäyntien määrä terveyskeskuksissa oli enää alle 5 miljoonaa. Terveyskeskuslääkärin vastaanottojen määrä on siis puolittunut 20 vuodessa, vaikka lääkärinen määrä terveyskeskuksissa on kasvanut ja on nykyään noin 4 100.” Näitä uutisia on lehdissä jatkuvasti.

Hallituksen “säästöt” lisäävät tuskaa ja kuluja

SuPerin selvityksen mukaan henkilöstömitoituksen kiristämisellä on merkittävä vaikutus paitsi hoidon

laatuun, myös työntekijöiden kuorimitukseen. Hoitajien työhyvinvointi ja määrä lisääntyi vuodesta 2020, jolloin mitoitusta korotettiin.

Kymmenien miljoonien Kela-korvausten kaataminen yksityisten lääkärin asiakkaille ei alkuvuonna lisännyt potilaskäyntien määrää. Korvaus meni niille, joilla oli varaa yksityislääkäriin. Potilaiden pakottaminen moneksi kuukaudeksi hoitojonoon lisää kustannuksia, koska taudit pahenevat ajan myötä ja hoito kallistuu. Perusterveydenhuoltoon kaavailut 2025 asiaskasmaksujen korotukset olisivat 22,5 % ja erikoissairaanhoidossa 45 %. Asiaskasmaksujen korotus ja lääkkeiden omavastuuosuuden korotus vaikuttavat siihen, että vastaanotolle ei aina ole varaa mennä - rahat joudutaan käyttämään ruokaan, vaatteisiin, liikenteeseen jne. Lääkärikäynnin maksut pitäisi poistaa – ei korottaa!

Juhani Tanski
Kuopio

LEIKKAUSPOLITIikka KIRISTÄÄ KANSAN...

Jatkoa sivulta 4

tyisiä terveysalan yrityksiä tuetaan siten, että hoitokapasiteettia korjataan myöntämällä hoitoseleitä yksityiselle terveydenhuololle. HUS joutuu myös palkkaamaan puuttuvan henkilökunnan tilalle keikka-firmoilta lääkäreitä, sairaanhoitajia ym. henkilökuntaa. Orpon hallitus kuvitteli, että rahan jako yksityisiin lääkäripalveluihin, siirtäisi potilaita julkisista jonoista yksityisiin palveluihin. Orpopojan hurskaista toiveista huolimatta näin ei käynyt, vaan korvauksia on kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla maksettu jo 43 miljoonaa, mikä on 2,5 kertaa edellisvuotta enemmän.

Riku Aalto: ”Takana on petettyjen vaalilupauksen vuosi

Teollisuusliiton puheenjohtajan Ri-

ku Aallon mukaan poliittiset lakot näyttivät ay-liikkeen taisteluvalmiuden. Suomalainen yhteiskunta on nyt syksyn TES-neuvottelujen alla erilainen, kun hallitus on tullut hämmentämään työmarkkinoita. Toteuttamalla rajuja työttömyysturvaan, sosiaaliturvaan- ja työntekijöiden asemaan kohdistuvia leikkauksia, tarjosi hallitus yrityksille porkkanaa, mutta duunareille keppeä. Siksi tulevan syksyn TES-kierroksesta tulee haasteellinen. Kehysriihessä hallitus nosti arvonlisäveroa 1,5 %. Tähän yhdistettynä viime vuosien raju hintojen nousu luo suuria paineita syksyn neuvotteluihin ja palkankorotuksiin. Tällaisia asioita ei ole ennen viety neuvottelupöytään. Syksy näyttää, miten maan hallituksen säätämät lait vaikuttavat neuvottelupöydässä, toteaa Aalto.

Heikki Männikkö

Elämässä pärjääminen ei ole täysin itsestä kiinni

Mikään määrä terapiaa tai muita palveluja ei riitä, ellei rakenteisamme tapahdu muutosta. Uusliberalistinen ajattelu on yhteydessä suomalaisten pahoinvointiin. Olen nähnyt itse tämän muutoksen jo työurani aikana sote-alalla, jossa vastuu rakenteellisten ongelmien ratkaisusta säilytetään yksilöiden harteille ja yhä enemmän vastuuta siirretään.

Yhteiskunnalliset ongelmat oletetaan ratkaistuksi sillä, että kansalaiset muokkaavat itsestään psykologisen ja terapeuttisen tiedon avulla “parempia” kansalaisia esimerkiksi työllistykseen. Tätä ajattelua tukevat arjen ja arkikielen psykologisoituminen ja terapisoituminen. Tämä puolestaan avaa paljon markkinatilaa erilaisille palveluille

Rakenteellista epätasa-arvoa tarkastellaan kapean linssin kautta yksilön ongelmana, johon hänen on löydettävä ratkaisu itseään kehittämällä. Näkökulma väristyy siten, että yksilöt alkavat etsiä vikoja ja puutteita itsestään sen sijaan, että kritiikki kohdistuisi valtarakenteisiin.

Tilanne on kestävä ja toteutuessaan hallitusohjelma vain pahentaa ongelmia. Esimerkiksi lapsiasianvaltuutettu on nostanut

tämän esiin useasti. Tähän markkinavetoiseen ajatteluun ovat hypänneet mukaan myös mielenterveysalan toimijat läpi sektorirajojen. Koskaan ei ole ollut tarjolla yhtä laajaa valikoimaa erilaisia palveluja, joilla yritetään parantaa hyvinvointia ja tuottavuutta.

Mikään määrä terapiaa tai muita palveluja ei kuitenkaan riitä, ellei rakenteisamme tapahdu muutosta. Elämässä pärjääminen ei ole täysin itsestä kiinni, kaikki ei ole kaikille mahdollista, eikä asenne todelakaan aina ratkaise. Köyhyysrajalla sinnittelevän perheen lapsen lähtökohdat ja eväät elämään ovat täysin erilaiset, kuin hyvin toimeentulevan perheen lapsen, ja sama epätasa-arvo saattaa leimata ihmisen elämää pitkälle aikuisuuteen.

Kenestäkään ei tule huippua

ainoastaan lahjakkuuden ja kovan työnsä ansiosta. Pohja tälle on rakennettu lapsuudenperheessä, jossa on ollut resursseja mahdollistaa tavoitteellinen harrastaminen tai opiskelu . On aivan turhaa puhua esim. ajatusvääristymien oikomisesta, myönteisen ajattelun ja kiitollisuuden merkityksestä hyvinvoinnille, jos kaikki resurssit menevät siihen, että raha riittää minimaaliseen toimeentuloon. Tähän hätään ei mikään määrä mielenterveyspalveluja auta.

On laajennettava mielen-terveyden kriisin ratkomisessa näkökulmaa, joka laajennettaisiin yksilön tasosta yhteiskunnalliselle tasolle. Yksilöiden puutteiden pohtimisesta tulisi siirtyä miettimään sitä, kuinka kaikille ihmisille taataan tasavertaiset osallisuuden avaimet osana suomalaista yhteiskuntaa.

Nyt Orpon hallitus ajaa toiseen suuntaan.

Viljo Lehmusketo
Raahe

Ranskan politiikan sekasortoinen tila on tietoisesti tuotettu (Osa 1)

Presidentti **Emmanuel Macronin** vuodesta 2017 lähtien jatkunut valtakausi on lisännyt entisestään Ranskan syviä yhteiskunnallisia ongelmia. Kansainvälisen finanssikapitalismin rahoittamana ja Ranskan valtamedian valtavan julkisuuskampanjan saattelemana valtaan nostettu **Macron** ja hänen keskustaoikeistolainen liberaaliliittouma on harjoittanut kaikki nämä vuodet yhteiskunnallisia jakoja syventävää uusliberaalia talouspolitiikkaa ja samalla velkaannuttanut Ranskaa ennennäkemättömällä vauhdilla ulkomaisille sijoittajille. Ensijaisena tavoitteenaan **Macronin** hallinto on ajanut suurrahoittajiensa, Washingtonin, Brysselin ja Euroopan unionin etua. Rikaille on annettu verohelpotuksia, mutta sen sijaan tavallisia ranskalaisia on kuritettu energianhintojen korotuksilla, julkisten palveluiden leikkauksilla ja lakkauttamisilla, eläketurvaa on heikennetty, terveydenhuolto- ja koulujärjestelmä on ajettu ennennäkemättömiin ongelmiin ja alueellinen segregaatio on syventynyt.

Vastarintaan **Macronin** hallintoa vastaan viimeisten kuuden vuoden aikana ovat nousseet ensimmäisenä, syksyllä 2018 ns. keltaliivit, sitten koululaiset ja opiskelijat, ay-liike ja eläkeläiset, sekä viimeksi maanviljelijät. **Macronin** hallinto on pyrkinyt järjestelmällisesti leimaamaan mielenosoittajat valtamedian suosiolla tavalla avustuksella milloin milloinkin tavalla ei-toivottaviksi ja Ranskaa vahingoittaviksi häirikoiksi ja lopulta tukahduttanut mielenosoitusliikkeet väkivaltaisesti. Ranskan Kansalliskokouksessa **Macronin** keskustaoikeistolainen liberaalihallitus on vuoden 2022 vaalitappion jälkeen joutunut toimimaan vähemmistöhallituksena kesän 2024 vaaleihin saakka ja on joutunut toistuvasti käyttämään perustuslain 49.3 pykälää kyetäkseen viemään kansan kannalta vahingollisia esityksiään mm. budjetti- ja eläkelait läpi. Tätä hallitsemisen tapaa on laajalti pidetty demokratian kannalta hyvin ongelmallisena.

Nykipolitiikan sekaannusta vauhditettiin kaksilla vaaleilla

Kesäkuun alkupuolella järjestettyjen Euroopan unionin parlamenttivaalien suurin voittaja Ranskassa oli 30 %:n kannatuksella ns. äärioikeistolainen Kansallinen liittouma (Rassemblement national, RN) ja suurimpana häviäjänä **Macronia** tukenut keskustaoikeistolainen liberaaliblokki. Välttömästi eurovaalien jälkeen **Macron** hajotti impulsiivisessa puuskassaan Ranskan kansalliskokouksen ja määräsi uudet vaalit pidettäväksi kesä-heinäkuun vaihteeseen. Tämän jälkeen käynnistettiin maan poliittisen eliitin ja valtamedian toimesta mittava kansalaisille suunnattu propaganda-kampanja ja Kansallisen liittouman (RN) eristämiseksi. Väitettiin, että kysymys ei ole vain Ranskan, vaan koko Euroopan tulevaisuudesta, ja tietysti myös Ukrainan.

Poliittisen eliitin ja valtamedian valhekampanja johti erikoiseen lopputulokseen

Kaikkialle läpitukenva mediamyrsky RN:n eristämiseksi ja ulossulkemiseksi poliittisesta päätöksenteosta oli sisällöltään tarkoituksellisen valheellinen kolmesta syystä. Ensinnäkin RN, jota voi nee nykyään pitää lähinnä populistisena oikeistopuolueena, ei ole enää vuo-

sikymmeneen kannattanut asioita, joita sen tämän lokakampanjan myötä valheellisesti väitettiin edelleen kannattavan tai edustavan: RN ei ole enää EU-vastainen puolue, se on luopunut ajamasta Ranskan eroa EU:sta tai frangiin siirtymistä. RN ei ole enää Nato-vastainen puolue, se on luopunut vaatimuksestaan irrottaa Ranska Naton komentoraken- teista. RN ei ole millään tavoin varsinaisesti "Venäjämielinen" kuten valtamedia on toistuvasti väittänyt, tosin se edelleen vastustaa presidentti **Macronin** väläyttämää Ranskan sotilaallista puuttumista Ukrainan tilanteeseen. Joidenkin talous- ja sosiaalipoliittisten linjaustensa perusteella RN sijoittuisi pikemminkin perinteiseen oikeistoon ja macronistien uusliberalismiin nähden vasemmalle puolelle, jonka johdosta sekä kansainvälinen-, että Ranskan suurpääoma ja työnantajapiirit pääosin vierastavatkin sitä edelleen. Sinänsä italialaisen siirtolaisen **Jordan Bardellan** muodollisesti johtama RN ei tarjoa tavallisille ranskalaisille minkäänlaista todellista vaihtoehtoa sen enempiä talous- kuin sosiaalipoliitikankaan osalta. Kyseessä ei ole mikään "muutosvoima", kuten he itse väittävät, varsinkin kun RN on pääosin luopunut aiemmin jossain määrin järkevistä ulko- ja turvallisuuspoliittisista linjauksistaan puolueen dediabolisaation ja eurosopeuttamisen nimissä.

Yhteiskuntakriittinen keskustelu tukahdutettiin vaalien alla

Toiseksi, ja tämä oli tämän RN:n eristämiskampanjan keskeisin tavoite, mediakentän pelottelu johti siihen, että Kansalliskokouksen vaaleja edeltänyt aika käytettiin julkisuudessa loputtomiin spekulatioihin siitä, mitä Ranskalle ja Euroopalle, ja Ukrainalle käy jos "äärioikeisto" voittaa tai uhkaako Ranskaa fasismi. Tämä pelottelu ja spekulatio ehkäisi lähes kokonaan järkevän poliittisen keskustelun. Kaikenlainen rationaalinen ja hyvin argumentoitu kritiikki **Macronia**, hallitusta, EU:ta jne. kohtaan leimattiin "äärioikeiston pussiin pelaamiseksi". Aivan samoin kuin euroatlantistit ja liberaaliliitit ovat

Viime talvena viljelijät protestoivat kaikkialla Euroopassa. Pariisin sisään- ja ulostuloliikenteen tukkimiseen osallistui arviolta tuhat traktoria. Viljelijät protestoivat lisääntyntä EU-byrokratiaa- ja kohonneita kustannuksia vastaan. "Joka kylvää kurjuutta, niittää vihaa".

muissakin EU-maissa, esimerkiksi Saksassa ja Suomessa, viime vuosina vaalien alla yrittäneet leimata vastaavan yhteiskuntakriittikin aina tilanteen mukaan esimerkiksi "**Putinin** pussiin pelaamiseksi". Ranskassa syntyi täysin outo ja demokratiale vieras asetelma "äärioikeistokeskustelun" peittäessä alleen lähestulkoon kaikki muut ja usein paljon tärkeämmät vaaliteemat. "Demokratian pelastamisen" varjolla juuri demokraattinen ja vapaa yhteiskuntakriittinen keskustelu onnistuttiin estämään tai vähintäänkin leimaamaan moraalisesti kyseenalaiseksi. Kolmanneksi "**äärioikeiston**" eristämisyrittäminen johti vaalien toisella kierroksella lukemattomiin ns. epäpyhiin vaaliliittoihin, joissa vasemmistolaiset äänestivät oikeistolaisia uusliberaaleja ja päinvastoin. Lisäksi se johti lopulta Kansalliskokouksen vaalien toisen kierroksen jälkeen vaalitulokseen, joka on ajanut Ranskan täydelliseen poliittiseen pattitilanteeseen. Tästä umpikujatilanteesta tulevat hyötymään ainoastaan **Macronin** johtama euroatlantistinen eliitti sekä ne Ranskan ulkopuoliset tahot, joita tämän eliitin toteuttama politiikka palvelee.

Onko viidennen tasavallan loppu lähellä?

Ranskan vaalijärjestelmässä jokaisesta 577:stä vaalipiiristä pääsee yli puolet ääniä saanut vaalipiirin edustajaksi Kansalliskokoukseen. Mikäli ensimmäisellä vaalikierroksella kukaan ei saa yli puolta äänistä järjestetään viikon kuluttua toinen kierros, jossa on mukana enää kaksi eniten ääniä saanutta ehdokasta. Vaalijärjestelmä perustuu viidennen tasavallan perustuslakiin. Vaalijärjestelmän tavoitteena oli alun perin selkeyttää ja helpottaa poliittisen demokratian ja parlamentarismin toimintaa, sekä estää ajautuminen IV:n tasavallan (1948-58) aikaiseen tilanteeseen, jossa erilaiset koalitiiohallitukset istuivat vuorollaan muutamasta kuukaudesta enintään puoleen vuoteen parlamentaarisen luottamuksen puuttuessa. Ranskan V tasavalta perustettiin **Charles de Gaullen** johdolla lokakuussa 1958 syvien poliittisten ristiriitojen vallitessa yhä syvemmälle Algerian sotaan vajonneessa maassa, jota uhkasi pahimmassa tapauksessa ajautuminen sotilasvaltankaappaukseen ja francolaistyyppiseen sotilasdiktatuuriin. V:n tasavallan poliittisen- ja hallintojärjestelmän tavoitteena ja periaatteena oli vakiinnuttaa porvarillinen demokratia, vauhdittaa maan modernisaatiota ja hyvinvointivaltion rakentamista, sekä luoda pohjaa Ranskan suvereniteetin vahvistumiselle kan-

sainvälisesti, johon liittyi de Gaullen aikana toteutettu Ranskan eroaminen Natosta. Kaikki nämä tavoitteet ovat murentuneet pala palalta viimeistään 1980-luvulta alkaen. Tämän kanssa samanaikaisesti on romahtanut myös Ranskan perinteisten vasemmistopuolueiden, kommunistien PCF:n ja sosialistien PS:n kannatus. Viimeisten kymmenen vuoden kehityksen perusteella voidaan asettaa kysymys onko Ranskan viidennen tasavallan aikakausi lähestymässä loppuaan?

Macronistien tappio olisi saanut olla suurempikin

Kansalliskokouksen vaalien lopputuloksena Ranskan poliittinen järjestelmä on ajautumassa umpikujaan. Kansalliskokouksessa on nyt kolme lähes yhtä suurta blokkia. Vaalien alla kokoonkyhätty punavihreä Uusi kansanrintama (Le Nouveau Front Populaire, NFP) "voitti" vaalit saaden 182 paikkaa. Toiseksi eniten ääniä sai useasta keskustaja oikeistoliberaalista, euroatlantistisesti suuntautuneesta puolueesta koostuva macronistien Yhdessä (Ensemble) liittouma, joka sai Kansalliskokoukseen 168 paikkaa. RN oikeistoliittolaisineen jäi 143:lla paikalla lopulta kolmanneksi. Perinteinen euromielinen oikeisto, tasavaltalaiset (Les Républicains) liittolaisineen sai 60 paikkaa. Hallituksen muodostamisen ongelmallisuus tulee ymmärrettäväksi, kun ehdottomaan parlamentaariseen enemmistöön vaadittaisiin vähintään 289 paikkaa.

Macronistit ja valtamedia saivat "äärioikeiston" eristämiskampanjallaan aikaan varsin erikoisen tilanteen, kun vaalien toisella kierroksella monissa vaalipiireissä vastakkain olivat ensimmäisellä kierroksella ylivoimaisesti eniten, mutta alle 50% äänistä kerännyt RN:n ehdokas ja toiseksi sijoittunut liberaalioikeiston ehdokas. Vaalien toisella kierroksella monet kommunistien (PCF), Alistumattoman Ranskan (La France insoumise) vakiintuneet kannattajat "määrättiin" äänestämään macronistien ehdokasta. Näin esimerkiksi Ranskan eläketurvan merkittäviä heikennyksiä ajanut entinen pääministeri **Élisabeth Borne** pääsi macronistien listoilta niukasti läpi voitettuaan toisella vaalikierroksella RN:n ehdokkaan "vasemmistolaisten" äänestäjien antamalla äänillä. Kyseessä siis ovat suurin piirtein samat "vasemmistolaiset", jotka vielä keväällä 2023 laajana rintamana vastustivat tuolloin pääministerinä toimineen **Bornen** ajamia eläkelakeja. Tämä on totuus porvarillisen demokratian järjettömyydestä ja siitä valtavasta voimasta, jolla poliittinen eliitti ja mainstream-media kykenee ohjaamaan

Pertti Hämäläinen Hämeenlinna

ns. "yleistä mielipidettä". Ilman vasemmalta tulleita "epäpyhiä ääniä" macronistien tappio olisi ollut huomattavasti suurempi ja he olisivat jääneet alle sataan paikkaan, mikä olisi johtanut paitsi Ranskan politiikassa myös Euroopan unionin tasolla huomattavasti nykyistä mielenkiintoisempaan tilanteeseen.

Hajanainen Uusi kansanrintama mahdollittoman edessä

Punavihreän Uuden kansanrintaman (NFP) sisällä **Jean-Luc Mélenchonin** Alistumaton Ranska (LFI) on suurin ryhmä, 74 edustajaa. Demaripuolue sosialistit (PS) saivat 59 paikkaa, vihreät 28 ja kommunistit 9. Lisäksi ryhmään liittyy 12 muuta vasemmistoon itsensä kuuluvaksi määrittelevää kansanedustajaa. Ranskassa vasemmiston sisäiset ongelmat ja ideologiset erimielisyydet ovat tunnetusti olleet varsin syvällisiä ja estäneet vuosikausia yhteistyön. NFP onkin nähtävä enemmän vaaliliittona, jossa tavoitteiltaan ja aatteellisilta lähtökohdiltaan varsin erilaiset ryhmät liittoutuivat ainoastaan vaaleja varten. Demarit alkoivatkin heti vaalien jälkeen haalimaan riveihinsä Kansalliskokouksessa olevia ns. sitoutumattomia edustajia, jotka koostuvat pienten keskustavasemmistolaisten tai punavihreiden ryhmittyvien, sitoutumattomien alueellisten, sekä Ranskan merentakaisten alueiden edustajista. Tämä johtuu siitä, että Ranskan perinteiselle sosialistipuolueelle on ollut kova paikka ymmärtää, että se ei ole enää pitkään aikaan ollut edes vasemmiston suurin puolue. Ei ole mitenkään sanottava, että NFP saa kaikki potentiaaliset edustajansa yhteisen pääministeriehdokkaansa taakse. Suurimman vasemmistoryhmän Alistumattoman Ranskan vastustus on macronistien ja oikeiston, ja jopa oikeistodemarien keskuudessa niin suurta, että NFP:n yhteiseksi pääministeriehdokkaaksi nimettiin politiikassa täysin kokematon ja suurelle yleisölle melko tuntematon sosialistisen puolueen PS:n vihervasemmistolaiseen siipeen kuuluva **Lucie Castets**, joka on viimeksi työskennellyt ns. talousasiantuntijana Pariisin sosialistipormestari **Anne Hidalgo** hallinnossa.

NFP:llä ei ole kuitenkaan mitään mahdollisuuksia muodostaa yksin hallitusta. Toisaalta sen on kokonaisuutena lähes mahdotonta liittoutua macronistien kanssa. Ainoastaan vihreät, sosialistit ja kommunistit kelpaavat macronisteille ja mahdollisesti myös Republikaaneille. Presidentti **Macron** totesi vaalikampanjan aikana useaan otteeseen, että hän tulee nimeämään vain "vastuullisen" pääministerin, mikä tarkoittaa lähtökohtaisesti sekä RN:n **Jordan Bardellan**, että LFI:n **Jean-Luc Mélenchonin** sulkemista ulos. Lisäksi sosialistien listoilta EU-parlamenttiin päässyt, sosiaalialidemokraattinen Place publique-liikkeen **Raphaël Glucksmann** on myöskin hyökännyt useaan otteeseen Mélenchonin LFI:tä vastaan syyttäen sitä antisemitismistä liittyen LFI:n Israel-kriittisiin kannanottoihin Gazan ti-

Jatkuu sivulla 7

Kolmen kerroksen väkeä

Suomessa toimii limittäin kolme erilaista hyvinvointivaltiota – vaurauden, siedettävyyden ja niukkuuden hyvinvointivaltiot. Tämän tosiasian todentamiseksi ei tarvitse perustaa erillistä Niukkuuden ja pahoinvoinnin laitosta. Seuraavassa tarkastellaan näitä hyvinvointivaltiotyyppejä niiden urbaanissa toimintaympäristössä.

Vaurauden hyvinvointivaltio

Vaurauden hyvinvointivaltio on Suomen poliittisen ja taloudellisen eliitin hyvinvointivaltio. Tämän hyvinvointivaltion hyvinvointipalvelut kohdistuvat vain suomalaisten pienelle vähemmistölle. He elävät pitkään ja vauraudessa sekä voivat hyvin. He nauttivat terveellistä ravintoa, huolehtivat terveydestään yksityissektorin terveyspalveluja hyödyntäen sekä asuvat tilavissa ja hyvin varustetuissa huoneistoissa omissa kaupunginosissaan. He maksavat pääomatuloistaan vähän veroa ja siirtävät tulojaan veroparatiiseihin. Tämän porukan johto vei maamme Natoon ja DCA:n myötä osaksi USA:n tukikohtien saaristoa.

Natoon liittymisen myötä kiihtyneen asevarustelun aiheuttama sosiaali- ja terveyspalveluiden leikkaus- ja säästöpolitiikka ei koske heitä. Asetehtaiden osakkeet tuottavat hyvin. Poliittinen ja

taloudellinen valta yhteiskunnassa on heidän käsissään. He eivät joudu koskaan vastuuseen tekemistään talouspoliittisista päätöksistä. Euroopan unioni ja Nato ajavat heidän asiaansa ja suojelevat heidän yhteiskunnallista asemaansa. Omistaessaan tuotantovälineet he kuvittelevat olevansa muiden yläpuolella, vaikka ilman heitäkin muut ihmiset tulisivat vallan mainiosti toimeen. Heidän lapsensa perivät sosiaalisesti heidän yhteiskunnallisen asemansa.

Siedettävyyden hyvinvointivaltio

Siedettävyyden hyvinvointivaltio on ansiotyössä toimivien palkkatyöläisten hyvinvointivaltio. He muodostavat suurimman väestönsosan yhteiskunnassa. He ovat tämän keon työläisiä ja sotilaita. Osa heistä elää toivossa päästä kipuamaan vaurauden hyvinvointivaltioon. Osa heistä luisuu ajoittain tai pysyvästi niukkuuden hyvinvointivaltioon. Yli puolet

heistä kuvittelee Euroopan unionin ja Naton turvaavan heidän etujaan. He luottavat valtiolliseen mediaan ja sen propagandaan, koska he uskovat yhä, että valtio olemme me. Nato ottaa mielellään heidät osaksi sotilaallista mahtiaan. Heidän äänensä ovat tärkeitä edustuksellisen näennäisdemokratian ja vapaan markkinatalouden sukkotavuuden kannalta.

Heidän tärkein tehtävänsä on vaurauden hyvinvointivaltion ylläpitäminen ja turvaaminen. He elävät siedettävästi. Asuntovelkojen maksaminen ja korkeat elämisen kustannukset pitävät heidät nuhteessa ja kurissa. Korkotason ja inflaation nousu syövät heidän elintäsoaan. Perusturvan heikennykset – yhdeksän miljardin euron leikkaukset – kustautuvat näinä militaristina aikoina myös tässä palkkatyöläisten hyvinvointivaltiossa.

Pääosin yksityissektorin tarjoama työterveydenhuolto huolehtii heidän terveydestään. He asuvat perheineen omistusasunissa, asumisoikeus- ja vuokra-asunnoissa lähioissa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden leikkaus- ja säästöpolitiikka koskee myös aina heitä, koska he toimivat verotuksen kautta sen rahoittajina. Sote-uudistuksen myötä tuhotut kolmannen sektorin sote-palvelut ohentavat myös heidän kukkaroaan.

Niukkuuden hyvinvointivaltio

Niukkuuden hyvinvointivaltio on Suomen vähäosaisten ja pienituloisten ihmisten hyvinvointivaltio. He koostuvat matalapalkka-aloilla työskentelevistä ihmisistä, opiskelijoista, maahanmuuttajista, pitkäaikaistyöttömistä, vammaisista, vajaakuntoisista, yhteiskunnasta syrjäytyneistä ja kansaneläkkeen perusosaa saavista vanhuksista. Sinimustan hallituksen perusturvan leikkaukset kohdistuvat nimenomaan eniten niukkuuden hyvinvointivaltioon. Pienituloisia ihmisiä Suomen asuntoväestöstä oli v. 2022 yhteensä 13,4 %. Yli 15 % koko väestöstä (832 000) eli köyhyys- tai syrjäytymisriskissä: joutuu pienituloisena ponnistelemaan päivittäin saadakseen rahat riittämään ihmisarvoiseen elämään. Vuoden 2024 asumistuen ja muun perusturvan leikkaukset tulevat lisäämään köyhien määrää Nato-Suomessa olennaisesti.

Kuva: Heikki Männikkö

Ay-toimintapäivänä 1.2.2024 Suurkirkon rappusille kokoontuneet vaativat kyllä yleislakkoa hallitusten esitysten torjumiseksi. Sitä ei tullut, kun Ay-pomot nostivat kädet ylös. Mutta 1.9.2024 lähtien nousi arvonnalisävero ja heikkenivät työttömyyskorvaukset. Heikoilta leikattiin.

Pienituloisissa perheissä asui viimeisimmän tulonjakotilaston mukaan 12 % lapsista eli noin 121 000 lasta vuonna 2021, mutta todellisen lukeman arvioidaan olevan suurempi. Esimerkiksi Kela ja Itäla arvioivat syksyllä 2022 hintojen nousun lisänneen köyhien perheiden määrää 16 000:lla. Se tarkoittaa huomattavaa kasvua myös köyhyyttä kokevien lasten määrässä. Lähde: Köyhyysvahti: Suomen köyhyysraportti 2023)

Heille on ominaista, että heidän toimeentulonsa jää EU:n köyhyysrajan alle tai on niukasti sen yli. He asuvat yleensä kaupungin vuokra-asunnoissa, mielenterveyskuntoutujien tukiasunnoissa, palvelutaloissa, asuntoloissa tai ovat vailla vakinaista asuntoa. Asumistuen poisto tekee heidän elämästään entistä surkeampaa. Asevarustelumenojen kasvun vaikutukset ilmenevät absoluuttisena kurjistumisena heidän elämässään. Sotilasliitto Nato, DCA ja Yhdysvaltojen ydinasepelote eivät suojaa heidän elämänsä.

Kaupunginosien ja taajamien terveyskeskukset ovat jo katoavaa kansanperinnettä. Hyvinvointialueiden terveydenkäsittelylaitokset huolehtivat pienituloisten terveydestä, jos heillä on varaa maksaa poliklinikkamaksu. Heidän ravintonsa koostuu halvimista elintarvikkeista, leipäjonon ruoka-avusta ja keräilytaloudesta. He joutuvat usein yhteiskunnallisten ongelmien syntipukeiksi. Säästöpolitiikka kohdistuu heihin rankimmin, koska valtaosa heistä on puolustuskäytöksiä. Heidän

olemassaolonsa ja suurempi kuoleisuutensa on seurausta huonosti hoidetusta yhteiskuntapolitiikasta. Jos nykyinen köyhien määrä ei riitä, Purra ja Orpo pitävät huolen siitä, että heidän määränsä tuplaantuu.

Mitkään hallituksissa 2000-luvulla istuneet eduskuntapuolueet eivät ole kyenneet toimilaan vähentämään köyhyyttä ja kasvavaa eriarvoisuutta Suomessa. Aina on löytynyt jotain tärkeämpää. Istumapaikkavasemmisto ei ole ollut hallitusvuosinaan sen parempi vaihtoehto. Suomi ei ole todellakaan maailman onnellisin maa elää.

Näin käy, kun...

Näin käy, kun ihmiselämä tuoteistetaan ja viedään vapaalle markkinoille. Näin käy, kun sosiaalihuolto ja terveydenhoito yksityistetään ja ulkoistetaan. Näin käy, kun sosiaalihuolto ja terveydenhoito alistetaan ihmisen itsensä luomille ja suuryhtiöiden kontrollioimille markkinoille. Euroopan unionin ja sotilasliitto Naton tärkein tehtävä on tällaisen markkinatodellisuuden turvaaminen.

Jotta elämä olisi siedettävämpää ja oikeudenmukaisempaa sekä soljuisi solidaarisuuden hengessä, meidän työläisten tehtävä on hävittää Suomen hyvinvoinnin kolmesta kerroksesta kaksi tarpeetonta – vaurauden ja niukkuuden hyvinvointivaltiot – sekä sytyttää luokkatietoisuus ja rauhantahtoisuus valaisemaan siedettävyyden hyvinvointivaltiota.

Matti Laitinen
vanhukainen ja rauhaveteraani
KÄ/ verkkojulkaisu16.8.2024

OMENAVARKAUS

”Omenavarasta ei hirtetä”, on tunnettu sananlaskun tapainen lausahdus.

Sanonnan tarkoitus lienee opettaa, ettei kaikista pienistä virheistä kannata tehdä rikosta. Vanhat lakipykälät löytyvät jo samasta aiheesta kaukaa menneisyydestä ns. Moosesksen laista 3500 vuotta sitten. Laki kirjoitettiin näin: Kun tulet lähimmäisesi viinitarhaan, niin saat syödä rypäleitä, minkä mielesi tekee, kunnes olet saanut kylläsi, mutta älä pane mitään astiaasi. Kun tulet lähimmäisesi viljapellolle, niin saat kädelläsi katkoa tähkypäitä, mutta sirppiä älä heiluta lähimmäisesi viljapellolla. 5. Moosesksen kirja, luku 23: Jakeet 24,25. Nämä käskyt olivat osa silloista sosiaalihuoltoa, joka koski myös maassa asuvia ulkomaalaisia, sekä tilapäisiä kävijöitä.

Kului 1500 vuotta ja lakia sovellettiin yhä. Jeesuksen oppilaat, aikuisia miehiä, katkoivat tähkiä tien viereltä pelloilta syötäväkseen. Lailista oikeutta ei voitu kieltää, mutta uskonnolliset johtajat tapansa mukaan halusivat tehdä syyttömistä syyllisiä, ja keksivät soveltaa siihen lepopäivälakia. Se kierous ei onnistunut.

Suomalaisessa kylässä talon ympärillä kasvoi 16 omenapuu, jotka tuottivat liikaa. Puutarhan vieritse, aivan läheltä koululaisten polku. Isäntä sanoi eräälle pojalle: ”Täältä saa ottaa omenan lupaa kysymättä.” Rouva kuuli sen ja huusi ulkona miehelleen niin kovalla äänellä, että naapurikin saattoi kuulla: Sinulla ei ole oikeutta luvata mitään!!

Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen

Ranskan politiikan sekasortoinen tila on tietoisesti

Jatkoa sivulta 6

lanteen yhteydessä. Glucksmannilla, vaikka hän itse istuu europarlamentissa, on valtaa erityisesti sosiaalisten oikeistodemari-siipeen, sekä pro-Israel edustajiin. Heti vaalien jälkeen Uuden kansanrintaman sisällä syntyi myös erimielisyyttä siitä, miten pitävä NFP:n yhteinen vaali-ohjelma todellisuudessa on. Sosialistien, vihreiden ja kommunistien mukaan kyse olisi enemmänkin suuntaa antavasta pohjapaperista, eikä varsinaisesti tulevia hallitusneuvotteluita sisällöllisesti sitovasta ohjelmasta. Sen sijaan LFI on katsonut, että vaali-ohjelma pitää sisällään myös mahdollisten hallitusneuvotteluiden ehdottomat tavoitteet. Sekä Macronin keskustaoikeisto että oikeiston Republikaanit mukaan lukien Ranskan työnantajakärjestöt ovat vastustaneet jyrkästi erityisesti uuden kansanrintaman ohjelman kohtia, joissa vaaditaan rikaiden verotuksen kiristämistä mm. Macronin hallituksen poistaman omaisuusveron palauttamista, alim-

man palkkaluokan (smic) nostamista 1600 euroon kuukaudessa, sekä Macronin hallituksen eläkepäätöksien kumoamista. Nämäkin tavoitteet tulevat valitettavasti jäämään todennäköisesti pelkiksi tavoitteiksi.

Presidentti Macron lykkäsi hallitusneuvotteluiden aloittamista reilulla kuukaudella vedoten Pariisissa pidettyihin Olympialaisiin. Hallitusneuvotteluiden nyt vihdoin käynnistyttyä voidaan todeta, että Macronin strateginen tavoite – ulkopuolisten kansainvälisten voimien vahvistaminen ja Ranskan heikentäminen sisältäpäin tulee toteutumaan. Näistä lähtökohdist Ranskaan tulee syntymään joka tapauksessa jonkinlainen koaliti-hallitus, joka tulee vahvistamaan myös presidentti Macronin asemaa sikäli, että hän ensiksikin nimeää pääministerin ja toiseksi kykenee ohjailemaan hallitusta varsinkin, jos se muodostetaan macronistien Ensemble-ryhmän ympärille.

Pertti Hämäläinen

Politiikan syksy

Kesä kallistuu syksyyn. Eduskuntaryhmät pitävät vielä kesäkokouksiaan. Varmaa on eduskunnan kokoontuessa, että sapelien kalistelu käynnistyy oitis. Toinen varma asia on kurjuuden jakaminen työläisille, vähävaraisille, työttömille, vanhuk-sille jne.

Ei mitään uutta auringon alla. Niin kauas kuin poliittinen muistini yltää, on toistunut sama kaava. Köyhän ja hieman varakkaamman kukkaroilta on menty, riippumatta hallituksista. Oikeistohallitukset leikanneet rujosti, vasemmiston mukana ollessa vähemmän rujosti. Miten muuten voisi olla, kun elämme kapitalistisessa markkinataloudessa.

Ulkopolitiikassa olemme seilanneet heikoilla vesillä. Valtiojohtomme on, niin Marinin kuin Orpon hallitusten, eduskunnan sekä presidenttien Niinistön ja Stubbin johdolla saattaneet Suomen itsenäisyyden, turvallisuuden ja Venäjän suuttuttamisen tilanteeseen,

josta ulospääsy vaikuttaa lohduttomalta.

Röyhkeästi ja häpeilemättä valtiojohtomme ja media ovat suoltaneet valhepropagandaa Venäjää vastaan miettimättä, kuinka puheistaan joutuu jossain vaiheessa vastuuseen. Muistatte varmaan Saksan ja Venäjän välisen kaasuputken räjäytyksen. Kuka oli tutkimatta heti syyllinen? Nyt kun jäljet johtavat syltityhtehtäälle, eli Ukrainaan – vaietaan ja selitellään. Suomi on pumpannut Ukrainaan rahaa pari miljardia. Mitä Ukraina on tehnyt? Myynyt aseita Afrikan maihin. Ja nyt me kärvistelemme valtion talouden kanssa, joka pistetään kansan piikkiin, hävytöntä.

Paikallisesti odotamme sydämet kylminä pienissä ja keskisuurissa kunnissa Pirkanmaan Hyvinvointialueen (Pirhan) toimenpiteitä. Miten meidän käy, jos viikate iskee ja terveysasemia – ja keskuksia ajetaan alas? Syyskuun aikana todennäköisesti ladellaan madonlukuja, jotka

toteutuessaan tulevat olemaan kuoleman suudelmia osille kuntia.

Pitää muistaa, että kaikki eduskuntapuolueet ovat mukana aluehallituksessa. Toivon näitä puolueita äänestäneitä, kannattajia ja jäseniä olemaan yhteydessä hallituksen edustajiin sekä aluevaltuustoryhmiin. Käsittääkseni kaikki puolueet ovat puhuneet, kuinka koko Suomi kuuluu pitää asutuna. Ilman toimivia terveyspalveluja, kuntien elinvoima väistämättä hyytty ja maaseutu autioituu.

On aika nostaa rauhan asia vahvasti esille kansalaisten keskuudessa. Myös kamppailu lopullisesta hyvinvointivaltion alasajosta on torjuttava, josta alussa kirjoitin. Sitä ei torjuta ajamalla suuri kansanosa kohtuuttomaan ahdinkoon.

Mielenkiintoista ja toime-
liasta syksyä.

Hannu Tiainen
Kihniö

Vanhat lait

Lait ovat määräyksiä ihmisten käyttäytymisen ohjeiksi. Kirjoitettuja lakeja on säilynyt runsaasti jopa 3500 vuoden takaa. Erittäin ahkera kirjoittaja oli orjan poika, joka jo vauvana määrättiin hukutettavaksi. Nimensä ”Mooses” hän sai siitä tapahtumasta. Kun yli kaksi miljoonaa orjaa pääsi vapaaksi, he joutuivat uudessa maassa aloittamaan kaiken alusta. Sihteeri Mooseksen kirjoituksista puhutaan halventavasti ”Mooseksen lakina”, mutta sieltä löytyy harvinaisia aarteita. Katso, mitä hyvää on säilynyt tähän aikaan asti ja mitä on muuttunut.

Työaika

Lakisääteisenä määrättiin joka seitsemäs päivä vapaaksi. Sen tulkinta ei aiheuttanut erimielisyyksiä, koska se koski jokaista ihmistä ammatista ja asemasta riippumatta. Työpäivän pituus oli vakio, kaksitoista tuntia. Kello kuusi iltapäivällä piti päivätyömiehen palkka maksaa käteen.

Ajanlaskua muutettiin 1500 vuotta myöhemmin. Puhutaan ajasta ennen ja jälkeen ajanlaskun alun. Kuuluisin henkilö siltä ajalta on puuseppä, opettaja Jeesus. Puheissaan hän usein sivusi työpäivää, jonka pituus oli vielä siihen aikaan saakka säilynyt samana, 12 tuntia. Loikataan nyt vielä 1900 vuotta eteenpäin. Rikkaat kristityt viis veisasivat oman raamattunsa ohjeista ja työaikalait unohdettiin. Kirja, ”Kartanosta kunnaksi – Jokioisten historia”, kirjoittaa sivulla 147 ”kartanon taksvärkkien työnteko ... he aloittivat jo viideltä aamulla ja jatkoivat iltakahdeksaan”. Siitä tulee laskupin mukaan 15 tuntia! Kauas oli kuljettu Mooseksen laista ja huonompaan suuntaan!

Vihdoinkin on viimeisen sadan vuoden aikana tuuli kääntynyt, ammattiliittojen ansiosta on lakeja säädetty työntekijöille myönteiseen suuntaan, työaikaa on lyhennetty monin tavoin. Huomattava muutos oli siirtyminen kahdeksantuntiseen työpäivään. Samoin vuosilomat ovat parantaneet valtavien ihmisjoukkojen elämänlaatua.

Turvallisuus

Onnettomuuksille on sepitetty ihmeellisiä syitä, niitä ovat mm. kohtalo, sattuma, tai jumalantahto. Niissä vanhimmissa kirjoituksissa vahinkojen syynä ne kaikki hylätään. Lakikirjoissa ei menty jumalan selän taakse turvaan, vaan ihmisen itse piti luoda turvalliset olosuhteet. Näin Mooses kirjoitti: ”Kun rakennat uuden talon, tee kaide kattosi ympärille, ettet joudu syylliseksi.” Talot olivat yleensä tasakattoisia, joilla työskenneltiin, sinne varastoiitiin tavaroita, ja nukuttiin. Kaiteettomalta katolta putoaminen johtui talon omistajan laiminlyönnistä ja syytteenä sitä käsiteltiin kuolemantuotamuksena. Seuraavien tuhansien vuosien kuluessa tapaturmissa kuolleiden tilalle otettiin vain uusi työntekijä. Leskien ja orpojen kohtalo jäi enemmän tai vähemmän sattuman varaan.

Lopulta ammattiliitot lähtivät tarmokkaasti ajamaan ihmisoikeuksia vaatien turvallisten työolojen luomista. Jokioisten historia kertoo turvallisuushuolista lanka- ja naulatehtaalla. Kuolemaan johtanut putoaminen sattui 1830. Seuraava kuolema samassa paikassa ja samasta syystä tapahtui 1869. Kului vain neljä vuotta kun työmies horjahti takomisvasaran rat-taisiin kuollen työpaikalleen. Tehtiinkö parannuksia, varotoimia? Pienessä tehtaassa 45.vuoden aikana kolme tapaturmaista kuolemaa! Onko sanaakaan kirjoitettu työsuojelusta siihen aikaan? Tai tehty turvakaiteita? Onnettomuuksia sattui, joskaan ei kovin tiheästi, kehtaa historioitsija kirjoittaa! Ammattiliittojen aikana sellaisiin vaaranpaikkoihin olisi heti tehty suojakaiteet tai tehdas suljettu. Ne 3500 vuotta vanhat työturvallisuuslait on lopultakin hyväksytty tärkeiksi ja toimiviksi.

Maanomistus

Epäoikeuden mukainen maanomistus on ollut laajalti ihmiskunnan vitsaus johtaen joidenkin ihmisten äärimmäiseen rikkauteen ja suurien kansanjoukkojen kurjuuteen ja jopa nälkäkuolemiin. Ikäänkuin puhtaalta pöydältä aloitti vapautettu orjakansa elämänsä uudella alueella. Ensin maa jaettiin yhdentoista heimon kesken erikokoisiin lohkoihin heimojen asukasmäärän mukaan, ja myös maan laadun mukaan. Keskinäiseen rauhaan pyrkivä ratkaisu onnistui ja kesti 500 vuotta. Valtataistelut ja valtion jakautuminen johti sitten 400 vuotta kestäneisiin sisällissotiin.

Maan jakaminen perheiden kesken sujui kohtuullisen hyvin. Aluksi vain pojat perivät maata, mutta lakia korjattiin tyttöjen hyväksi. Omaisuudella on taipumusta kerääntyä yksien ja harvojen käsiin kuten vanha suomalaisen sananlasku sanoo: Markka tulee markan viereen. Tilojen ja tasa-arvon säilyttämiseksi ne vanhat lait sisälsivät merkittäviä asetuksia. Omistaja sai myydä maansa milloin tahansa ja kenelle tahansa, mutta 49 vuoden kuluttua se piti maksutta palauttaa entiselle omistajalle. Myynti tarkoitti vain maan vuokrausta korkeintaan 49 vuoden ajaksi. Saman vuoden aikana kaikki muutkin velat mitätöitiin. Laki esti silloin maaomaisuuden kerääntymisen yksien ja harvojen sukujen käsiin. Oman maan ja puutarhan omistaminen oli monille tiukka ja luovuttamaton oikeus. Se edisti yhteiskunnassa tasa-arvoa. Yksityiskohtia siitä laista voi lukea 3.Moos. luku 25.

”Lait on tehty rikottaviksi,” venkoillaan Suomessa. Niin lienee käynyt myös siellä vanhassa valtiossa. Rikkaista maanomistajista kirjoitetaan lähes kaikkina vuosisatoina. Ihmisen ahneus ei rajoitu vain mihinkään yksityiseen kansaan. Suomalainen torpparijärjestelmä ylläpiti harvojen omistajien rikkautta. Työajan pituudesta Suomessa vitsailtiin, kuu on torpparin aurinko. Ilman palkkaa tehtiin työtä joskus yötä-päivää. Paljon ennen luokkasotaa 1918 työväki vaati jo palkkaa työstään, kuten raamatussa kirjoitetaan, työmies on palkkansa ansainnut. Kristityiksi itseään kehuva kirkko ja papisto valikoi ”pyhästä kirjasta” vain omistavalle luokalle mieluisia kohtia. Jokioisissa Mannerheimin suku omisti kartanon ja 32 000 ha maata, kunnes myi sen raumalaiselle kauppiaille.

Jokioisten historian kirjassa on sivuilla 300 ja 301 kuva valtavasta väkijoukosta kartanon rapuilla ja piha-alueella, jotka 25.3 1922 viettivät vapautumisen juhlaa. Maareformi Jokioisissa 1922 koski 430 torppaa ja lampuoti-tilaa, 208 mäkitupa-aluetta. Lisäksi 215 uutta viljelys- sekä 72 asuntotilaa. Uusia yli puolen hehtaarin tiloja syntyi satakunta. Liki tuhat perhettä sai kokea uudet muutokset. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen

LIEKSA KAKSOISKAARIEN KAUPUNKI

Lieksan kaksoiskaarisilta (1930) on mitä ilmeisemmin antanut leimansa kaarineen vuonna 1982 vihitylle ”uudelle” kirkolle. *Raili ja Reima Pietilöiden* suunnittelema kirkko on leimallisesti ympäristöönsä istutettu kuten heidän muutkin merkittävät työnsä. Kirkon ympäristön voidaan arvioida olleen puustosta melko avoin suunnittelun alkaessa, Rantalán puolen ja Kaarisillan hyvin näkyvissä, joiden merkitys näkyy kirkon rakenteessa ja väriyksessä, joka ei ole ”klassista kirkkotyyliä”.

Arkkitehtuurissa tuon aikakauden tuotoksia on **Alvar Aallon** suunnittelema Lieksajoen voimalaitos (1962). Sekin on maisemaansa, vaaran rinteeseen sovitettu kokonaisuus. Kirkon ja voimalan ikäero on parikymmentä vuotta, mutta täytyy muistaa, että meillä oli voimassa vanhat kaavoitusta ja rakentamista ohjaavat lait, joissa ei ollut mitään mainintaa ympäristöön sopivasta rakentamisesta. Tänään ne vaati-mukset ympäristöön sopivuudesta ja historian kunnioittamisesta on lakiin kirjattu. Perinteisellä arkkitehtuurilla ja päätöksenteolla oli muitakin vaikuttimia kuin raha ja talous.

Niin sanotuilla ”postimerkikikavoilla” on pilattu kaupunki-

kuva, yleensä suuremmis- sa kaupungeis- sa on haettu suurta kerros- neliömäärää, suurinta mah- dollista tuot- toa. Mainittu- na ”arkkitehtu- rin aikana” ra- kennettiin Tapio- loita tai muita ”vihreitä (nukku- ma-?) lähiöitä”, kaupunkia ja maise- maa käsiteltiin taustana tulevalle. Lieksan ongelma eivät ole kerros- neliöt, kun väki vähenee vaan kaa- risilta, joka sai purkupäätöksen ja uuden ”postimerkkikaavan” – maise- masta ja tieyhteyksiensä kestosta ir- rotetun – uutta siltää varten. Aiem- min keskustaa on pilattu markettien ”postimerkein”, historiaa ja yleistä viihtyvyyttä kunnioittamatta.

Kun 80-luvun alussa luotta- mustehtävissä (rakennus-, kaavo- tus ja ympäristö) oli yleisohje pit- källe 90-luvulle, että suunnitellaan kokonaisuuksia, ei yritysten halua- mia ”postimerkkejä”. Kyseenalais- ta jälkeä voi syntyä ”kokonaisuu-

Arkkitehtuuri kehystää elämäämme. Rakenteet ovat ihmisen ikäisiä. Siksi tulee antaa suurempi arvo viihtyvyydelle kuin rahalle ja lyhyen ajan tuotokselle.

sissakin”, josta Porvoon Länsiranta ”kottaraispönttörakenteineen” on esimerkki, ettei huomioitu vanhoja rakenteita, empirekaupunkia joen toisella puolen, eikä vanhoja Fiskars- sin teollisuusrakenteita.

Arkkitehtuuri kehystää ar- keamme ja juhlaamme, käsitys- tämme yhteiskunnallisesta kehityk- sestä, ”elintasosiipineen”. Kun raken- nukset ja rakenteet ovat vähintäin ihmisen ikäisiä, niin suurempi arvo tulee antaa viihtyvyydelle, luonnol- le ja historialle, kuin rahalle ja ajal- liselle taloudelliselle tuotokselle.

Hannu Ikonen
Lieksa

Aika muutokselle on kypsä

Suomen johto, siis presidentti ja pääministeri keulivat edelleen Suomen Nato-jäsenyydellä. Luulen, ettei Suomen kannata ensimmäise- nä olla kokeilemassa Naton 5. artiklan toimivuutta. Olemme yli kah- den vuoden ajan nähneet Ukrainassa, mitä sota saa aikaan. Maa on kärsinyt valtavat materiaaliset tuhot ja inhimillinen kärsimys ylittää kaikki mittasuhteet. Amerikka on tahallaan estänyt rauhanteon ja pitkittänyt sotaa aseiden kysynnän turvaamiseksi. On helppo nyö- kytellä leveiden hartioiden takana. Eikä Suomen mielipiteestä ku- kaan ole enää kiinnostunut. Ei idässä eikä lännessä.

Venäjää on turha provosoida ja är- syttää. Tulitikkuleikeissä on ennen- kin poltettu isoja kartanoita. Täs- sä kohtaa haluan nostaa Hankkijan lippalakkiani presidentti Nuinistölle. Hän teki enemmän kuin puhui. Him- maili ja rauhoitteli silloin, kun oli sen aika ja painoi kaasua, kun asioita pi- ti vauhdittaa. Viisaan valtiomiehen toimintaa verrattuna tämänhetki- siin sälleihin. Liftaava presidentti Stubb pääsi jenkkilään ruotsalais- ten kyydissä, kun selkä ei taipunut matkustamaan turistiluokassa ku- ten Saulilla.

Me ay-liikkeen matkoilla DDR:ssä käyneet tiesimme tark- kaan, kumpi oli edistyneempi ja ih- misläheisempi Saksa. Kansalainen tuns- i itsensä tärkeäksi. Ihmiset ra- kensivat omaa maataan ja puolusti- vat omaa sosialistista järjestelmään- sä. Tuohon aikaan Suomen ja DDR:n

sattumaa, että yhä monet haikaile- vat paremman Saksan perään ja kai- paavat sosialismia. Miten muuten on selitettävissä vasemmiston hyvä vaalimenestys Saksassa? Ihmiset ar- vostavat yhteisöllisyyttä, omanar- von tuntoa ja valtion maksuttomia palveluita, kuten DDR tarjosi kan- salaisilleen hyvän koulutuksen, sairaanhoidon ja lähes maksutto- man asumisen.

Sosialismissa kansalaisten il- maiset tai lähes maksuttomat julkiset palvelut olivat sitä luokkaa, että niihin ei kapitalismin mädät- tämässä lännessä päästä koskaan, ei edes lähelle. Lännessä kansalainen on sama, kuin hänen arvonsa työ- markkinoilla ja käytettävissä olevat varat. Sosialismissa kansalaiset ovat valtio. Kapitalismissa valtio ja suur- pääoma kuppeavat ja imevät kan- salaisesta kaikki voimat ja henkiset

Marxin ja Engelsin monumentti Marx-Engels-Foru- milla Berliinin keskustassa. Tämän puiston perusti- gelsin ja Karl Marxin kuvat, siis Itä-Saksan 50 ja 100 mar- kan setelit. Ei ole

kyvyt. Kun työkyky alenee, hallitus kääntää selkensä. Suomessa perus- turvaa leikataan kiihtyvään tahtiin. Kiina on markkinasosialistinen maa, Vietnam sosialistinen tasavalta, samoin Venezuela ja Kuuba. Poh- jois-Korea toimittaa Venäjälle asus- teita, suojavälineitä ja ampumatar- vikkeita. Sosialismi ei ole kadonnut minnekään. Alkaa näyttää siltä, että sosialismi nousee uudelleen. Hyvä niin.

Valtaapitäville on tärkeää hallita väkivaltakoneistoa. Viime aikoina on alkanut kuulua, kuin- ka rauhallisesti mieltään osoitta- via kansalaisia raahataan voimakei- noin poliisiautoihin ja jopa nuoria naapurimaiden kansalaisia kanne- taan poliisin toimesta. Kaksi raavas- ta poliisimiestä nuoren neidin kim- pussa. Aika rumaa katsottavaa. Enää ei puutu kuin pahoinpitely. Tove- ri erehtyy kiinniotettuna haistatte- lemaan poliisille. Kun ohranalla her- mo pettää, alkaa pamppu heilua. Niinhän se oli punaisten kuuluste- lu aikoinaan. Ensin kysyttiin nimi ja syntymäaika. Sen jälkeen lyötiin hampaat kurkkuun ja luettiin syyte ja tuomio turhia taukoja pitämät- tä. Sorron yöstä nousee äärioikeis- ton varjo. Eri puolilla Eurooppaa ih- miset ovat äänestäneet laitaoikeis- toa vastaan, ettei 1930-luku tulisi uudestaan. Neuvostoliitto maksoi kovimman hinnan natsismin kukis- tamisesta. Ja pelasti Euroopan.

Suomessa on ihan jenkkilän meininki. Tampereen poliisi ampu- i aggressiivisesti käyttäytynyttä kan- salaista. Helsingissä Elokapina kes- keytettiin voimakeinoin, vaikka lu- pa mielenilmaukseen oli kunnos- sa. Poliisi odotti erityiskiitosta peh- meistä otteistaan, kun kukaan ei il- moittanut kyynelkaasun tai säh- kölamauttimen käytöstä. Pohjoinen poliisivaltio tukahduttaa omiaan.

Samaan aikaan Suomen ja USA:n solmima isäntämaasopi- mus ja tuore DCA antavat jenkeille mahdollisuuden tulla Suomeen il- man passia ja viisumia. Vapaus kos-

Jatkuu sivulla 9

Sotamuistoja nykypäivä

Kaksi merkkipäivää liittyy sotahistoriaan syyskuussa. Syyskuun 1. päivänä on 85 vuotta toisen maailmansodan alkamisesta. Karjalan tasavallan alueen vapauttamisesta on 80 vuotta 30. syyskuuta 2024. Sota-ajan tapahtumat ovat yhä kauempana meistä nykyisistä.

Jokin tapahtui sotaa ennen tai sodan jälkeen, kuulimme usein aikuisilta, kun olimme nuoria. Meidän vanhempamme ja isovanhemmat mittasivat elämänsä aikaa – sotaa ennen, sodan jälkeen. Sotamuistot olivat heidän omia muistojaan. Ne kuuluivat arkeen ja juhlaan. Leningradin piiritys ja evakkoelämä olivat tärkeimpiä sotamuistoja meillä kotona varhaisnuoruuteni aikana.

Suomalainen puna-armeijassa

Isoisäni kirjailija Uljas Vikström oli

kotoisin Turusta. Hän tuli suomalaisen punikkiperheen poikana Venäjälle Pietariin 1918. Kesällä 1941 Uljas lähti vapaaehtoisesti puna-armeijaan ja palveli Leningradissa koko saartoajan alusta loppuun. Leningrad oli hänen nuoruutensa kaupunki. Hänen nuorin Leo-veljensä kuoli nälkään saarron aikana. Yli miljoona muita Leningradin asukkaita kuoli nälkään, kylmyyteen ja pommituksiin piirityksen aikana.

Isoisän osallistuminen sotaan päättyi Viipurissa 1944, mutta armeijan palvelus jatkui. Majuri Vik-

Uljas Vikström neuvosto-armeijan majurina Leningradissa 1940-luvun lopussa.

ström erosi palveluksestaan Leningradissa 29. joulukuuta 1949 ja muutti perheineen Petroskoihin – heti uudeksi vuodeksi.

Uljas palveli poliittisen hallinnon upseerina ja käytti suomen kieltä näissä tehtävissään. Yhdessä hänen kanssaan palveli useita muita syntyperäisiä suomalaisia ja karjalaisia upseereja. Se siitä, että kaikki Neuvostoliiton suomalaiset olisivat joutuneet vankileirille tai teloitettu hautaan jo sotaa ennen.

Minun äitini ja isäni olivat varhaisteineinä omien äitien kanssa evakossa kaukana Permin alueella. Leningradin saarron kauhuja, nälkäistä evakkoelämää, sodassa kuolleita omaisia ja ystäviä muisteltiin meidän perheessämme. Tämä tieto jäi minuun.

Pikku poikina me leikimme sotaa oman kerrostalon pihassa, kesämökillä tai vaikka kesälomilla etelässä – siellä missä itse olimme. Me luimme sotakirjoja ja katsoimme sotaelokuvia. Sodan kauhuja ja julmuuksia kuvattiin peittelemättä neuvostoajan elokuvissa. Välillä pelotti ja pahasti. Tämä tunne jäi minuun.

Leningradin rintaman ja Volhovin rintaman sotajoukot kohtaavat 18. tammikuuta 1943 Pähkinäsaarella. Saarron murtaminen alkoi.

Aika muutokselle on kypsä...

Jatkoa sivulta 8

kee sotilaita ja siviilejä. Heillä on kuitenkin diplomaattinen koskemattomuus. Tehdessään rikoksia Suomessa (ryöstöt, raiskaukset ja yksityisen tai julkisen omaisuuden tuhoaminen) amerikkalaisia ei saa kuulustella eikä tuomita täällä, vaan heidän tekosensa tutkitaan ja punnitaan Yhdysvalloissa. Tyhmempikin tajuaa, miksi on tällainen systeemi.

Rikolliset pääsevät kuin koira veräjästä. Suomi on melko tavalla suojaton ja vieraiden joukkojen armoilla. Muissa maissa jenkki-peli ei vetele, mutta täällä ei uskalleta sanoa vastaan. Jenkit tietävät, että Saksassa tai Ranskassa tällaisilla sopimuksilla pyyhittäisiin ... pöytää.

SDP:n on pilannut puolueen sisäinen epäluottamus, tora ja keskinäinen kateus. Oikea vasemmisto panee suuremman arvon liikkeen menestykselle, kuin yksit-

täisten kansanedustajien onnelle. Äänestäjät ovat tämän huomanneet ja lähteneet sankoin joukoin äänestämään Vasemmistoliittoa jo kaksissa vaaleissa. Ensin vasemmistoliitto nolasi demarit presidentinvaaleissa. Sitten vasemmisto pesi kaikki muut puolueet EU-vaaleissa.

Vahvasta imusta pienemät vasemmistopuolueet saavat varmasti osansa. Tämän ennalta vaistonneena olen pitkään puhunut yhteistyön tiivistämisestä vasemmistoliiton ja vasemman laidan pienten puolueiden välillä silläkin uhalla, että vasemmistoliitto isompana ottaa ”ohjaajan tuolin”. Näin me kaikki saisimme enemmän näkyvyyttä ja Ranskan mallin mukaan rakentaisimme tasavaltalaista kansanvallan muuria äärioikeistoa vastaan. Demareista ei siihen ole tosipaikan tullen.

Taisto Saarni
Vantaa

Näkymiä yhteistyöstä VL:n kanssa

Täytyy muistaa, että nyt kun Suomi on hakeutunut Naton jäsenyyteen ja DCA-sopimukseen, niin Vasemmistoliiton (VL) edustajat joitain poikkeuksia lukuun ottamatta ovat innokkaimmin antaneet tukensa näille päätöksille. Missään suhteessa VL ei poikkea demareista. VL esittää demarien kanssa teatteria, jossa ovat ajavinaan työkan- san etuja, mutta myöntyvät kuitenkin kovan oikeiston määrittämään uusliberalistiseen EU-politiikkaan. Tulisi nähdä, että ei voi samanaikaisesti tukea äärimmäistä militarismia ja vastustaa kovaa EU-uusliberalismia, koska ne ovat saman asian eri puolia.

Aivan ansiokkaassa kirjoituksessaan Taisto Saarni vaatii yhteistyötä VL:n ja vasemman laidan pikkupuolueiden välillä. Jo viime vuositu- tuhannella VL perustavassa kokouksessaan 34 vuotta sitten perustavassa kokouksessaan muistutti, että siitä ei tule SKDL:n kaltainen yhteistyöjärjestö, vaan oman ideologian omaava puolue. Viimeistään Suomen liittyessä EU:n jäseneksi, sopeutui VL noudattamaan uusliberalistista EU-politiikkaa. Tämän jälkeen olemme useasti pyrkineet yhteistyöhön VL:n kanssa. VL torjuu kaiken yhteistyön eikä myöskään hyväksy marxilaisuutta. Tänä VL jopa äärioikeistoa vahvimmin vastustaa Venäjä-yhteistyötä, tukee Natoa ja varustelumäärä- rahojen lisäämistä. Siksi yhteistyö myös meidän taholtamme olisi täysin pois suljettua. Myöskin väite siitä, että Ranskassa esimerkiksi vaaliliitto NFP olisi rakentamassa tasavaltalaisten muuria äärioikeistoa vastaan on tuulesta temmattua. Suomen olosuhteissa se ei mitenkään olisi mahdollista, koska tähän tarvitaan selkeä poliittinen linja, jota VL:llä ei vuosikymmeniä ole ollut. (KÄ toimitus)

Surusaattue Nevskillä Leningradissa saarron aikana.

Toinen maailmansota oli kahden suuren liittoutuman sota. Se alkoi natsi-Saksan pyrkimyksestä maailmanherrsuteen. Natsi-Saksaa ei voitu eikä tahdottukaan taltuttaa ajoissa, koska länsimailla oli omat tavoitteensa. Joukko Euroopan maita soti Hitlerin puolella. Tämä muistetaan meillä Karjalassa. Karjalan tasavallan korkein oikeus on todennut kansanmurhaksi saksalaisten ja suomalaisten miehittäjien toimet Karjalassa 1941–1944.

Neuvostoliitto kärsi valtavan- ti sodasta. Neuvostoliitto antoi ratkaisevan panoksensa Hitlerin kukistamiseen. Neuvostokansan sotamenetykset olivat valtavan isot – va- jaat 27 miljoonaa henkeä, joista si- viilejä 20 miljoonaa. Nämä ovat to- siasioita.

Rauhaa ei turvattu myö- nytyksin

Nuorina me uskoimme rauhanpoli- tiikkaan, johon meidät oli kasvatet- tu, ja siihen ettei tule koskaan uut- ta sotaa. Rauhantahto oli vahvempi kuin ydinsodan pelko. Neuvostoajan jälkeen intoilimme uuden Venäjän pääsyä tasavertaisena länsimaiden joukkoon. Tämä into oli vahvaa var- sinkin täällä Karjalassa Suomen naa- purissa.

Lopulta tapahtui kaikkea

Hursti käräjillä pilaantuneiden elintarvik- keiden jakamisesta köyhille

Helsingin käräjäoikeudessa syytettiin Hurstinavun Heikki Hurstia terveysrikoksesta ja elintarvikerikkomuksesta. Ruokaviraston teke- män tarkastuksen mukaan vähävaraisille ihmisille jaettavaksi tar- koitettuja, kylmäsäilytystilaa vaativia elintarvikkeita on säilytetty Hurstinavun Tattarisuolla olevassa varastorakennuksessa lämpimäs- sä säilytystilassa. Asiasta Ruokavirastolle vuonna 2022 ilmoituksen tehneen sivullisen mukaan myös joitakin henkilöitä olisi sairastunut syötyään Hurstinavun jakamaa ruokaa.

Ruokaviraston tarkastajien mukaan Hurstinavun Tattarisuon säilytystilat olivat epähygieeniset ja mm. köyhil- le jaettavaksi tarkoitettuja mozzarel- lajuustoja ja lenkkimakkaroitu säilyt- tettiin lämpimissä tiloissa. Lisäksi ti- lassa oli vain yksi vesipiste, joka si- jaitsi henkilökunnan taukotilassa. Elintarvikkeiden liian lämpimät säi- lytysolosuhteet ja epähygieeniset pakkaustilat aiheuttavat elintarvik- keissa, kuten esimerkiksi juustoissa ja makkaroiden hyvin nopean pi- laajamikrobien kasvun, josta voi ol- la erittäin vakavia terveydellisiä seu- raamuksia.

Pilaantuneen elintarvikkeen aiheuttamat ruokamyrkytykset menevät täysin terveillä, nuorilla ja muuten sosioekonomisesti hyvässä asemassa olevilla ja hyvän vastus- tuskyvyn omaavilla ihmisillä usein melko nopeasti ohi, mutta saattavat aiheuttaa vakavia ja pitkäaikai- sia sairauksia etenkin riskiryhmissä, joihin kuuluvat lapset, raskaana ole- vat ja imettävät naiset, ikääntyneet henkilöt ja henkilöt, joiden vastus- tuskkyky on sairauden, päihde- tai sosiaalisista ongelmista, kuten vä- hävaraisuudesta johtuvan pitkäai- kaisen puutteellisen tai liian vähäi-

sen ravinnonsaannin vuoksi heiken- tynyt. Nämä ns. riskiryhmiin kuulu- vat kansalaiset ovat juuri Hurstin ja- kaman ruoka ”avun” kohderyhmää. Hurstinavun tapauksesta kirjoitta- neen IS:n mukaan ns. kylmäsäilyt- tysketjusta ei oltu huolehdittu lain- kaan ja tarkastuksen mukaan jopa joidenkin tuotteiden viimeiset käyt- töpäivämäärät olivat umpeutuneet. Hurstinavun saamat tuotteet tule- vat pääkaupunkiseudun armeliai- ta kauppiailta ”lahjoituksina”, jolloin niiden sallittu käyttöpäivämäärä on jo lähtökohtaisesti lähellä loppuaan, koska kyse on kauppiaiden näkökul- masta ns.hävikkitavarasta.

Suomessa on EU-jäsenyyden myötä ja sen pakottamana harjoit- tetun uusliberalismin aikakaudella kaiken väristen hallitusten toimesta leikattu pohjoismaista hyvinvointi- valtiota. Leikkaukset ovat kohdistu- neet sekä sosiaali- että terveyspal- veluihin ja sen lisäksi on toteutet- tu laaja-alaisia kansalaisten sosiaali- turvaan kohdistuneita heikennyksiä. Työelämän monialaiset heikennyk- set, mm. pätkä-, osa-aika- tai muu- ten huonosti palkattujen ns. paska- töiden lisääminen ovat yhdessä hy- vinvointivaltion alasajon kanssa joh-

muuta. Minä ja vaimoni kävimme viimeksi eri tietä Suomessa alkuvuo- desta 2020. Siitä lähtien raja on ol- lut meiltä kiinni. Naton joukot ovat Venäjän rajoilla, Suomi Natossa ja länsiasailla isketään Venäjän aluei- siin. Siviili-ihmisiä, muun muassa lapsia on kuollut ja kärsinyt jatku- vasti näistä iskuista. Uutiset ovat sotauutisia nykyään. Suomen Na- to-jäsenyys vähintään huolestuttaa meitä Karjalassa.

Sota tekee paluutaan arkeen ja ajatteluun. Itse olen aina uskonut, että ihminen kaipaa rauhaa eikä so- taa. Toisaalta ymmärrän, ettei rau- ha voida lunastaa oman kotimaan elineduista luopumalla. Rauha ei lu- jittunut siitä, että meillä annettiin periksi lännelle Gorbatschovin ja Jelt- sinin aikaan.

Useat suomalaiset tuttavani sanovat suoraan, että he haluavat nykyisen Venäjän tuhoa ja pirstou- tumista eri paloiksi. Venäjä on ydin- valtio. Omasta siviiliin mielestäni ydinvaltiota ei voida voittaa sodas- sa. Ydinsodassa voidaan sentään tuhoutua – kaikki yhdessä.

Uusi oikeudenmukainen maai- manrauha on kuitenkin parempi vaihtoehto. Ainakin minun mielestä- ni.

Armas Mashin
Petroskoi

taneet tilanteeseen, jossa Suomes- sa on Tilastokeskuksen mukaan täl- lä hetkellä (vuoden 2023 tilasto) lä- hes 900 000 ihmistä köyhyys- tai syr- jäytymisriskissä.

Samalla kun hyvinvointival- tiota on hävitetty on Hurstinavulle julkisuudessa, valtamedian toimes- ta annettu suuri ideologinen roo- li porvarillis-kristillisen armeliasuud- den ja hyväntekeväisyyden ilosa- noman toittamisessa. Leipäjonot, köyhyyden ja nälän normalisoimi- nen ovat osa oikeiston luomaa yh- teiskuntakuvaa, jossa rikkaiden on mahdollista näytellä hyväntekijän roolia esimerkiksi antamalla ”lahjoi- tuksia” Hurstinavun toimintaan tai esiintymällä Hurstin tilaisuuksissa. Huippunsa tämä toiminta saavut- taa aina joulunaikaan, jolloin järjes- tetään Helsingin Messukeskuksessa ns. Hurstin joulujuhla, jossa köyhien ja syrjäytyneiden ihmisten puolesta rukoillaan, toivotetaan siunausta ja heille tarjotaan syötävää. Viime jou- luna tilaisuudessa esiintyi tasavallan presidentti Sauli Niinistö, joka pai- kalle saapuneille osattomille osoi- tetussa puheessaan ”liikuttuneena” korosti ”Hurstin perheen merkitys- tä ja rauhan sanomaa” sekä vakuut- ti, että ”tilaisuus jää meille kaikille mieleen”. Helsingin käräjäoikeus an- taa tuomionsa Hurstin terveysrikos- ja elintarvikerikkomustapauksesta 27. elokuuta.

Pertti Hämäläinen
Hämeenlinna

Suomen kieli hiipuu Venäjän Karjalassa

Korona ja huonot suhteet vähensivät sukulaiskansojen kiinnostusta Suomeen

Karjalassa uskotaan vielä kansojen rinnakkaiseloon, vaikka usko hiipuu sielläkin. Petroskoissa, Karjalan tasavallan pääkaupungissa hohottaa vasta remontoituna kirjankustantamo Periodikan talo. Äänisen rannalla sijaitsevassa talossa tuotetaan Karjalassa ilmestyviä suomen, karjalan ja vepsän kielistä kirjallisuutta ja lehtiä. Talo henkii liikuttavasti nostalgiaa. Sen käytävillä käteen tarjotaan viiriä, jossa mainostetaan kansojen ystävyyttä, aivan kuin Karjalan pääkaupungissa ei olisi kuultukaan, että maailma on siirtynyt kansojen väliseen vihanpitoon.

Karjalan tasavalta on maksanut Periodika-talon kunnostuksen. Se maksaa myös kirjojen ja lehtien kustantamisen sekä työntekijöiden ja toimittajien palkat. Talossa kustannetaan muun muassa kahden suomenkielistä lehteä, kulttuuri-lehti Careliaa ja sanomalehti Karjalan Sanomia, karjalankielistä sanomalehteä Oma Mua sekä vepsänkielistä Kodimaa-lehteä. Lastenlehti Kipinä ilmestyy kolmella kielellä, suomeksi, karjalaksi ja vepsäksi. Carelian päätoimittaja **Armas Mashin** kertoo Karjalan tasavallan taloudellisen avun johtuvan siitä, että Karjalan tasavalta on määritellyt kansalliseksi tasavallaksi. "Venäjällä on 24 tasavaltaa, jotka ovat sidottuja johonkin kansalliseen identiteettiin kuten vaikka Marin tasavalta mareihin", Mashin kertoo puhtaalla suomen kielellä. Kansallisen tasavallan tehtävänä on suojella alueen vähemmistöjä. Karjalan tasavallan etniset vähemmistöt ovat karjalaiset, suomalaiset ja vepsäläiset. Se näkyy kirjojen ja lehtien kustantamisena ja lisäksi teatterissa.

Suomen kieli opittiin kotona

Armas Mashin (60) määrittelee itsensä petroskoinsuomalaiseksi. Se tarkoittaa Petroskoissa asuvaa syntyperäisten suomalaisten, inkerinsuomalaisten ja karjalaisten kieliyhteisöä, jossa on käytetty suomen kieltä. "Kukaan perheestämme ei asunut Petroskoissa ennen vuotta 1950", hän kertoo. Mashinin isoisä, kirjailija **Uljas Vikström** oli syntynyt Turussa. Hänen isoäitinsä, **Elsa Ikonen** oli syntynyt Pietarissa. Armas Mashinin äiti, kirjailija ja kääntäjä **Terttu Vikström** puolestaan syntyi Leningradissa. Mashinin isä, karjalainen **Vladimir Mashin** oli tullut 1950 opiskelemaan Petroskoihin, jossa hän tapasi Armaksen äidin. Isä toimi myöhemmin Edistys-kirjankustantamon suomalaisen toimituksen päällikkönä. "Meille opetettiin siskoni kanssa tietoisesti suomen kieltä, jota puhuttiin kotona. Juuri suomi on oma äidinkieleni venäjän rinnalla", Armas Mashin sanoo. Neuvostoaajan passis-

saan hänellä luki venäjäksi ja suomeksi kohdassa kansallisuus: suomalaisen. "Passit olivat silloin kaksikielisiä Karjalassa", hän huomauttaa.

Stalinista ei puhuta pahaa

Petroskoissa tulee elävästi vastaan fasistinen ja antifasistinen Suomi. Petroskoissa näkee vieläkin merkkejä antifasistisesta Suomen historiasta. Kaupungissa on kadunnimiä kuten Antikaisenkatu ja Gyllinginkatu. Suomalaisen kommunistijohtaja **Otto Wille Kuusisen** patsas on paraatipaikalla Äänisen rannalla. "Meitä on aina pidetty kommunistien ja punikien jälkeläisinä", Armas Mashin sanoo. Petroskoin suomalaiset, karjalaiset ja vepsäläiset tulevat toimeen venäläisten kanssa. He eivät puhu pahaa **Stalinista**. "Näin en voi sanoa kaikista heistä. Itse en kyllä puhu. Täällä ei vihata venäläisiä. Separatismi on alueelle tuotu aina ulkopäin, Suomesta", Mashin sanoo. Historian tulkinnat ovat Karjalassa tuoneet tunteita pintaan.

Venäjä on juuri ottanut esille suomalaisten ylläpitämät keskitysleirit Petroskoissa toisen maailman sodan aikaan, kun suomalaiset miehittivät Karjalaa. Suomalaiset nimittivät Petroskoita miehityksen aikana Äänislinnaksi. Petroskoissa tuli tämän vuoden 28. kesäkuuta 80 vuotta täyteen kaupungin vapauttamisesta suomalaisfasistien miehityksestä. Petroskoissa juhlittiin samaan aikaan kaupunkipäivää, jossa oli esillä näyttely miehityksen aikaisesta Petroskoista ja kaupungin vapauttamisesta. Venäjä esitti Suomelle juuri kesäkuun lopulla 200 miljardin euron korvausvaatimuksen Karjalan miehityksestä. Armas Mashin pahoittelee, että historiasta on tullut lännen ase Venäjän vastaisessa taistelussa. Se on tuonut Karjalaan ikäviä piirteitä, kun suomalaisten rikoksia siirretään valheellisesti Neuvostoliiton rikoksiksi. Tällaisille tulkinnoille tulee erityisesti tukea Suomesta ja suomalaisesta lehdistöstä. "Historiaa käytetään Venäjän vastaisessa informaatio sodassa mustamaalaamaan Venäjää", Mashin arvelee.

Kieli- ja kulttuurihankkeet ovat loppuneet

Karjalassa oli neuvostoaikana vaaja 800 000 asukasta, kun heitä on

Petroskoin kaupunkipäivänä nähtiin myös kaupungin perustajan, Pietari Suuren hovia paikallisten näyttelijöiden toimesta.

nyt vähän yli puoli miljoonaa eli 500 000. Valtaosa asukkaista on venäläisiä. Karjalaisten ja suomalaisten määrä hiipuu kovaa vauhtia. Neuvostoliiton väestönlaskennan mukaan 1989 Karjalassa asui 79 000 karjalaista, 20 000 suomalaista ja 6 000 vepsäläistä. Venäjän vuoden 2021 väestönlaskennassa Karjalassa oli karjalaisia enää 25 000, suomalaisia 3 000 ja vepsäläisiä 2 500. Koko Venäjällä vuonna 2021 vastaavasti karjalaisia oli 32 400, suomalaisia 7 700 ja vepsäläisiä 4 500. Heistä 8 753 ilmoitti äidinkielekseen karjalan, 1 050 suomen ja 1 276 vepsän kielen. "Minä olen yksi näistä 1 050:stä", Armas Mashin iloitsee.

Petroskoin yliopistossa Armas Mashinilla oli suomenkielisiä kavereita. He olivat Suomesta tulleen jälkeläisiä ja karjalaisia. Suomen kieltä voi edelleen opiskella Petroskoin yliopistossa, mutta suomensuokuiset yhteisöt ovat Karjalassa pirstoutuneet ja nurkkakuntaistuneet. "Karjalan venäläistyminen on luonnollista. Karjala on lähellä Pietaria ja Moskovaa. Tänne on helppo tulla ja täältä on helppo lähteä", Mashin sanoo. Varsinkin Suomeen väkeä on lähtenyt runsaasti. Erityisesti inkerinsuomalaiset ovat käyttäneet paluumuutto-oikeuttaan. "Korona vähensi yhteistyötä ja nyt Suomen sulkeutuminen on vähentänyt kontakteja entisestään", Mashin sanoo. "Kontakteja oli Suomeen aikaisemmin paljon ja ne pitivät yllä suomen kieltä. Nyt kieli- ja kulttuurihankkeet ovat loppuneet", Mashin jatkaa.

Suomen kielen asema heikkenee

Petroskoin katukuvassa tulee vastaan suomen kieltä. Kansanmusiikkiryhtye Kanteleen toimitilat ovat keskustassa paraatipaikalla. Petroskoin kirjasto löytyy suomeksi ja rautatieasemalla kaupunki tervehtii tulijaa kaupungin suomalaisella nimellä Petroskoi. "Suomalaiset olivat

etuoikeutettu vähemmistö Karjalassa. Suomen kieli on ollut elävää. Lehtien toimituksissa puhuttiin suomea ja teatterissa esitettiin suomenkielisiä näytelmiä", Mashin kertoo. Karjalan kielen asema ei ole ollut yhtä vahva Petroskoissa, vaikka Karjalassa päätettiin 1920-luvulla, että karjalan kieltä tuetaan. Esimerkiksi vienankarjalainen kirjailija **Antti Timonen** kirjoitti "Me karjalaiset"-romaanin suomeksi eikä karjalaksi. Siitä julkaistiin huikea 1,5 miljoonan kirjan painos venäjäksi.

"Neuvostoaikana ajateltiin viisaasti, että suomen kieli on sivistyskieli ja se yhdistää suomalaisia ja karjalaisia", Mashin toteaa. Karjalan kansallinen teatteri toimii myös etnisten vähemmistöjen tukena. Sen kuuluu esittää näytelmiä suomeksi, karjalaksi ja vepsäksi. Mashinin vaimo **Anna Zavjalova** toimi pitkään teatterin suomen kielen vastaavana. Hän tarkisti näyttelijöiden suomen kielen ääntämystä. Nyt hänen työsuhteensa on irtisanottu. "Teatterissa ei haluta enää esittää suomenkielisiä teatteria, koska se ei ole näyttelijöiden äidinkieli", Mashin valittaa. Suomen kielen aseman heikkeneminen Petroskoissa ei Mashinin mielestä johdu Suomen ja Venäjän katkenneista suhteista. "Kaikki vähemmistökielet, suomi, karjala ja vepsä hiipuvat itsellään. Kiinnostus niitä kohtaan on vähentynyt", hän sanoo.

Turismi tuo kesällä väkeä

Karjalan tasavalta oli neuvostoaikana voimakkaasti teollistunut, mutta nyt teollisuus on alueella vähentynyt. "Karjalan teollisuus ajettiin alas **Jeltsinin** aikana", Mashin sanoo. Puunjalostusteollisuus pyörii, mutta metsiä hakataan nyt paljon vähemmän kuin aikaisemmin. Äänisen rannalla olevaa laivatelakkaa pyritään kehittämään. Merkittävimmän panostuksen alueen teollisuuteen on tehnyt Rosatom. Se on perustanut tytäryhtiön Petroskoin entisen

Kansanmusiikkiryhtye Kanteleella on toimitilat Petroskoissa paraatipaikalla.

paperikoneyhtiön tiloihin, jossa se tuottaa ydinkalustoa siviilikäyttöön. Maanviljelys ei ole Karjalassa kovin merkittävässä asemassa. Venäjällä edelleenkin asioita tuotetaan siellä, missä se kannattaa parhaiten. "Pernat tulivat neuvostoaikana Valko-Venäjältä, koska siellä on paljon perunan viljelyä", Mashin sanoo. Karjalan johto haluaa panostaa turismiin.

Karjalassa ongelmat ovat samoja kuin Suomessa. Kesät ovat lyhyitä ja talvet ovat pitkiä ja runsaslumisia. Karjalassa on suunnitelmassa rakentaa hiihtokeskus alueelle. "Äänisen vesi ei lämpene kesällä kunnolla, koska se on niin suuri järvi, että tuulet myllertävät kylmän veden aina pintaan", Mashin kertoo. Petroskoin kaupunki itsessään on hyvin hoidettu 240 000 asukkaan kaupunki. Keskusta on vihreä ja siisti, jossa on paljon ravintoloita ja kahviloita.

Suurin vetonaula on Äänisellä sijaitseva Kizhin saari, joka on puisen kirkkoarkkitehtuurinsa ansiossa Unescon maailman perintökohde. Kizhin puukirkkoja tullaan ihailemaan kaikkialta Venäjältä ja aikaisemmin myös ulkomailta. Nyt länsimaaisia turisteja ei juurikaan ole, muita ulkomaalaisia kylläkin. Kizhin saarelle pääsee Äänisen rannasta kantosiipialuksilla ja katamaraneilla. Myös risteilijät seilaavat Äänisellä. Suomalaisia turisteja saattaisi kiinnostaa myös Petroskoista tehtävät matkat maaseudulle. Petroskoista tehdään päivän matkoja bussilla Valamoon, Sortavalaan ja Ruskealan marmorikaivoksille.

Presidentti pitää vaihtaa

Periodika-talossa on heinäkuun

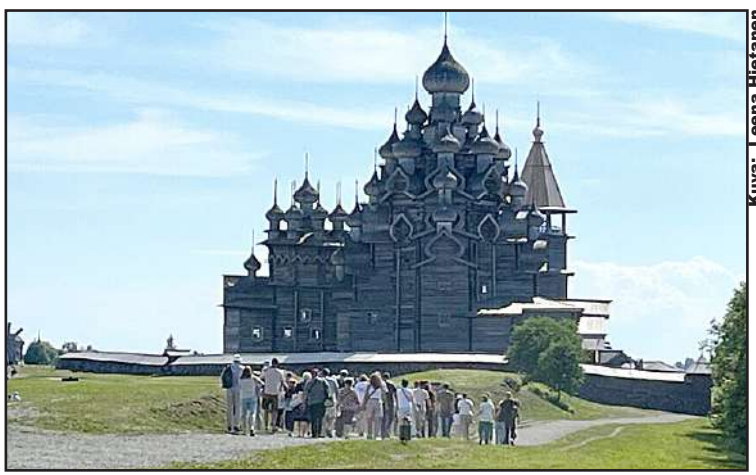
Jatkuu sivulla 11

Leninin patsaan siluetti

Suomalainen antifasisti Otto Wille Kuusinen seisoo kunniapaikalla Äänisen rannalla

Kizhin saaren puukirkkoja pääsee ihailemaan Petroskoista kantosiipialuksilla.

Washingtonin heinäkuun Nato-kokous

”Poliittisessa julistuksessaan Nato-maat toteavat, että Venäjä on edelleen kaikkein merkittävin ja suora uhka liittokunnan turvallisuudelle. Julkilausuman mukaan Venäjän aiheuttama uhka on myös pitkäkestoista. Nato-maat toteavat, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on pirstonut rauhan ja vakauden Yhdysvaltain ja Euroopan välisellä alueella. Nato toteaa myös, että Venäjä on yksin vastuussa Ukrainan sodasta ja räikeästä kansainvälisen oikeuden rikkomisesta. 32 Nato-maata linjaa yhdessä, että Venäjän väärinkäytökset ja ihmisoikeusloukkaukset, sotarikokset sekä muut kansainvälisen oikeuden loukkaukset eivät saa jäädä rankaisematta”... (Lähde: Talouselämä 11.7.2024).

Mikä on Yhdysvaltojen, Naton ja EU:n oma rooli Ukrainan sodan osapuolina, sen ylläpitäjinä, rahoittajina ja aseistajina? Kuinka näiden tahojen sotilaalliset toimet turvaavat rauhaa vai lisäävätkö ne suursodan syttymisen uhkaa Euroopassa. Ukrainan sodan myötä Nato sai kaksi uutta sotilaallisesti merkittävää jäsenvaltiota. Lisäksi Yhdysvallat tunkee sotilastukikohtiaan Suomen ja Ruotsin maaperälle. Gazan kansanmurha, josta Israel ja USA ovat vastuussa, ei aiheuta omantunnontuskaa Nato-kenraaleille.

Nato korostaa, että se ei etsi vastakkainasettelua Venäjän kanssa eikä uhkaa sitä, vaikka sotilasliitto on laajentunut itään v. 1999-2024 jo 32 jäseniseksi Venäjän rajoja ympäröiväksi tukikohtien verkostoksi. Se sanoo olevansa edelleen valmis ylläpitämään viestintäkanavia Moskovan kanssa riskien vähentämiseksi ja eskaloimien estämiseksi. Samaan aikaan Nato kuitenkin vastustaa Venäjän aggressiivisia toimia Natao ja sen liittolaismaita vastaan. Siksi Nato aikoo oman selvityksensä mukaan seuraavaa huippukokousta varten uudistaa strategista (sodankäynnille hyödyllistä) lähestymistapaansa Venäjään.

Suomesta Naton maasodankäynnin johtokeskus Venäjää vastaan

Iltalehden mukaan: ”Naton tuore julkilausuma sinetöi myös sen, että Suomi saa Naton maavoimien alaesikunnan, jonne sijoitetaan Na-

to-upseereita. Maavoimien alaesikunnasta Suomi johtaa yhdessä Naton kanssa maasodankäyntiä Pohjois-Euroopan alueella. Suomeen tulee myös Naton eteentyönnettyjä FLF-maavoimajoukkoja. Suomen FLF-mallissa joukot eivät ole pysyvästi Suomessa, vaan ne maat, jotka kriisitilanteessa puolustaisivat Suomea, kiertävät säännöllisesti harjoittelemassa. Näin he oppivat Suomen olosuhteet ja ovat nopeasti valmiita tulemaan Suomeen, jos Venäjän uhka kasvaa.”

Kriisitilanteessa joukot voisivat olla pidempäänkin Suomessa

Iltalehden tietojen mukaan rotatopertusteisesti kiertävät FLF-joukot tulisivat etenkin Yhdysvalloista, Britannista ja muista Pohjoismaista. Suomi ei pidä tarpeellisenä eikä kustannustehokkaana, että Suomeen rakennettaisiin sotilaskaupunki kaikkein fasilitetteineen palvelemaan 5 000 Nato-sotilasta, kuten Liettuassa on toimittu. Esikuntapaketti eli Suomen siirtyminen Brusumin alaisuudesta Norfolkiin yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa hyväksytään ensi kevään puolustusministerikokouksessa.

Kiina ja Venäjä ovat muuttamassa läntistä kansainvälistä järjestystä

Yle uutisoi, että Naton julkilausuman mukaan Kiina mahdollistaa Venäjän sodan Ukrainassa, kaupankäynnillä ja kumppanuudella. Kiinaa kohtaan Naton asenne on koventunut. Venäjä ja Kiina yrittävät muut-

taa yhdessä Yhdysvaltojen johtamaa kansainvälistä järjestystä. Nato kokee nämä kaksi valtiota liittokunnan systeemiseksi haastajaksi. Sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys edellyttää valtioiden alistumista Yhdysvaltain tahtoon, edellyttää sen tukikohtia ja ydinaseita ympäri maapalloa. Sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys määrittää, kuinka valta, luonnonvarat, maa-alueet, hyvinvointi, rikkauudet ja markkinat maailmassa jaetaan, koska se on sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys.

On varsin mielenkiintoista, että Yhdysvaltojen asemahdillaan johtama suuri demokraattinen Länsi myöntää vihdoinkin, että sen arvoihin perustuva maailmanjärjestys on muuttumassa/hajoamassa. Mitä mieltä ovat uudesta tulevasta maailmanjärjestyksestä ne 161 YK:n jäsenvaltiota, jotka eivät kuulu sotilasliitto Natoon? Entä BRICS+maat?

Kiina ärähti

Kiinan EU-edustuston mukaan Washingtonin julkilausuma on täynnä ”kylmän sodan mentaliteettia ja sotaisaa retoriikkaa”. Kiinaan liittyvä sisältö on sen mukaan täynnä ”valheita, lietsontaa ja mustamaalausta”. ”Kuten me kaikki tiedämme, Kiina ei ole Ukrainan kriisin luoja. Naton pitäisi lopettaa niin sanotun Kiinan uhan paisuttelu sekä vastakkainasettelun ja kilpailun provosointi, ja tehtävä enemmän maailman rauhan ja vakauden edistämiseksi.” Kiina on kieltäytynyt tuomitsemasta Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaan. Kiinan ja Venäjän strategiset suhteet ovat tiivistyneet sodan aikana entisestään. Kiina on kuitenkin pyrkinyt esiintymään konfliktissa neutraalina osapuolena. (Iltalehti 11.7.2024)

UPI:n tutkimusjohtaja Mikael Wigellin mukaan EU heräsi etenkin Kiinan nousuun liian myöhään: ”EU:ssa – ja myös Yhdysvalloissa – oltiin naiiveja Kiinan suhteen. Kuviteltiin, että kun Kiina vaurastuu, se kasvaa sisään liberaaliin järjestelmään. Ei myöskään nähty, kuinka

sesti 1980-luvun lopulla, mutta suomalaisilla ei ole ollut omaa etnistä organisaatiota. Suomen kielen keskus Karjalan tasavallassa toimii vielä. Sen sijaan Venäjän vihaajia koonnut Karjala-Suomi-ystävyyseura on lakkauttamisvaiheessa. Karjalan tasavallan karjalaisten, suomalaisten ja vepsäläisten oma valtuuskunta on painavin etujärjestö. ”Se on kiinnostunut kielestä, kulttuurista ja kirjallisuudesta.

Politikointi ei kiinnosta”, Mashin sanoo. Erikseen on pakko kehua, että sekä Carelia että Karjalan Sanomat ovat hyvin toimitettuja suomenkielisiä lehtiä. Carelian pääkirjoitukset ovat kiinnostavia katsauksia historiaan. Sen artikkelit ovat perusteellisia ja kuvitus on korkeatasoista. Kuvajournalismin tasossa ja painatuksessa Suomessa ei enää ole varaa Carelian tasoiisiin lehtiin. Myös Karjalan Sanomia lukiessa hämmästytti, että perusjournalismi on vielä voimissaan ja tuottaa mielenkiintoista luettavaa. Sitä lukiessa oivaltaa, että propaganda on täyttännyt lännen sanomalehdet, kun uutiset ovat jääneet Venäjän puolelle.

Leena Hietanen, Toimittaja
Petroskoi Venäjällä

Nato toi vihollisuudet rajallemme Venäjän kanssa. Sotaharjoitukset rajan läheisyydessä on huomattu naapurissamme. Saimme kylkiäisenä USA:n kanssa DCA-sopimuksen. Suomi teki jälleen historiallisen virheen. Naton vastustajia löytyy onneksi Kansan äänen ohella muitakin.

Kiina hankki globaalissa etelässä itselleen paljon poliittista vaikutusvaltaa. Länsimaissa valmistaudutaan nyt maailman kahtiajakoon Yhdysvaltain ja Kiinan johtamien liittoutumien ympärille. ”EU:lle kahtiajako voi olla vaikea paikka. Se saattaa joutua väliinputoajan paikalle, kun teknologiasta tulee yhä tärkeämpää suurvaltakilpailussa. Pahimmillaan EU saattaa kokea Itävallan kohtalon, eli siitä tulee entinen suurvalta, jossa on kiva käydä turistina.” (Kehitys 3/2023)

BRICS+ -maihin ei pitäisi suhtautua vähättelevästi

Upin vieraileva johtava asiantuntija vähätteli alkuvuikosta televisiossa BRICS+ -maiden yhteistyöjärjestöä mm. siksi, ettei niillä ole yhteistä arvopohjaa kuten 32 Nato-maalla on. BRICS+ on globaalinen etelän keino saada äänensä kuuluviin rikkaan pohjoisen (länsimaiden) johtamassa ja määrittelemässä maailmassa. Siihen ei pitäisi suhtautua vähätellen ja ylimielisesti. Itsensä ja muiden arvostaminen on rakentava arvo maailmassa.

BRICS-maiden (Brasilia, Venäjä, Intia, Kiina ja Etelä-Afrikka) johtajat ilmoittivat 24.8.2023 kuuden uuden maan liittymisestä suurten ja väkirikkaiden nousevien talouksien järjestöön - BRICS-11, joka pyrkii muuttamaan vallitsevaa maailman talousjärjestystä. BRICS:in uusien jäsenmaiden Etiopian, Iranin, Saudi Arabian, Egyptin ja Yhdistyneiden Arabiemiraattien täysjäsenyys alkoi 1.1.2024.

Maailman suurimmat luonnonvarat ovat seuraavilla valtioilla: 1. Venäjä, 2. Yhdysvallat, 3. Saudi Arabia, 4. Kanada, 5. Iran, 6. Kiina, 7. Brasilia, 8. Australia, 9. Irak ja 10. Venezuela. Näistä maista viisi on BRICS+-maita ja yksi on lisäksi sen ehdokasjäsen. Irak ei myöskään sympatisoi maaperänsä tuhoajaa USA:ta. Yhdysvalloilla ja sen sotilaallisten liittolaisten hallussa on maailman 46,7 % ydinasearsenaalista, 51,6 % ydinaseista on BRICS-maiden hallussa ja loput 1,7 % on Pakistanin ja Korean demokraattisen kansantasavallan hallussa. Sipri nosti v. 2023 vuosikirjassaan esiin, että nykytilanne herättää huolta ydinaseiden leviämisestä ja asevarustelun jatkumisesta maailmassa.

Kaakkois-Aasiassa useat valtiot ovat ilmaisseet v. 2024 halukkuutensa liittyä BRICS+-järjestön jäseniksi. Näitä maita ovat mm.

Thaimaa, Malesia, Indonesia, Laos ja Vietnam

BRICS+ -maiden omat tavoitteet

BRICS:n huippukokoukset ovat viestittäneet perustamisesta lähtien yhteisöön kuuluvien maiden yhteisestä tyytymättömyydestä vallitsevaan kansainväliseen talousjärjestelmään. Vahvan talouskasvun lisäksi ryhmää yhdistävä tekijä on ollut tyytymättömyys Yhdysvaltain johtamiseen kansainvälisessä yhteisössä. BRICS+ryhmän arvopohjana on se, että järjestön jäsenet pitävät tiukasti kiinni perinteisestä valtioiden oikeudesta päättää itse omista sisäisistä asioistaan.

BRICS+:in tavoitteena on muuttaa kansainvälisen järjestelmän hallintainstituutioita – YK:ta, Maailmanpankkia ja Kansainvälistä valuuttarahastoa – siten, että kehittyvän maailman ääni olisi vahvemmin esillä niiden päätöksenteossa. Tavoitteena on perinteisten valtasuhteiden murtaminen. Noin 400 vuotta kestänyt Eurooppakeskeinen maailmanjärjestys on päätymässä lähivuosisikymmeninä. Poliitikan ja talouden painopiste on palautumassa takaisin Aasiaan sekä siirtymässä pian myös Afrikkaan.

BRICS+maat haluavat kyseenalaistaa USA:n johtaman ja sitä tukevien liittolaisten maailmanjärjestyksen ja ylivalan maailmassa. Ne eivät halua alistua enää ylikansallisten yhtiöiden raaka-ainelähteiksi, halvaksi työvoimaksi ja markkina-alueiksi. Ne haluavat reservivaluutallaan. Tällainen kehitysnäkymä huolestuttaa Yhdysvaltoja ja Euroopan unionia. BRICS:in laajentuminen koetaan vakavana uhkana lännen kapitalistien leirissä. Yhdysvallat ja Euroopan unioni tarvitsevat pysyäkseen elossa muun maailman raaka-ainelähteitä, tavaramarkkinoita ja työvoimaa. Sitä vastoin BRICS-maat kehittyvät itsenäisesti varsin hyvin ilman USA:ta ja Euroopan unioniakin.

Valtiot, jotka eivät toimi länsimaisen järjestyksen ja länsimaisten kapitalistien tahdon mukaan, ovat lännen hyvään kiintiöön sopimatomia lajikkeita. Länsimaiden demokration ylläpitämisen tekopyhyys on pöyristyttävää. Länsimaisen liittoutuman verukkeelliset ja sotilaalliset vapauden ja demokration laajentamisyhtymät Afganistanissa, Irakisissa, Libyassa ja Syyriassa johtivat vain miljoonien ihmisten kuolemaan. Tällainen teurastus ei huolestuta Nato-maiden valtiojohtoa, koska rois-tovaltioiden tapetut ihmiset eivät edustaneet tai puolustaneet länsimaista demokratiaa.

Matti Laitinen
11.7.2024

Suomen kieli hiipuu Venäjän Karjalassa ...

Jatkoa sivulta 10

alussa vielä paljon ihmisiä töissä. Toimitusjohtaja **Natalia Sinitskaja** on kääntänyt **Tove Janssonin** Muumi-kirjoja karjalan kielelle. Yläkerrassa toimistoaan pitävän Karjalan Sanomien päätoimittaja **Mikko Nezvitski** vastaa kaiken kiireen keskellä lyhyesti, ettei Suomen kannata odottaa lämmintä vastaanottoa Venäjällä. ”Vaihtakaa presidentti. Ennen kuin olette päässeet eroon **Aleksander Stubbista**, teillä ei ole

mitään asiaa Moskovaan”, Nezvitski sanoo napakasti. Myöskään Armas Mashin ei usko, että suomalaisen kanssa haluttaisiin erityisemmin tehdä yhteistyötä juuri nyt. ”Minäkäänlaiset ”hyvä veli”-kerhot eivät kiinnosta. Asioiden täytyy olla konkreettisia”, hän sanoo. Karjalassa toimineet suomensukuiset yhteisöt on melkein kaikki ajettu alas. Alueella toimivat yhä Karjalan Rahvahan Liitto ja Vepsän kulttuuriseura. Karjalan suomalaisten Inkeri-Liitto on lakkautettu. Yhdistyksiä perustettiin erityi-

Carelia-lehden päätoimittaja Armas Mashin Äänisen laivarannassa

Kuvat: Leena Hietanen

**Erotaan Natosta
Emme kuulu sinne**

Keith Bennett: Mitä tarkoittaa sosialismi kiinalaisilla ominaispiirteillä?

Kommunistinen manifesti, tieteellisen sosialismin perusteos, on huomattavasti alle 200 vuotta vanha. Työväenluokka ja sen liittolaiset ovat pitäneet valtiollista valtaa ja harjoittaneet vakavasti otettavaa sosialistisen kansakunnan rakentamisprojektia jossain yhtäjaksoisesti vajaan 107 vuoden ajan. Kiinan työväenluokka yhdessä talonpoikaisväestön ja Kiinan yhteiskunnan isänmaallisten voimien edustajien kanssa on pitänyt valtiollista valtaa vasta 75 vuotta. Sitä ennen alueita, joilla vallankumous on voittanut, oli olemassa noin kahden vuosikymmenen ajan.

Vuoden 1917 lokakuun vallankumouksesta lähtien on tehty vakavasti otettavia yrityksiä vaihtelevalla menestyksellä sosialismin perustamiseksi ja rakentamiseksi Euroopassa, Aasiassa, Karibialla, Etelä-Amerikassa ja Afrikassa. Voidaan toisaalta sanoa, että ihmiskunta on hankkinut kokemusta ja oppia sekä myönteisiä että kielteisiä taistelussa sosialismin perustamiseksi ja rakentamiseksi. Pohjimmiltaan ihmiskunnan pitkän historian perspektiivissä sosialismi on edelleen hyvin uusi ja aloitteleva järjestelmä.

Tämä ei tarkoita sitä, etteikö siitä olisi mitään opittavaa ja ammennettavaa. **Xi Jinpingin** näkemys, että sosialismi kiinalaisin erityispiirtein tarjoaa uuden vertailukohdan ja vaihtoehdon niille maille, jotka haluavat nopeasti kehittää talouksiaan säilyttäen samalla itsenäisyytensä, vahvistuu käytännössä päivä päivältä.

Sosialistisen järjestelmän yhtä mallia ei ole

Kommunistit hyödyntävät edelleen kaikkialla Neuvostoliiton historiallisista kokemuksista, sen monumentaalisia saavutuksia sekä sen virheitä, jotka vaikuttivat sen lopulliseen tuhoon, samoin kuin kokemuksia kaikista historiallisista ja nykyaikaisista yrityksistä rakentaa sosialismia.

Vaikka emme aloita täysin tyhjältä pohjalta, väitän, että perustavanlaatuisin opetus, jonka voimme saada historiallisista ja edelleen jatkuvista yrityksistä rakentaa sosialismia, on, että ei ole olemassa valmiita suunnitelmaa, ei suoraa tietä eikä varmasti mitään kaikkiin tilanteisiin soveltuvaa mallia, jonka voisi omaksua ja ottaa käyttöön milloin tahansa ja missä tahansa. Lisäksi suurimman osan poliittisesta elämästään (luultavasti vähemmän loppua kohden) **Marx ja Engels** kuvittelivat sosialismin korvaavan pitkälle kehittyneen ja edistyneen kapitalismin.

Toistaiseksi tällaista ei ole tapahtunut missään.

Voidaan tietysti väittää, kuten jotkut ultravasemmistolaiset ja dogmatistit, että tämä jollakin tavalla mitätöi laajan kokemuksen olemassa olevasta sosialismista. Tai voidaan ymmärtää, että tämä edellyttää maiden ja kansojen siirtymistä kohti sosialismia, että jokainen maa lähestyy sosialismia omalla tavallaan ja että en-

nen kaikkea siirtymäkauden luonne ja kesto voivat vaihdella valtavasti.

Se mikä on erittäin tärkeää maille, joissa sosialismi on todella voittanut ja Leninin teorian mukaan ”ketju on katkennut heikoimmasta lenkistään”, on se tosiasia, että kaikki sosialismin rakentamisyhtykset ovat tapahtuneet maailmassa, jota edelleen suurelta osin hallitsevat kapitalismi ja imperialismi. Lisäksi jokainen edellinen luokka, joka nousi poliittiseen valtaan, nousi siihen kasvavan taloudellisen voimansa seurauksena. Proletariaatin tapauksessa asia oli melkein täysin päinvastoin.

Kaikki tämä auttaa selittämään, miksi Stalin kirjoittaa teoksessaan Leninismien perusteet, että vaikka proletariaatti on ottanut vallan, se pysyy jonkin aikaa heikompana kuin porvaristo. Tämä on osa kontekstia, josta meidän on alettava tarkastella Kiinan vallankumouksen kehityskulkua.

Vaikka Kiinalla on maailman pisin yhtäjaksoinen sivilisaatio ja se oli maailman suurin talous suurimman osan kahden viime vuosituhannen ajasta sen jälkeen, kun britit aloittivat ensimmäisen oopiumisodan vuonna 1839, maa taannutettiin puolikoloniaaliseksi, puolifeodaaliseksi yhteiskunnaksi. Kiinalaiset eivät turhaan sano tätä ajanjaksoa ”nöyryytyksen vuosisadaksi”, jota leimasivat epätasa-arvoiset sopimukset, ulkomaiset hyökkäykset (tuhoisimmin Japanin hyökkäys 1930- ja 1940-luvuilla), sekä hyökkäys- ja vastarintasodat, sisällissodat ja lopulta voittoisa vallankumous.

Kun Kiinan kommunistinen puolue perustettiin vuonna 1921 tai Kiinan kansantasavalta julistettiin vuonna 1949, Kiina oli yksi maailman köyhimmistä ja kurjimista yhteiskunnista. Lukutaidottomuus oli korkea ja elinajanodote oli alhainen.

Miten Kiinan vallankumous sitten onnistui?

Stalin ja Trotski riitelivät katkerasti Kiinan vallankumouksen aikana (kuten he riitelivät katkerasti monista muistakin asioista), mutta kumpikaan heistä ei käsittänyt sitä, mikä oli luultavasti **Mao Zedongin** suurin yksittäinen panos marxilaisuuden soveltamiseen ja kehittämiseen. Nimitettiin sitä, että Kiinan vallankumous tapahtui suuressa, puolisiir-

tomaassa ja puolifeodaalisessa maassa, vallankumous voitettiin ja tie sosialismiin avautui. Marxilais-leniniläinen puolue ilmensi työväenluokan poliittista johtajuutta, mutta puolueen jäsenistö oli talonpoikia maan väestörakenteen, yhteiskuntajärjestelmän ja luokkarakenteen

mukaisesti. Puolue perusti vallankumouksellisia voimia maaseudulle, rakensi vakaita vallankumouksellisia tukikohtia, kävi pitkittynyttä kansansotaa, piiritti kaupunkeja ja kaappasi lopulta valtakunnallisen poliittisen vallan asevoimilla.

Kirjaimellisesti kukaan muu marxilainen ei ollut ajatellut tätä ennen Maoa, ja tämä on marxilaisuuden kiinalaistamisen alku ja sosialismin kiinalaisin ominaispiirtein perustavanlaatuisin syy. Se on myös malli, jota perusperiaatteiltaan sovellettiin vallankumoukseen mm. Vietnamsissa, Laosissa, Kambodžassa, Jugoslaviassa, Albaniassa, Kuubassa, Mosambikissa, Zimbabwessa, Eritreassa ja Guinea-Bissauissa. Kansantasavallan myöhempi poliittinen kehityskulku – tietysti lukuisin varauksin – jakautuu pääasiallisesti kahteen erilliseen vaiheeseen.

Kansantasavallan perustamisesta vuonna 1949 Maon kuolemaan vuonna 1976. Tai ehkä ”uudistuksena ja avaamisena” tunnetun politiikan käynnistämiseen vuoden 1978 lopulla, jota seurasi Maon suosiman seuraajan **Hua Guofengin** sivuuttaminen ja veteraanikommunisti Deng Xiaopingin nouseminen valtaan. Ajanjaksoa 1949-1978 kuvataan usein Neuvostoliiton mallin mukaiseksi. Tässä on totuutta, aivan kuten nyky-Kiina vielä jossain määrin hyödyntää sitä, mutta se on kauan koko tarinasta.

Kiinan vallankumous ei edes radikaalimmissa vaiheissaan koskaan täysin hylännyt kansallisen porvariston roolia. Tämä puolestaan merkitsi sitä, että yksipuoluejärjestelmän sijaan, kuten Neuvostoliitossa, Kiina säilytti ja säilyttää edelleen monipuolueisen, neuvoantavan järjestelmän, joka perustuu kommunistisen puolueen johtavan roolin tunnustamiseen ja ylläpitämiseen. Paikalliselle autonomialle oli aina enemmän tilaa kansallisten politiikkojen soveltamisessa ja täytäntöönpanossa. Ja suurempi mahdollisuus joukkojen osallistumiseen ja aloitteeseen.

Neuvostoliitto ei koskaan kokenut mitään kulttuurivallankumouksen kaltaista, joka koetteli Kiinaa vuosina 1966-76. Ennen kaikkea talonpoikia (muutamin poikkeuksin Suuren harppauksen aikana, 1958-62) ei pidetty lähteenä sille, mitä voitaisiin kutsua ”sosialistiseksi primitiiviseksi kasautumiseksi” kaupunkiproletariaatin hyödyksi ja raskaan teollisuuden edistämiseksi. Pikemminkin politiikka vaikkakin oli osin vääristynyt maaseudun hyväksi, kuvasti sitä tosiasiaa, että talonpojat muodostivat väestön enemmistön ja mikä tärkeämpää, että he olivat vallankumouksen perusta ja puolueen tuen ydin.

Maon aikakauden saavutuksia ei pidä aliarvioida tai vähentää. He olivat ihmiskunnan historian upeimpia. Huolimatta kauheista vuosista 1958-62 ja kulttuurivallankumouksen kaaoksesta, elinajanodote Kiinassa kasvoi yhdellä vuodella jokaista Maon vallassa ollutta vuotta kohden.

Käytännössä maailman köyhin maa, Maon Kiina ratkaisi ruuan, pukeutumisen, asumisen ja koulutuksen perusongelmat lähes neljännekselle maailman väestöstä, tarjosi perusterveydenhuollon koko väestölle, toi lukutaidon suurimmalle

osalle väestöstä, paransi huomattavasti naisten sosiaalista asemaa ja roolia ja niin edelleen.

Miksi sitten oli tarpeen tehdä niin radikaali käänne vuonna 1978?

Kaikesta tästä edistyksestä huolimatta Kiina oli Maon kuole-

man aikaan erittäin köyhä maa. BKT asukasta kohden oli pienempi kuin Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, vaikka sosiaalinen palkka oli tietysti huomattavasti korkeampi. Vaikka elämän perustarpeet olivat enemmän tai vähemmän taattuina, useimmat ihmiset pysyivät hyvin köyhinä.

Vaikka nälänhätää ei ollut, ruoka oli tiukasti säännösteltyä, yksipuolista ja elintarviketurvallisuus oli jatkuva huolenaihe. Munat, lihaa puhumattakaan, olivat huomattavaa luksusta. Xi Jinping muistelee nuoruuttaan työskennellessään maanviljelijöiden parissa perinteisellä vallankumouksen tukialueella. Hän on usein sanonut, että hänen unelmansa oli, että jonain päivänä kyläläiset voisivat syödä lihaa ja syödä sitä usein. Hänen aikanaan he saattoivat maistaa lihaa keran tai kahdesti vuodessa.

Vaikka erot ja eriarvoisuudet ilmeisesti säilyivät, Kiinan Maon aikana voidaan katsoa olleen yksi tasa-arvoisimmista yhteiskunnista maan päällä. Se pysyi kuitenkin myös yhtenä köyhimmistä. Tähän **Deng Xiaoping** viittasi sanoessaan, että yleinen köyhyys ei ole sosialismia. Vaikka mielestäni olisi oikeampaa sanoa, että se ei ole sosialismin päämäärä, se oli häneltä kuitenkin erittäin tärkeä huomio.

Lisäksi valtavia muutoksia oli meneillään sekä Kiinan ympärillä että maailmalla. Tiede ja teknologia kehittyivät nopeasti ja mahdollistivat tuotantotoimien. Kiinaa ympäröivät maat ja alueet kehittyivät nopeasti – tosin epätasa-arvoisesti ja erityisistä syistä. Imperialistit halusivat rakentaa esimerkkejä Kiinan, Korean demokraattisen kansantasavallan ja Vietnamin rajoilla ja läheisyydessä ja samalla torjua muita paikallisia kommunistisia haasteita.

Tuhannet kiinalaiset osallistivat vaaralliseen uintiin toivoen saavansa paremman elämän Hongkongissa. Kiina muutti taitavasti tämän Itä- ja Kaakkois-Aasian kapitalistisen kehityksen positiiviseksi tekijäksi pääasiallisena investointilähteenä uudistuksen ja avautumisen ensimmäisessä vaiheessa.

Ympäröivien maiden kehitys ohjattiin palvelemaan Kiinan kasvua

Sijoittajien innokkuudelle päästä Kiinan markkinoille oli useita syitä – Hongkongissa, Macaossa, Taiwanissa ja kaikkialla Kaakkois-Aasiassa ja sen ulkopuolella olevan kiinalaisen porvariston isänmaallisuudesta ja kiintymyksestä esi-isien koteihin aina tietoisuuteen Kiinan markkinoiden koosta ja potentiaalista. Amerikan tappiosta Vietnamsissa ja osittaisesta vetäytymisestä Aasiasta kyyniseen haluan jatkaa ja pahentaa Kii-

Kiina on johtavia maita maailmassa tuulivoiman ja aurinkoenergian tuotannossa. Kiinan tuulivoimapuistot on sijoitettu etupäässä syrjäisille seuduille, jossa ne parhaiten hyödyntävät paikallista talouselämää. (Kuva Wikimedia Commons)

nan ja Neuvostoliiton jakautumista.

Kiinalle investoinnit, alun perin suurelta osin ulkokiinalaisista ja pian yleisemminkin, olivat ratkaisevan tärkeitä. Se tarjosi sen, mitä maa kipeästi tarvitsi – nopeamman teollistumisen ja työllisyyden niille, jotka lähtevät maaseudulta aloittaakseen kaupunkielämän; taatut vientimarkkinat; taitojen ja teknologian omaksumisen; pääomaa; tekninen ja ammatillinen koulutuksen ja taitojen kehittäminen; sekä edistyneen ja tieteellisen johtamisen, johon **Lenin** oli kovasti ihastunut.

Mikään näistä ei olisi ollut mahdollista – ainakaan samassa mittakaavassa ja näin nopeassa tahdissa – ilman Maon luomaa perustaa. Ilman peruskoulutettua lukutaistoista ja osaavaa työvoimaa. Ilman asuntoa ja sairaanhoitoa. Ilman liikenneverkkoa ja koko maan yhdistäviä päällystettyjä teitä. Ja niin edelleen. Tästä syystä puheet Applen tai Foxconnin kaltaisista yrityksistä, jotka yksinkertaisesti jättäisivät Kiinan ja muuttaisivat esimerkiksi Intiaan, ovat edelleen suurelta osin mielikuvituksellisia.

Ja se on suuri syy siihen, miksi Xi Jinping on käytännössä heti ensimmäisistä puheistaan lähtien, kun hänet valittiin puolueen pääsihteeriksi vuonna 2012, jatkuvasti korostanut, että Kiinan sosialistisen kehityksen kahta vaihetta ei pidä asettaa vastakkain, vaan pikemminkin nähdään yhden vallankumouksellisen kokonaisuuden kahtena osana, joista toinen lepää toisen luomilla perustoilla.

Tässä, on sanottava, hän eroaa pohjimmiltaan sekä tavanomaisista porvarillisista analyyseistä, että myös niistä vasemmistolaisista analyytikoista, jotka vähättelevät Kiinan sosialistisen kehityksen yhtä tai toista vaihetta. Deng Xiaoping ymmärsi intuitiivisesti, että jos voisit hyödyntää markkinamekanismeja ihmisten innostuksen ja taitojen vapauttamiseksi, Kiina kehittyisi nopeasti ja ihmisten elintaso nousisi.

Kun maanviljelijöille annettiin laaja vapaus kasvattaa ja viljellä, mitä he haluavat sekä myydä ylijäämäänsä, elintarviketarjonta muuttui parissa vuodessa säännöllisestä ja epävarmasta runsaaksi ja monipuoliseksi. Jos kasvu Mao-kaudella oli kokonaisuutena tarkasteltuna vakaata, kun uudistus ja avautuminen alkoivat, siitä tuli turboahdettu.

Köyhästä, globaalin talouden marginaalista maasta Kiinasta on tullut maailman toiseksi suurin talous. Jopa suurin ainakin yhden

Keith Bennett: Mitä tarkoittaa sosialismi kiinalais...?

Jatkoa sivulta 13

mittauksen mukaan. Kiina on maailman suurin valmistaja, suurin viejä ja suurin kauppakumppani useimmille kansoille. Se on noussut arvoketjussa rajusti ylöspäin johtaen yhä enemmän innovaatioiden ja T&K:n maailmassa, ja sillä on suurin määrä uusia patentoja ja vertaisarvioituja artikkeleita tieteellisissä aikakauslehdissä. Vain muutamassa vuodessa koko maa oli suurten nopeuksien rautatieverkoston peitossa. Kiina on maailman johtava maa ilmastomuutoksen torjunnassa aurinkopaneeleista sähköajoneuvoihin. Ja nyt Xi Jinping on johtava uusien, korkealaatuisten tuotantovoimien kehittämisessä, jotka ovat olennaisesti mukautuneet viidenteen teolliseen vallankumoukseen..

Kiinan neljä peruspilaria

On korostettava, että samalla kun Deng Xiaoping edisti laajaa talouden vapauttamista, hän puolusti täysin päättäväisesti sitä, mitä hän kutsui neljäksi perusperiaatteeksi, eli proletariaatin diktatuuria (jota Kiinan olosuhteissa kutsutaan yleisesti kansandemokraattiseksi diktatuuriksi), sosialistinen tie, kommunistisen puolueen johtajuus ja marxismi-leninismi ja Mao Zedongin ajattelu.

On yksinkertainen tosiasia, että Deng Xiaopingin johdolla vastavallankumousyritys Kiinassa vuonna 1989 murskattiin päättäväisesti, kun taas samana vuonna vastavallankumous voitti melkein koko Itä-Euroopan ja kaksi vuotta myöhemmin itse Neuvostoliitossa. Mikään muutos ei tietenkään olisi niin nopeaa ja radikaalia ja niin laajalla kankaalla, kuin uudistus- ja avautumisprosessi Kiinassa voisi mahdollisesti edetä ilman toissijaisena näkökohtana,

joitain vakavia negatiivisia piirteitä..

Vaikka kaikilla tai lähes kaikilla pitkällä aikavälillä ja monille tuskallisia aikoja huomioimatta menee paljon paremmin, entisestä luultavasti maailman tasa-arvoisimmasta yhteiskunnasta on tullut erittäin epätasa-arvoinen. Tämä koskee niin alueellisia eroja kuin kaupungin (jossa suurin osa kiinalaisista nykyään asuu) ja maaseudun välillä sekä siirtotyöläisten ja muiden välillä.

Ympäristölle tehtiin valtavia vahinkoja ja ideologinen ja poliittinen työ heikkeni. Tämän tietysmiessä kuvasi jo pääministeri **Zhou Enlai**, vaikkakin perinteisessä kiinalaisen historian tarkastelun muodossa, kun hän huomautti raportissaan puolueen 10. kongressille elokuussa 1973, että Kiinan vallankumouksen aikana yksi suuntaus peitti aina toisen. Toisin sanoen vasemmistolaisia poikkeamia oli tapahtunut oikeisto-opportunismin korjaamisen aikana ja päinvastoin.

Tämä on pohjimmiltaan se, minkä korjaamiseksi Xi Jinping on työskennellyt väsymättä siitä lähtien, kun hän otti johtajuuden vuonna 2012 ja aloitti sen, mitä kiinalaiset nyt kutsuvat uudeksi aikakaudeksi.

Uuden aikakauden tärkeimpiä ominaisuuksia ja tehtäviä ovat

Armoton ja lakkaamaton kampanja korruptiota vastaan, sekä koko maalle vahinkoa aiheuttavaa suurta korruptiota että tavallisille ihmisille kurjuutta aiheuttavaa pientä korruptiota. Tai kuten kiinalaiset sanovat, kohdistuen sekä tiikereihin että karpäsiin.

Puolueen rivien oikaiseminen, puolueen ja kansainvälisten siteiden vahvistaminen ja päätäväinen paluu kansan palvelemisen

käsitteeseen.

Massiivinen, kohdennettu kampanja, jonka tuloksena on historiallisesti ennennäkemätön äärimmäisen köyhyyden poistaminen, ja huolellista seurantaa sen varmistamiseksi, etteivät ihmiset luisu takaisin köyhyyteen ja että heidän elämänsä paranee jatkuvasti.

Pilaantumisen torjunta, ympäristön suojeleminen, biologisen monimuotoisuuden turvaaminen, uusiutuvan energian maailman johtajuus, ekologisen sivilisaation rakentaminen kotimaasaaan ja maailmanlaajuisen ilmastokatastrofin torjunnan johtaminen.

Otetaan käyttöön maailman ylivoimaisesti suurin sairaanhoito- ja vakuutusohjelma sekä vanhuuseläkkeet, vaikka ne ovatkin monessa suhteessa alkeellisia ja joissa on paljon parantamisen varaa.

Sen varmistaminen, että kaikki talouden sektorit, mukaan lukien yksityinen sektori, toimivat sosialismin yleisten etujen mukaisesti. Yksityisellä sektorilla olennaisia toimenpiteitä ovat teknologiasektorin ja nyt kiinteistö- ja kiinteistösektorin huomattavasti suurempi sääntely; kultaisten osakkeiden, osittaisomistuksen tai suurten yksityisten yhtiöiden hallituspaikkojen ottaminen puolueen tai valtion haltuun; puoluekomiteoiden järjestäminen valvomaan yksityisiä yrityksiä; ja työvoiman järjestäytyminen.

Marxilaisuuden keskeisen ja ohjaavan roolin vahvistaminen.

Deng Xiaopingin matalan profiilin politiikka olla ottamatta johtajuutta kansainvälisissä asioissa on korvattu ennakkoivalla ulkopolitiikalla, joka koskee kaikkia nykyisen maailmantilanteen keskeisiä kysymyksiä ja jonka strategisena tavoitteena on rakentaa ihmiskunnan yhteisen tulevaisuuden yhteisö.

Lisääntynyt tuki muille sosia-

Kuva: China today (Kuvakaappaus)

Rauhanomaisen rinnakkaiselon viiden periaatteen 70-vuotisjuhlavuotta viettävä konferenssi järjestettiin Pekingissä 28.6.2024. Näitä samoja periaatteita: suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden vasta- vuoroinen kunnioitus, molemminpuolinen hyökkäämättömyys-molemminpuolinen puuttumattomuus toistensa sisäisiin asioihin, tasa-arvo ja molemminpuolinen hyöty sekä rauhannomainen rinnakkaiselo- kunnioitetaan Kiinassa tänäänkin.

listisille maille ja dynaamisempi sitoutuminen koko kansainväliseen kommunistiseen liikkeeseen.

Vaikka Kiina on edelleen omien sanojensa mukaan sosialismin alkuvaiheessa, kokonaistavoitteena on nyt rakentaa kaikilta osin moderni sosialistinen maa vuoteen 2049 mennessä, jolloin kansantasavalta täyttää 100 vuotta.

Eloonjääminen imperialismin maailmassa edelleen ongelma

On syytä huomata, kuten **Andrew Murray** kirjoitti Morning Starissa, että sosialistinen Kiina on nyt säilynyt pidempään kuin Neuvostovaltio. Eloonjääminen imperialismiin hallitsemassa maailmassa on aina ollut ja on edelleen todellinen ongelma sosialistisille maille. Leninin sanotaan tanssineen lumessa, kun lokakuun vallankumous kesti kauemmin kuin Pariisin kommuuni. Samoin meidän tulee iloita Kansantasavallan pitkäikäisyydestä ja sitkeydestä, varsinkin kun se viettää 75 - vuotispäi-

vää tänä lokakuun 1. päivänä.

Joten palatakseni tavallaan lähtökohtaani, ei ole olemassa valmista kaavaa, erityistä salaisuutta tai kuninkaallista tietä sosialismin rakentamiseen, ei Kiinassa tai missään muussa maassa. Emme ole missään vaiheessa solidaarisia tämän tai toisen politiikan kanssa. Aika, sosiaalinen käytäntö ja kiinalaiset tuomitsevat heidät. Olemme solidaarisia sille, mitä tuemme poikkeuksetta jokaisessa maassa – parempaa ja arvokkaampaa elämää työssäkäyville; asia, joka saa korkeimman ilmaisunsa sosialistisissa maissa, maissa, joissa työväenluokka ja sen liittolaiset ovat järjestäytyneet hallitsevaksi luokaksi ja jota meidän on puolustettava läpikotaisin, tulkoon mitä tahansa ja varauksetta, jos ihmiskunnalla on tulevaisuus.

Keith Bennett. Julkaistu 25.5.2024 Friends of Socialist China verkkolehdestä sekä 16.7. Kansanaani.org verkossa. Käännös ja toimitus Juha Kiekisi

ENEZUELA VAALIN JÄLKEEN

Venezuelan istuva presidentti **Nicolás Maduro** (PSUV) voitti selkeästi maan presidentinvaalit 28.7.2024. Hän sai vaaleissa 51,2 % annetuista äänistä. Venezuelan kansallisen vaalilautakunnan (CNE) johtajan **Elvis Amoroso**n mukaan oppositio pääehdokas **Edmundo Gonzalez Urrutia** (PUD) sai 44,2 % äänistä. Loput 4,6 % annetuista äänistä hajosivat muille oppositio ehdokkaille. Äänioikeutetuista 59 % äänesti vaaleissa. Vaaleihin osallistui 910 kansainvälistä tarkkailijaa 95 eri maasta. Sunnuntaiyönä pidetyssä lehdistötilaisuudessa CNE:n johtaja **Amoroso** totesi: "Pyydämme kaikkia noudattamaan perustuslakia ja lakeja sekä kunnioittamaan kansan tahtoa. Kansallisen lakimiesten kiltä totesi 29.7.2024 Venezuelan vaaliprosessin olleen rehellisen ja avoimen. Kiltä tuomitsi Yhdysvaltojen roolin tämän demokraattisen prosessin heikentämisessä.

Yhdysvallat ja Euroopan unioni tukivat aktiivisesti kovan linjan oikeistolaisen Edmund Gonzalezin valintaa maan uudeksi presidentiksi. Amerikan valtioiden järjestö (OAS) nyripistelee myös Venezuelan epämieluisalle vaalitulokselle. Venezuelan ulkoministeriö ilmoitti 29.7.2024 vetävänsä diplomaattisen henkilöstönsä Argentiinasta, Chilestä, Costa Ricasta, Panamasta, Perusta ja Dominikaanisesta tasavallasta, koska nämä ovat lausunnoillaan ja toimillaan sekaantuneet Venezuelan sisäisiin asioihin.

Maan oppositio oli perinteiseen tapaan tyytymätön vaalitulokseen. Kovan linjan oppositio kutsui väkensä välittömästi mellaamaan väkivaltaisesti Caracasiin. Yhdysvallat, Euroopan unioni, Yhdysvaltojen tukema Venezuelan oppositio ovat syyttäneet v. 1999-2024 kaikkia Venezuelan vaaleja (yhteen-

sä 26) vilpillisiksi ja epädemokraattisiksi. El Pais-lehden 31.3.2024 haastattelussa oppositiota edustava Centrados-puolueen presidenttiehdokas **Enrique Marquez** väitti chavistojen menettäneen tukensa. Heillä olisi ollut hänen arvionsa mukaan enää 9-10 % kannatus takanaan. Edmundo Gonzalez Urrutia julistautui jo ennen ääntenlaskentaa kohdennettujen mielipidetiedustelujen perusteella vaalien ylivoimaiseksi voittajaksi. Toisin kuitenkin kävi.

Suomessa, jossa luotetaan tunnetusti suppeisiin kyselytutkimuksiin/mielipidemittauksiin enemmän kuin kansanäänestyksiin, pidetään Venezuelan bolivaarisen tasavallan presidentinvaalin tulosta, vähintäänkin epäilyttävänä, koska tulos ei korreloi ovensuukyselyjä. Mitä kansainvälinen media mahtaisi tuumata, jos Venezuelassakin päätettäisiin maan tärkeimmistä asiois-

ta kyselytutkimuksen perusteella kuten Suomessa on tapana tehdä nykyisin? Syntyisikö siitä iso haloo? Suomessa presidentti Niinistö lupasi järjestää kansanäänestyksen sotilasliitto Natoon liittymisestä. Mutta kuinkas kävikään, kun Natoon liittymisen perusteeksi riitti väitetty Venäjän uhka ja siihen hyvin lutviutuva yksi suppea kohdennettu kyselytutkimus.

Nicolás Maduro voitti Venezuelan presidentinvaalit Yhdysvaltojen taloussaarosta, sen sanelemista pakotteista, parjaukskampanjista ja maan oppositiolle suostusta tuesta huolimatta. Puutteistaan, omalla kaudella tekemistään virheistä ja bolivaarisen vallankumousliikkeen sisäisistä ristiriidoista huolimatta presidentti Maduro ja hänen johtamansa sosialistihallitus saivat vaaleissa kansakunnan enemmistön luottamuksen ja tuen taakseen. Saavutus on hyvä vaikeissa olosuhteissa. Saavutettua tulosta on kunnioitettava. Bolivia, Honduras, Kiina, Kuuba ja Venäjä onnittelivat presidentti Maduroa saavutetusta vaalivoitosta.

Sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys edellyttää valtioiden alistumista Yhdysvaltain tahtoon, edellyttää sen tukiohtia ja ydinaseita ympäri maailmaa. Sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys määrittää, kuinka valta, luonnonvarat, maa-alueet, hyvinvointi, rikkaudet ja markkinat maailmassa jaetaan, koska se on sääntöihin perustuva kansainvä-

Kuva: Venezuelanalaysis

Venezuelan äärioikeisto aloitti heti presidentinvaalien tuloslaskennan yhteydessä kampanjan, jossa väitettiin armeijan olevan hajalla ja presidentin paenneen maasta. Valmisteltiin poliittista sekaannusta ja omalaatuista värvallankumousta. Maduro voitti vaalit. On kuusi vuotta aikaa torjua USA:n taloussaarto. Myös BRICS- politiikka on nyt apuna.

linen järjestys. Venezuelan bolivaarinen vallankumous ei halua alistua USA:n ja sen liittolaisten sanelemiin sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen. Tämä lännen määrittämä kansainvälinen järjestys on Venezuelan perustuslain vastainen. Venezuela on täysivaltainen itsenäinen valtio, jolla on oma valuutta, oma sisä-, talous-, turvallisuus- ja ulkopoliittika.

Venezuelan perustuslain painopisteinä ovat Venezuelan kansan oikeuksien ja hyvinvoinnin puolustaminen sekä kansallisen itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden vaaliminen. Se tunnustaa myös maan alkuperäisväestön yhteisomistuksen omaan maahansa. Val-

tio on varannut omalle kontolleen öljynjalostusteollisuuden ja muut luonnonvaroihin liittyvät operatiot, tavarat ja palvelut. Valtio suojellee ja tukee pientä ja keski suurta teollisuutta, osuuskuntia, säästökassoja, perhe- ja pienyrityksiä sekä kaikkea yhteisöjen kollektiivisessa omistuksessa olevaa työ- ja säästämistoimintaa voimistaakseen maan taloudellista kehitystä.

Matti Laitinen Hands Off Venezuela Finland

PS. Venezuelan oikeusministeri **Tarek Saab** ilmoitti 29.7.2024 hänen toimistonsa aloittaneen tutkinnan ääntenlaskentajärjestelmän toimintaa hidastaneesta cyber-hyökkäyksestä.

Historiallisen materialismin perusteista (14/1)

Kansan äänen numerosta 5/19 lähtien olemme julkaisseet artikkelisarjaa, josta muodostuu pohja historiallisen materialismin opiskelun aineistoksi. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton, DSL:n, Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantai tiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi, että meiltä puuttuu työväenliikkeen toiminnalle suuntaa luova yhtenäinen tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole yli 40 vuoteen päivitetty vastaamaan tieteen ja yhteiskuntakehityksen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiantähtäys olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle, kun kehitämme vaihtoehtoa nykyiselle imperialistiselle uusliberalismille.

Esityksessämme olemme käsitelleet yhteiskuntakehityksen keskeisimpiä lainalaisuuksia ja niihin perustuen eri yhteiskuntataloudellisten muodostumien ilmenemistä historiassa ja erilaisten tekijöiden vaikutusta historiantähtäykseen. Oheisessa kirjoituksessa opintoaineiston luku 14/1, jossa käsittelemme työväenluokan kapitalisminvastaisen luokkataistelun strategiaa ja taktiikkaa.

14/1 Kapitalisminvastaisen luokkataistelun strategian ja taktiikan kysymyksiä

Feuerbach teeseissään Marx sanoi, että "tehtävämme ei ole vain selittää maailmaa, vaan muuttaa sitä". Manifestin ilmestymisestä lähtien muotoutui oppi työväenluokan toiminnallisesta linjasta, jossa arvioidaan millaisin menetelmin käydään kapitalisminvastaista luokkataistelua. Marxilaisilla työväenjärjestöillä tulee olla käytössään valmiiksi mietitty marxilaiseen tieteseen perustuva toimintasuunnitelma, jonka avulla he suuntaavat toimintansa. Hetikään aina yhteiskuntakehitys ei kulje arvioidun toimintastrategian mukaisesti. Matkalla tulee yllätyksiä, mutta meillä tulee olla valmius voidaksemme sitä hyvin nopeastikin korjata ja suunnata uudelleen.

Kategoriat strategia ja taktiikka

Käsitteet strategia ja taktiikka on otettu työväenliikkeessä käyttöön koskemaan poliittista toimintaa. Kirjoituksessaan "Karl Marx" (Lenin 10 osaa, osa 5) Lenin käyttää sanaa "taktiikka" poliittista linjaa merkitsevästä käsitteestä. Lenin toteaa, että "Marx kiinnitti koko elämänsä ajan teoreettisten töittensä ohella huomiota luokkataistelutaktiikan kysymyksiin. Kominternista lähtien käsitteet strategia ja taktiikka määriteltiin tarkemmin ja niille muotoutui oma sisältö.

Strategia on pidemmän tähtäimen toimintasuunnitelma strategisen tavoitteen saavuttamiseksi. Strategiaa määriteltäessä tehdään arviota mahdollisista liittolaisista sekä arvioidaan voimasuhteet ja tulevan yhteiskuntakehityksen luonne: esimerkiksi kansallinen vapaus, porvarillisdemokraattinen kumous tai demokraattinen yhteisrintama. Strateginen tavoite sisällyttää itseensä lähes aina työväenluokan historiallisen tavoitteen ja tehtävän, sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen. Strateginen tavoite ei aina välittömästi käy yhteen työväenluokan historiallisen tehtävän ja päämäärän kanssa. Näin oli, kun esimerkiksi v. 1933 fasismi otti Saksassa vallan. Silloin työväenluokka ei tarkistanut ainoastaan taktiikkaansa, vaan myös strategiaa. Pääviholliseksi asetettiin fasismi ja sen murskaaminen muodostui ensisijaiseksi tehtäväksi.

Taktiikassa määrittelemme lyhyemmän ajanjakson taistelumuodot strategisen tavoitteen saavuttamiseksi. Poliittinen tilanne voi muuttua nopeastikin ja tulee varautua nopeisiin taktiikan muutoksiin. Bolshhevikit esimerkiksi pyrkivät vuoden 1917 kevällä toteutta-

maan rauhanomaisen taistelun keinoja, mutta muuttivat heinäkuussa taktiikkaansa (luku 8/6). Strategian ja taktiikan välissä ei ole "kiinan muuria". Voi olla, että taktiseksi muotoiltu tavoite muodostuukin strategiseksi. Neuvostoliitossa alkuaikoina käyttöön otettu uusi talouspolitiikka (NEP) osoittautui käytännössä pidempiaikaiseksi. Myöhemmin samantyyppistä politiikkaa kehitettiin itäisen Euroopan sosialistisissa maissa.

Näkemyks työväenluokan historiallisesta tehtävästä hahmottuu

Teollinen kumous alkoi 1700–1800 lukujen vaihteessa, joka oli työväenluokan muotoutumisen aineellinen perusta. 1800-luvun alkupuolella kypsyivät porvarilliset vallankumoukset Euroopassa. Vasta 1840-luvulla työväenluokka alkoi toimia itsenäisesti, kun v. 1831–34 tapahtui Lyonin kankureiden aseellinen kapina ja syntyivät Englannin Chartistien- sekä Ranskan tasavaltalaisten barrikadisosialistien liikkeet.

Chartistien liike (1838–42) oli työväenluokan poliittinen puolue, joka taisteli epäoikeudenmukaisen vaalijärjestelmän hävittämiseksi. Lyonin kankureiden aseellisen kapinan ohella syntyi erilaisia pikkuporvarillisia ryhmiä. Se osa työväkeä, joka vaati perinpohjaista yhteiskunnallista muutosta, nimitti itseään kommunisteiksi. Sosialismilla ymmärrettiin vielä v. 1847 porvarillista liikettä ja kommunismilla työväenliikettä. Jälkimmäisiä Ranskassa edustivat mm. **Cabet** ja Saksassa **Weitling**. Klassisen Utooppisen sosialismin rinnalle alkoi kehittyä ranskalainen ja saksalainen utooppinen sosialismi, joka yhdisti siirtymisen "sosialismiin" työväenluokan väkivaltaiseen kumoukseen tehtävästä.

Kommunistinen Manifesti kirjoitettiin helmikuussa 1848 ensimmäisen eurooppalaisen vallankumouksen aattona ("Euroopan hullu vuosi" oli 1848), jolloin useissa Euroopan maissa syttyi kapinoita ja vallankumouksia. Manifestin ilmestyminen kävi mahdolliseksi heti työväenluokan poliittisen järjestäytymisen 1. vaiheessa. Strategian ja taktiikan perusteet alkoivat muotoutua, kun työväenluokan luokkataistelulle muodostui selkeä päämäärä.

Karkotettujen liitto, Oikeamielisten liitto ja Kommunistien liitto

Saksassa 1830-luvulla alkoi työkanan joukkoliike kasvaa. Demo-

kraattisen liikkeen edustajat joutuivat lähtemään maanpakkoon Ranskaan, jossa emigrantit perustivat "Karkotettujen liiton". Saksan työläiset solmivat yhteyksiä myös ranskalaisiin utopistisocialisteihin, joista Wilhelm Weitling teki yrityksen selvittää tieteellistä työväenluokan historian käsitystä. Vuonna 1936 jotkut karkotettujen liitosta perustivat "Oikeamielisten Liiton", josta muodostui ensimmäinen proletarinen järjestö. Heillä oli jo käytössä ns. "Weitlingin asiakirja": "Millainen ihmis-

kunta on ja millaiseksi sen on tultava". Tämä oli epätieteellinen yritys luoda työväenluokalle oma yhteiskuntateoria. Vallankumouksellisuutensa vuoksi Oikeamielisten liiton jäsenet joutuivat lähtemään maanpakkoon. Englantiin siirtyivät mm. **Josef Moll** ja **Karl Schapper**. 1840-luvun alussa vahvistui kiinnostus sosialismia kohtaan ja syntyi tarve perustaa työväelle oma järjestö ja irtaantua pikkuporvarillisesta liikkeestä. Silloin olivat olemassa kaikki edellytykset tieteellisen sosialismin synnylle.

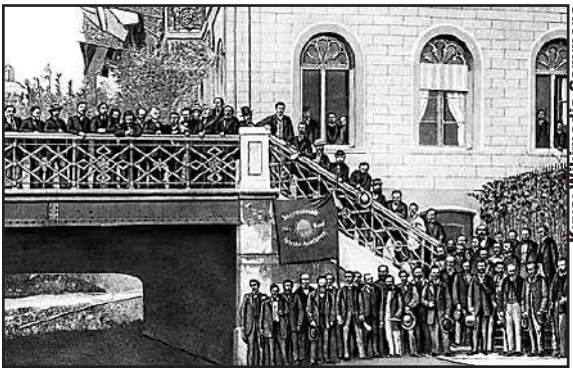
Kommunistinen liike alkoi syntyä, kun Marx ja Engels perustivat v. 1844 Brysselissä kommunistisen kirjeenvaihtokomitean. Vuonna 1845 he matkustivat Lontoon ja tutustuivat vasemmistolaisiin vaikuttajiin. He alkoivat Brysselistä käsin auttaa Ranskan ja Englannin Oikeamielisten liittoa pesäeroon pikkuporvarillisista ryhmistä, mm. "Todellisista sosialisteista". Oikeamielisten Liiton Lontoon toverikunnassa vaihtui johto v. 1847. Moll, joka tunsikin jo ennestään Marxia ja Engelsiä, matkusti Brysseliin ja pyysi heitä liittymään Oikeamielisten Liittoon. Marx ja Engels suostuivat seuraavilla ehdoilla: (1) Irtaannutaan salaliittolaisuudesta, (2) irtaannutaan mystisyydestä ja (3) järjestön nimi muutetaan "Kommunistien Liitoksi".

Konferenssissa kesäkuussa 1847 Engels esitti liiton päätösnä: "Kaikkien maiden proletarit liittykää yhteen". Esitys hyväksyttiin. Joulukuussa 1847 oli toinen kokous, johon osallistui 50 edustajaa. Hyväksyttiin säännöt ja demokraattisen sentralismin periaatteet vakiinnutettiin. Kommunistien Liiton ohjelman kirjoittaminen annettiin Marxin ja Engelsin tehtäväksi. Pariisissa Engels kirjoitti asiakirjan "Kommunismien periaatteet". Se oli Manifestin (Kommunistien Liiton ohjelman) 1. luonnos. Lopullinen asiakirjan painos ilmestyi helmikuussa 1848. Kommunistien Liiton jäsenmäärä oli alussa 450–500. Kommunistisessa Manifestissa asetettiin 1. kerran työväenluokan strategian ja taktiikan perusteet tieteellisesti ja selkeästi.

Kommunistinen Manifesti

Manifestissa löytyvät jo perusmuodossaan työväenluokan luokkataistelun strategia ja taktiikkaan liittyvät kysymykset. Julkaisun alussa esitetään, mitä ovat yhteiskuntaluokat sekä luokkataistelu historian liikkeellepanevana voimana.

Johtopäätöksenä esitetään, että "porvaristo ei voi olla olemassa

Ensimmäisen Internationaalin vuoden 1869 Baselin kongressin osallistujat yhteiskuvassa.

aiheuttamatta kumousta tuotantosuhteissa. Tässä yhteydessä Marx ja Engels esittävät yhden historiallisen materialismin peruslain "tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastaavuuden lain". "Samoin kuin feodalismissa tuotantosuhteet kävivät liian ahtaiksi uusille tuotantovoimille, niin myös porvarillisessa yhteiskunnassa tuotantosuhteet eivät enää vastaa kasvaneita tuotantovoimia. Todetaan, että porvarillisen yhteiskunnan sisällä proletariaatti on ainoa todella vallankumouksellinen luokka ja mainitaan proletarisen vallankumouksen välttämättömyys. Tässä esitetään selkeästi työväenluokan maailmanhistoriallinen tehtävä.

Manifesti käsittelee kommunistista puoluetta työväenluokan puolueena. Todetaan kommunisteilla olevan yksi kiistaton paremmuus muihin työväenpuolueisiin nähden nimittäin politiikan tieteellisyys. Kommunistien lähimmäksi päämääräksi esitetään proletariaatin suorittamana valtiollisen vallan valtaaminen. Proletariaatti ottaa porvaristolta tuotantovälineet valtiolle hallitsevaksi luokaksi järjestäytyneen työväenluokan käsiin. Tässä esitetään ajatus työväenluokan valasta ja kommunistisen yhteiskunnan kehittymisestä.

Lopuksi käsitellään kommunistien suhdetta demokraattisiin voimiin ja painotetaan demokraattisten voimien liiton muodostamista sekä kommunistisen puolueen järjestöllisen itsenäisyyden merkitystä. Kommunistit tukevat porvaristoa vastaan suuntautuvia liikkeitä, sekä myös porvaristoa sen taistelussa feodalismia vastaan. Nämä ajatukset heijastavat jatkuvaa vallankumouksellista liikehdintää, jossa väli-vaiheiden kautta päämäärä on työväenluokan valta.

Vallankumouksen teoria alkaa muotoutua 1850-luvulla

Marx ja Engels uskoivat proletarisen vallankumouksen seuraavan nopeasti Euroopan porvarillisten vallankumousten 1848–49 jälkeen, eivätkä vielä nähneet työväenluokan vallankumousta pidemmällä aikaskaalalla. Kommunistien Liiton jäsenet osallistuivat Euroopassa vuosien 1848–1849 vallankumouksiin, mutta tilanne ei suuntautunut proletariaatin voiton suuntaan. Marxille ja Engelsille muodostui v. 1850 käsitys, että vallankumouksellinen nousu yhdistyy talouspulaan. He ennustivat vuodeksi 1850 talouspulan, mutta totesivat, että maailmassa vallitsee taloudellinen nousu.

Vuodesta 1850 lähtien he tutkivat vuosien 1948–49 vallankumouksen opetuksia. Maaliskuussa 1850 ilmestyi Marxin ja Engelsin vihkonen "Keskuskomitean vetoamus Kommunistien Liitolle" ja v. 1850

Marx kirjoitti kirjan "Luokkataistelut Ranskassa" johon tuli merkittävä Engelsin johdanto 1895. Vuodenvaihteessa 1851–52 ilmestyi Marxin teos "Lois Bonabarten Brumairekuun kahdeksastoista". Näissä julkaisuissa he pyrkivät erittelemään eri luokkien osuutta vallankumouksessa.

Johtopäätöksiä "Euroopan vallankumouksesta" ja ensimmäinen vallankumouksen teoria

Euroopan vallankumous pysähtyi porvariston valtaan. Marx ja Engels arvioivat porvariston kadottaneen vallankumouksellisuutensa. Myöskään demokraattinen pikkuporvaristo ei kyennyt viemään loppuun porvarillisdemokraattista vallankumousta. Vahvistui käsitys, että vain proletariaatti vie loppuun syvälliset vallankumoukselliset uudistukset. "Työväestö käy taisteluun sosialismista ja samalla se käy taistelua syvällisten demokraattisten uudistusten puolesta". Marx ja Engels arvioivat, että valta vakautettaisiin ensin pikkuporvarillisille demokraateille ja luotaisiin työväenluokalle toiminta-oikeudet.

He näkivät jo vallankumouksen kehityksen porvarillisdemokraattisen vaiheen kautta sosialismiin, joka edellyttää liittoutumista demokraattisten puolueiden kanssa. Marx ja Engels näkivät tulevalle vallankumoukselle myös ulkopoliittisen ulottuvuuden. Eurooppalainen vallankumous jatkuu Ranskassa ja vetää mukaansa muuta Eurooppaa. Vallankumouksen johtoon nousee radikaalimpia pikkuporvarillisia voimia, jotka joutuvat luovuttamaan valtansa proletariaatille. Nämä arviot eivät silloin toteutuneet. Tämä taktiikka ei kuitenkaan ollut väärä, vaikka siinä aliarvioitiin kapitalismin kehitysmahdollisuudet.

Lenin arvosti korkealle Marxin ja Engelsin taktiikan. Marxin ja Engelsin ajatukset nousivat uudelleen esille imperialismien kaudella, jolloin Lenin ja bolshhevikit käyttivät tätä hyväksi. Silloin syntyi tarve yhdistää demokraattiset vaatimukset ja sosialistiset vaatimukset. Lenin palasi tähän ajatukseen v. 1905 kirjassaan "Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa". Ajatuksen kehitysprosessi eteni seuraavasti: Vuosina 1848–50 Marx ja Engels edellyttivät ensin pikkuporvariston hegemoniaa ja sitten vallan siirtymistä työväenluokalle. Venäjällä ensimmäisen vallankumouksen alla työväenluokasta tuli heti alusta saakka vallankumouksen hegemoni.

Marx ja Engels oletivat vallankumouksen tapahtuvan siellä, missä kapitalismi on pisimmällä eli Euroopassa. He myös yhdistivät suoraviivaisesti vallankumouksen taloudellisiin- ja kauppaseikkoihin. Marxin ja Engelsin koko 1850-luvun kirjeenvaihto osoittaa heidän odottavan talouskriisiä ja uutta vallankumousta. Uusi kriisi koitti 1857, mutta ei johtanut vallankumoukseen. Silloin asetui kysymys: Miksi pula on olemassa, mutta vallankumousta ei ole?

"Taloustieteen arvostelua esipuheessa" (Tammikuu 1859) Marx sitten totesi: "mikään yhteiskuntamuoto ei häviä ennenkuin kaikki sen puitteisiin mahtuvat tuotantovoimat ovat kehittyneet, eikä uu-

Historiallisen materialismin perusteista (14/1)

Jatkoa sivulta 14

sia tuotantosuheteita tule tilalle ennen, kuin niiden aineelliset olemassaolon ehdot ovat varttuneet vanhan yhteiskunnan sylissä.” Tällä Marx myönsi, että kapitalismi ei ollut kehittänyt loppuun kaikkia mahdollisuuksiaan. Marxin pääoman 1. osa ilmestyi v. 1867. Sen jälkeen he eivät enää pyrkineet kartoittamaan tulevan vallankumouksen ajankoh-
taa, vaan ymmärsivät perustan ja päällysrakenteen vuorovaikutuk-
sen eivätkä myöskään pitäneet Pa-
riisin Kommuunia sosialismin alku-
soittona.

Ensimmäinen Internatio-
naali

Marx ja Engels ennustivat uuden ta-
louslaman koittavan v. 1866. Ottaen
huomioon tulevan laman, he orga-
nisoivat 1. internationaalin syys-
kuussa 1864 Saint Martin’s Hallis-
sa Lontoossa. Sen ensimmäinen
kongressi järjestettiin Genevessä v.
1866. Ensimmäinen internationaa-
li näytteli suurta osaa marxilaisten
aatteiden levittämisessä työväen-
liikkeessä. Siinä oli mukana marxi-
lainen ydinjoukko sekä proudhoni-
laisia, anarkisteja, trade unionisteja
ja vallankumouksellisia sosialisteja
(Lasalle).

**Marx ja Engels onnistui-
vat luomaan 1. internationaalil-
le ohjelman,** joka mahdollisti näi-
den pienten vallankumouksellisten
osastojen liittymisen internationaa-
liin v. 1848 yhtenäisyyden henges-
sä. Internationaalin jäsenmäärä ko-
hosi huipussaan 5–8 miljoonaan.
Järjestön toiminnan keskeisin saa-
vutus ja kohokohta oli Pariisin kom-
muuni. Kommuunin kukistumisen
jälkeen seurasi työväenliikkeessä
taantumuksen aalto. Leimallista oli
anarkistien tihutyötoiminta. Työvä-
enliikkeen kehitys teki nopeasti vält-
tämättömäksi perustaa uusi interna-
tionaali.

Pariisin kommuuni ja sen
kokemukset

Taustana Kommuunille oli Rans-
kan ja Saksan sota 1870–71 (Katso
kohta 8.4). Työläisten vaatimukses-
ta 4.9.1870 julistettiin Ranskan tasa-
valta, jonka hallitus allekirjoitti so-
pimuksen Preussin kanssa ja Saksa
miehitti suuren osan Ranskaa. Rans-
kan johtoon tuli taantumuksellinen
Adolphe Thiers. Pariisia puolusta-
maan perustettiin aseistettu kansal-
liskaarti, jossa työläiset olivat enem-
mistönä. Thiersin käskystä yritettiin
riisua työläiset aseista. Seurasi vais-
tonvarainen lyhyt veretön kapina
ja valta Pariisissa siirtyi kansallisel-
le kaartille 18.3.1871. Samana päi-
vänä Thiers aloitti sisällissodan Pa-
riisia vastaan. Toukokuun 21. päivä-
nä hallituksen joukot murtautuivat
Pariisiin. 21- 27.5. oli verilöylyn viik-
ko ja 28.5. 1871 mennessä kommuu-
ni oli murskattu. Hallituksen joukot
ampuivat muutamassa päivässä n.
30 000 pariisilaista.

**Pariisin Kommuuni vei lop-
puun Euroopassa porvarilliset
uudistukset.** Lenin totesi, että Kom-
muuni toteutti porvarillisdemo-
kraattisen valtion minimiohjelman,
mutta se oli kuitenkin työväenluo-
kan valta. Marx ja Engels totesivat,
että Kommuuni oli puolueemme
eräs maineikkain voitto. Huomat-
tava on Kommuunin omaperäisyys
proletariaatin diktatuurina, joka jou-
tui suorittamaan yleisdemokraatti-
sia tehtäviä. Proletariaatille on omi-
naista kaksi suuntausta, proletaari-

nen ja demokraattinen.
**Pariisin kommuuni oli uuden-
tyyppinen valtio,** proletariaatin
diktatuuri. Se lopetti porvarillisen
valtiokoneiston, kun korkein byro-
kratia ja armeija pakenivat sekä sa-
lainen poliisi hävitettiin ja virkamies-
kunta lakkautettiin säätyinä. Marxin
arvio 1848 osoittautui tässä oikeak-
si: ”Porvarillinen valtiokoneisto on
hävitettävä”. Uuden vallan voima oli
aseistettu työväestö.

**Kommuunin ansiosta sosi-
alismista tuli merkittävä voima
Euroopassa.** Pariisin kommuuni
oli ensimmäinen kerta maailman
historiassa, kun työväenluokka piti
valtiollista valtaa käsissään ja osoitti
käytännössä oikeilla päätöksillä, et-
tä työväenluokka kykenee pitämään
valtiollisen vallan. Pariisin kommuu-
nin vaikutus ulottui vuosikymmeniä
eteenpäin. Bolshevikit käyttivät tak-
tiikassaan Pariisin kommuunin ko-
kemuksia. Lenin teoksessaan ”Val-
tio ja vallankumous” eritteli tarkkaan
Pariisin kommuunin kokemuksia.

2. Internationaalin perus-
taminen kävi välttämättö-
mäksi

Yhteiskunnalliset muutokset 1870–
1890 luvuilla johtivat siihen, että oli
perustettava uusi Internationaali.
Kapitalismi kehittyi nopeasti ja työ-
läisten määrä kasvoi 20–30 miljo-
onaan. Kapitalistisen yhteiskunnan
ristiriitojen kärjistyminen ilmeni ta-
louspulina vuosituhaten loppu-
puolella. Englannin monopolit me-
nettivät hegemoniansa USA:n ja
Saksan tullessa mukaan kapitalisti-
seen kilpailuun. Maailman imperia-
listinen jako suurimpien kapitalis-
timaiden kesken vietiin loppuun
1800-luvun lopulla. Porvariston roo-
li yhteiskuntakehityksessä muuttui
taantumukselliseksi luokaksi.

**Työväenliikkeen oli näinä vuo-
sina taisteltava sosiaalisen lain-
säädännön puolesta,** perustettava
joukkopuolueita ja suuntauduttava
porvarillisen demokration hyväksi-
käyttöön. Saksassa muodostui suu-
rin työväenluokan joukkopuolue.
Marxilaiselle perustalle perustettiin
joukkopuolueita myös Ranskassa,
Italiassa ja Itävallassa. Venäjälle mar-
xilainen työväenjärjestö perustettiin
Sveitsissä v.1883, kun Plehanov pe-
rusti ”Työn vapautus ryhmän”.

**Uusi 2. Internationaali syn-
tyi,** kun Pariisissa avattiin 14.7.1889
1. kongressi, jossa oli mukana 1400
edustajaa n. 28 maasta. Nämä pe-
rustivat 2. Internationaalin kansallis-
ten puolueiden liittona. Tässä konfe-
rensissä päätettiin myös Vapunpäi-
vän vietosta työväenliikkeen kan-
sainvälisenä juhlapäivänä. Saksan
Sos.dem. puolueen Erfurtin ohjel-
ma muodostui v. 1891 2. Internatio-
naalin tavoitteiden kiteytyksenä.

2. Internationaalin ratkais-
tavaksi nousi isoja ideolo-
gisia kysymyksiä

Internationaalin kehityksessä en-
simmäiset 10 vuotta olivat järjestöl-
lisen nousun aikaa. Ongelmia syn-
nytti **Bernsteinin** kirjoista käyty kes-
kustelu, joka kiteytyi seuraaviin tee-
seihin: **1)** Tarvitaan marxilaisuuden
tarkistamista. **2)** Tärkeimmissä kysy-
myksissä Marxilaisuus ei osoittau-
du oikeaksi. **3)** Ristiriidat yhteiskun-
nassa eivät kärjisty vaan häviävät. **4)**
Sosialidemokratian tulee kieltäy-
tyä kielteisestä kannasta porvarillis-
ta yhteiskuntaa kohtaan. Tässä kes-
kustelussa opportunisti saa teo-
reettisen perustan revisionismissä.

2. Internationaalin sisällä

Vuoden 1907 2. Internationaalin Stuttgartin kansain-
välisen kongressin edustajia Stuttgartissa, Saksassa.

muotoutui kolme rintamaa. 1)
Bernsteinilainen, **2)** Marxilainen ja
3) Keskustalainen. Ideologinen krii-
si vaikutti Saksan puolueeseen voi-
makkaasti. Samasta syystä Ranskas-
sa, Bulgariassa ja Puolassa puolueet
hajaantuivat. Bolshevismi ja Lenin
taistelivat revisionismia vastaan ja
tämä taistelu sai alusta lähtien kan-
sainvälisen merkityksen. 2. Interna-
tionaalin johtava voima oli keskusta-
lainen ”Kaytskylainen”virtaus. **Bebel**
ja **Gott** olivat näiden virtausten vä-
lillä horjuvia ja epäjohtonmukaisia.
Stutgartin konferenssissa
1907, johon osallistui myös **Lenin,**
käsiteltiin imperialistisen maailman-
sodan vaaraa, joka jo silloin oli tie-
dostettu. Lenin sai aikaan muutok-
sen konferenssin asiakirjaan mm.
Rosa Luxemburgin avulla. Muutok-
sen ajatus oli seuraava: Sodan vaar-
an syntyessä sos.dem. puolueiden
tulee tehdä kaikkensa sodan estä-
miseksi sekä varojen myöntämisek-
si sotavarusteluun. ”Sodan syttyessä
he lupautuvat taistelevansa sen lo-
pettamisen puolesta ja käyttävät til-
lannetta hyväkseen työväenluokan
herättämiseksi”. Tästä tuli tärkeä oh-
jelma mm. taistelussa rauhan puo-
lesta.

Engelsin johdanto Marxin
”Luokkataistelut Ranskas-
sa” synnyttää keskustelua

Keväällä 1889 Engels kirjoitti esipu-
heen Marxin teokseen ”Luokkatais-
telut Ranskassa”, joka julkaistiin vas-
ta v. 1895. Tässä Engels käsittelee
mm. kysymyksiä: **1)** 19. vuosisadan
vallankumousliikkeen kokemuksia. **2)**
Näkemyksiä aseellisesta kapinas-
ta. **3)** Näkemyksiä yleisestä äänioi-
keudesta. **4)** Sosialidemokraattien
tehtäviä uusissa oloissa. **5)** Arvioita
vähemmistön ja enemmistön val-
lankumouksesta. Monia kysymyk-
siä Marx ja Engels olivat aiemmin
arvioineet toisin, koska luokkatais-
telu kapitalisti- ja työväenluokan vä-
lillä ymmärrettiin nyt paremmin. Oli-
vat syntyneet itsenäiset porvarilliset
valtiot, jotka loivat edellytykset työ-
väenluokan kehitykselle. Työväen-
luokka oli kasvanut määrällisesti ja
marxilaisuus tullut vallitsevaksi aat-
esuunnaksi pikkuporvarillisten vir-
tausten tilalle.

Marxin ja Engelsin mukaan
**1948 vallankumous oli vähem-
mistössä olevan proletariaatin**
johtama, mutta porvarillinen tasa-
valta 1848 syntyi suurporvariston
johdolla. Engels tekeekin johtopää-
töksen, että ”vallankumouksen on-
nistumiseen tarvitaan laajat joukot
ja kansan enemmistö” työväenluo-
kan johdolla. Siksi Engels arvioi, että
socialistien puolelle on saatava pik-
kuporvareita ja kaupunkien keski-
kerroksia sekä muutettava tämä liit-
to sellaiseksi, joka lannistaa muut.
Barrikaditaistelu aikansa elänyt,
mutta ei ole kokonaan poissuljettu.
Engels katsoo taisteluolosuhteiden
muuttuneen puolen vuosisadan ku-
luessa: Parlamenttitaistelu on tullut
mukaan politiikkaan ja tuonut mu-
kanaan myös myönteisiä puolia Vaa-

lit ovat ei ainoas-
taan keino osoit-
taa voimaa, vaan
myös väline pai-
nostaa porvaris-
toa valtiovallalla.

**Engels pai-
notti välttämät-
tömyyttä ym-
märtää vallon-
kumous proses-
sina,** ei lyhyenä
rynnäkkönä. Im-
perialismiin siir-
ryttäessä Engel-

sin kaikki ajatukset eivät tuntuneet
reaalisilta. Olosuhteiden muuttues-
sa vallankumouksen painopiste siir-
tyi Venäjälle. Engelsin ajatukset ovat
edelleen ajankohtaisia ja tutkittavia.
Engels kehitti liittolaiskysymystä -
luokkataistelun kuluessa keskiker-
rokset eivät koskaan täysin liittou-
du työväestön kanssa. Engels kir-
joittaa v. 1893 tervehdysten opis-
kelijoiden kansainväliselle klubille.
Siinä hän ennakoii, että tulee nou-
semaan sivistyneistön proletariaati-
ti. Engels puhuu jo siitä, että vallon-
kumous tarvitsee subjektiivisen tek-
ijän, mikä edellyttää kansanjouk-
kojen ja etujoukon korkeaa tietoi-
suuden tasoa.

2. internationaalin vararik-
ko, sen syyt ja merkitys

Toisen internationaalin kehitys ajau-
tui vuosisadan vaihteesta lähtien
poliittisiin vaikeuksiin. Opportunis-
mi muuttui avoimeksi ja petti aikai-
semmat päätökset. Vararikko oli aat-
teellispoliittinen, kun Internationaa-
lin puolueissa pääsi voitolle keskus-
talainen virtaus. Sanoissa tunnus-
tettiin marxilaiset tunnukset, mutta
käytännössä niitä ei toteutettu. Kes-
kustalaisiin kuuluivat mm. **Kaytsky,**
Max Adler ja kaikki austromarxilai-
set, **Otto Bauer** ja **Hugo Hase.**

Kapitalismin yleinen kriisi
puhkesi ja 1. maailmansota alkoi
(28.7.-1.8.1914) imperialistisena so-
tana. Sodan syttyminen loi objek-
tiiviset edellytykset vallankumouk-
selle Euroopassa. 2. Internationaa-
lin puolueiden Baselin konferens-
sissa 1912 hyväksyttiin yksimielises-
ti Baselin manifesti, jossa ennakoi-
tiin tulevan imperialistisen sodan
syttyminen. Siinä edellytettiin, että
sodan syttyessä ”Sosialidemokraat-
tien velvollisuus on vastustaa so-
taa, estää sotamäärärahojen myön-
täminen ym. Keskustalaisuus ei kui-
tenkaan kestänyt ajan koetta. Syttyi
sota ja alkoi kriisi. Suurin osa sociali-
demokraattisista puolueista vallon-
kumouksellisen taktiikan asemes-
ta asetui oman porvaristonsa puo-
lelle. Tämä sosialismin pettäminen
merkitsee II Internationaalin (1889–
1914) vararikkoa.

**Sodan syttyessä avainase-
mat Saksassa kuuluivat sociali-
demokraattiselle puolueelle.** Hei-
dän lehdistönsä asettuivat puolus-
tamaan hallitusta ja sotaa. 2.8.14
ay-liike kirjoitti hallituksen kanssa
sopimuksen luokkarauhasta. Hugo
Hase totesi: ”Emme ratkaise kysy-
mystä sodasta ja rauhasta, vaan va-
rojen myöntämisestä isänmaalle” ja
vastoin Baselin asiakirjaa koko par-
lamenttiryhmä äänesti sotamäärä-
rahojen myöntämisen puolesta.
Saksassa kyvykkäimmätkin sociali-
demokraatit myöntyivät ryhmäku-
rin edessä. Vasta neljä kk. myöhem-
min **Liebkecht** äänesti määräraho-
ja vastaan.

Samoin kuin Saksassa, kävi
**Ranskassa, Itävallassa ja Belgias-
sa.** Ainoastaan Venäjän Sosialide-
mokraattinen työväenpuolue toi-
mi sotaa vastaan ja oli Baselin mani-

festin takana. On huomattava, että
Serbian ja Unkarin sosialidemokraa-
tit tuomitsivat sodan imperialistise-
na sotana ja myöhemmin Bulgarian
puolueen vasemmisto ja Romanian
puolue asettuivat Venäjän puolueen
kannalle.

**Perusteluna petokselleen op-
portunistit kehittivät Ultraimpe-
rialismin teorin.** Sillä tarkoitettiin
finanssipääoman yleistä maailman
riistämistä. He katsovat, että koit-
taa uusi pitkä kapitalismin rauhalli-
nen kausi. Tämän ehdoksi esitettiin,
että sota käydään. Sen jälkeen käy-
dään taistelua koko maailman yh-
teistä riistäjää vastaan.

Kautsky oletti, että sodan jäl-
keen saattaa tulla tällainen ultraim-
perialismin kausi. Maailmassa on
yksi yhteinen riistäjä. Sotaa aiheut-
tavat tekijät saattavat hävitä. Tämä
oli imperialistisen sodan puoluste-
lun verhottu muoto. Ainoastaan Le-
nin esitti, että sodanaikaisessa krii-
sissä on käytettävä hyväksi syntyvä
joukkoliike. Ultraimperialistisen teo-
rian koko olemus oli siinä, että todel-
la myrskyisänä aikana vedettiin jou-
kot pois vallankumouksellisesta tais-
telusta.

**Toisen Internationaalin vara-
rikon ehkä keskeisimmäksi syyk-
si voidaan esittää** työväenliikkeen
ja kapitalismin nopea kasvu, jonka
tuloksena socialistien organisaatiot,
yhteiskunnallinen edustus (kunnan-
valtuustot, parlamenttiryhmät ym.)
laajenivat ja työväenliikkeen ase-
ma yhteiskunnassa kasvoi. Monil-
le socialistien vaikuttajille ja toimi-
henkilöille se merkitsi taloudellisen
ja yhteiskunnallisen aseman vahvis-
tumista. Imperialistisen sodan vas-
tustaminen olisi johtanut työväen-
liikkeen vastakkainasetteluun ylä-
luokan kanssa ja työväenliike olisi
menettänyt yhteiskunnallisen ase-
mansa. Tällaista askelta socialistien
johto ei uskaltanut asemansa vuok-
si ottaa, vaan etsi perääntymistietä.
Vertailun vuoksi voi todeta, että run-
sas 100 vuotta myöhemmin useissa
uusliberalistisissa Euroopan maissa
”työväenliike”hyväksyi EU:n uuslibe-
ralismin yhteiskuntapolitiikan puit-
teiksi sekä myöntyi tukemaan USA:n
ja EU:n yksinapaista ja USA-johto-
ista ulkopoliittikkaa. Bolshevikit tek-
ivät vallankumouksellisen johtopää-
töksen tilanteesta, eivätkä pettäneet
Internationaalin päätöksiä.

**2. Internationaalin ansioita ei
sovi unohtaa, vaikka sen loppu
oli maineeton.** Se teki paljon epä-
marxilaisen ideologian paljastami-
seksi. 2. Internationaaliin kuului v.
1914 27 puoluetta, joilla oli 12 mil-
joonaa äänestäjää. Ehdittiin perus-
taa maailman socialistinen Ay-liike.
Perustettiin myös osuustoiminnalli-
sa- sekä kulttuuri- ja urheilujärjestö-
jä. 2. Internationaali murskasi myös
anarkismin työväenliikkeessä. Sillä
oli myös huomattava merkitys kas-
vatettaessa työväenluokkaa interna-
tionalismiin ja sen toimesta kyettiin
hyväksymään ensimmäisiä sosiaa-
lisia lakeja.

Kommunistinen Internatio-
naali perustettiin

Uuden Kommunistisen Internatio-
naalin (Kominternin) välttämättö-
myys alkoi realisoitua, kun vallon-
kumouksen mahdollisuus Venäjällä
muuttui todellisuudeksi. (Katso luku
8.6. Venäjän vallankumous) Imperia-
listisen sodan kestäessä osa proleta-
riaattia alkoi siirtyä luokkakantaisiin
asemiin. Euroopan puolueissa alkoi
kehittyä internationalistisia johta-
jia mm. **Mehring, Luxemburg** sekä

Suurlähettiläs Pavel Kuznetsov Naapuriseuran tapahtumassa

Venäjän ja Suomen suhteiden tila on valitettava – ja huononemassa

Venäjän ja Suomen kahdenvälisen suhteiden tilanne on edelleen valitettava ja on ikävä kyllä vain pahenemassa, totesi Venäjän suurlähettiläs Pavel Kuznetsov Naapuriseuran tilaisuudessa, joka järjestettiin Venäjän tiede- ja kulttuurikeskuksessa ennen juhannusta. ”Kaikki kontaktit ja yhteydet on katkaistu kaikkiin suuntiin. Luojan kiitos, diplomaattisuudet ja viranomaisyhteydet ovat sentään olemassa suurlähetystöjen ja ulkoministeriöiden kautta. Se, missä määrin nykyinen tilanne on Suomen etujen mukainen, on teidän, tämän maan kansalaisten, päätettävä”, sanoi suurlähettiläs.

Kuznetsov piti valitettavana myös sitä, että Suomen nykyisellä ulkopoliittisella johdolla on Euroopan unionissa ja Natossa tiukin kanta monissa vastakkainasetteluissa Venäjään koskeissa kysymyksissä. ”Helsinki asettuu usein pikemminkin Baltian maiden ja Puolan linjalle kuin Pohjoismaiden linjalle”, sanoi suurlähettiläs.

”Suomesta tulossa Naton itäisen keskustan etuvartioasema”

Suurlähettiläs totesi Venäjän näkevän, että suomalaiset poliitikot yrittävät sitkeästi tehdä Suomesta Naton itäisen sivustan etuvartioaseman mahdollisimman lyhyessä ajassa. ”Huomioimme suunnitelmat Naton esikuntarakenteiden sijoittamisesta Suomeen, Suomen aktiivisen osallistumisen Nato-harjoituksiin ja keskustelun mahdollisuudesta kuljettaa niin sanotusti ”tarpeen tullen” ulkomaisia ydinaseita Suomen maaperän kautta. Otamme huomioon amerikkalaisten sotilaskohteiden ja sotilasyksiköiden mahdollisen sijoittamisen Suomeen.”

Venäjä on suurlähettilään mukaan ryhtynyt näistä syistä myös vastatoimiin. ”Yksi niistä on Leninigradin sotilasspiirin uudelleen perustaminen. Lisätoimiin, pääasiallisesti sotateknisiin, ryhdytään Suomen ja Ruotsin turvallisuudellemme aiheuttamien konkreettisten uhkien myötä.”

”Nato-jäsenyyttä vaati-neilla epäloogisia argumentteja”

Kuznetsov halusi katsauksessaan Venäjän ja Suomen suhteisiin myös palata pikaista Nato-jäsenyyttä vaatineiden argumenttien epäloogisuuteen.

”Kun sotilaallinen erikoisoperaatio Ukrainassa käynnistettiin, ilmoitettiin, että ”pitäisi pikaisesti piiloutua Naton ydinsateenvarjon alle”, koska Venäjä ei koskaan uskaltaisi hyökätä Naton jäsenmaahan. Nyt taas väitetään, että Ukrainan ei saa antaa hävittää, koska siinä tapauksessa Venäjä hyökkää sitten välittömästi Natoon.” ”En ymmärrä logiikkaa. Tärkeintä on siis pelottele. Sekä paikalliset tiedotusvälineet, että niin sanotut ”asiantuntijat” ovat onnistuneet tässä varsin hyvin.”

Suurlähettiläs pahoitteli sitä, että suomalaisen yhteiskunnan il-

mapiiri ja maan julkisen ja poliittisen keskustelun luonne on ikävä kyllä muuttunut. ”Noitavaino”, ”salaisen suunnitelmien” ja ”Kremlin vaikutusagenttien” etsintä mistä tahnassa käsittämättömästä tilanteesta on arkipäiväistynyt, totesi Kuznetsov. ”Poliitikkoja, liikemiehiä, tutkijoita ja tavallisia kansalaisia ahdistellaan avoimesti. Kaikkia yhteyksiä Venäjään pidetään täällä nyt uhkana ja jopa maanpetoksena. Syytöksiä esitellään perusteetta ja valtavasti määrin. Reaktio on välitön: yritykset menettävät yhteistyökumppaneita ja tilauksia, yliopistot lopettavat yhteistyön tutkijoiden kanssa.”

Venäjän suurlähettiläs sanoi olevansa täysin samaa mieltä Erkki Tuomiojan kanssa, joka jokin aika sitten ilmaisi huolensa siitä, että ”mccarthyisin” vainojen ilmapiiri on alkanut vallata Suomea. ”Tätä taustaa vasten kansalaisten pelottelukampanja Venäjältä tulevilla pahamaineisilla ”hybridiuhkilla” saa edelleen vauhtia. Vaaleihin sekaantuminen, välineellistetty maahanmuutto, sabotaasi – paikalliset asiantuntijat ja tarkkailijat ovat jo syyttäneet Venäjää mistä vaan ja piirtäneet mitä pelottavimpia uhkaskenaarioita”, totesi Kuznetsov.

Venäjän suurlähettiläs kysyi myös, onko mikään esitetyistä uhista käynyt toteen. ”Ei todellakaan mikään. Vaalit pidettiin ilman mitään merkkejä ulkopuolista vaikuttamisesta. Spekulaatioita ”hybridioperaatioista” ei koskaan vahvistettu. Väitetty ”sabotaasi” jäi hypoteettiseksi keksinnöksi.”

Merirajojen rutiinitoimenpiteistä nostatettiin hysteria

Yksi merkittävimmistä viimeaikaisista esimerkeistä on suurlähettilään mukaan hysteria, joka liittyi Venäjän suunnitelmiin tarkistaa Itämeren rannikkokohteiden maantieteellisiä koordinaatteja. ”Kyse on rutiinitoimenpiteestä tarkoituksena määrittää niiden saarten ja niemien sijainti, joiden välille vedetään niin sanotut perusviivat, joista Venäjän aluemerien rajat mitataan. Tämä työ on jatkunut jo useita vuosia”, totesi Kuznetsov.

Venäjän suurlähettiläs muistutti, että kansainvälisen oikeuden mukaan perusviivojen määrittäminen kuuluu kunkin maan toimivaltaan eikä edellytä mitään neuvotteluja.

”Myös Suomi itse määrää omat perusviivansa Itämerellä, eikä siitä ole kenelläkään mitään valittamista. Tämä toiminta ei koske eikä voi koskea valtioiden välisiä rajoja, jotka on vahvistettu aivan eri asiakirjoilla eli

kahdenvälisillä rajasopimuksilla.”

Kuznetsovin mukaan tätä taustaa niin kutsuttujen Venäjä-asiantuntijoiden suomalaisessa mediassa käynnistämän hysteerisen kampanjan laajuus hämmästyttää. ”On tapana uskoa ammattilaisten tuntevan tosiasiat tai ainakin pyrkivän ymmärtämään niitä. Eikä ongelma ole edes se, että tajua mat-ta tässä tapauksessa asian sisältöä on alettu heti ja kovalla äänellä saarnata Venäjän uhasta.”

Suurlähettiläs totesi, että tällaiseen käytökseen olemme jo valitettavasti tottuneet. ”Vaarana on se, että nämä muka ”eksperitit” alkoivat vaatia Suomen valtionjohtoa melkein julistamaan Venäjän hyökkäyksen, aloittamaan välittömästi neuvottelut Naton kanssa ja lähettämään suomalaisia sotilaita jonnekin ynnä muuta sellaista.”

Suomen ulkopoliittisella johdolla maltillinen kanta kokuun

”Suomen ulkopoliittisen johdon kunniaksi todettakoon, että se ei taipunut näin räikeään kiristykseen, vaan yritti rauhoitella kansalaisia ja kehotti tutkimaan asiaa rauhassa”, totesi Venäjän suurlähettiläs.

Kuznetsov kuitenkin kysyi, mitä tapahtuu seuraavalla kerralla. ”Mitä nämä ekspertit vaativat seuraavaksi?” Suurlähettiläs viittasi Naapuriseuran Sanomien päätoimittajan **Mauno Saaren** toteamukseen ”hullujen papukaijojen kuorosta” ja toivoi, etteivät vallan kahvassa olevat päättäjät vastaisuudessa ala kuunnella tosissaan tätä kuoroa. ”Olen vakuuttunut siitä, että mikäli nykyinen tilanne Venäjän ja Suomen välisissä suhteissa on jonkin tahon etu, niin ei ainakaan Venäjän ja Suomen kansan etu. Siksi on nyt tärkeämpää kuin koskaan, että kansalaiset saavat puolueettomia, kattavia ja rehellisiä arvioita tapahtumista, niiden syistä ja mahdollisista seurauksista. On välttämätöntä torjua disinformaation ja valheiden tulvaa.”

Venäjän suurlähettilään mukaan muun muassa Suomen ja Venäjän yhteinen vaikea historia on osoittanut, että meidän on naapureina pystyttävä ymmärtämään toisiamme. ”Ei ole suinkaan välttämätöntä noudattaa yhteisiä näkömääriä ja olla kaikesta samaa mieltä. Mutta on elintärkeää pystyä kuuntelemaan ja kuulemaan toisiamme”, korosti Kuznetsov.

Lännen tavoitteena Venäjän strateginen tappio

Venäjän suurlähettiläs totesi, ettei maailman tilanne sitten edellisen tapaamisen ole kuluneen puolen vuoden aikana parantunut. Länsi jatkaa Kuznetsovin mukaan Ukrainan käyttämistä välineinä aiheuttaakseen Venäjälle strategisen tappion. ”Tavoitteena on hajottaa ja likvidoida Venäjä suvereenina valtiona.” Talouspakotteilla taas on suurlähettilään mukaan epävakauttava vaikutus koko maailmantalouteen. Myös Lähi-idän tilanne pysyy hälyttävänä.

Venäjän suurlähettiläs muistutti kuitenkin, että on myös myönteisiä trendejä. ”Moninapaisen maailmanjärjestyksen muotou-

tuminen ei ole helppo kehitys, mutta se on taissa tahtiin vauhdittumassa. Maailmanlaajuisesti merkittäviä poliittisia päätöksiä tekevää uusia keskuksia syntyy globaalien valtioiden ja idän valtioiden välillä. Nämä maat kannattavat oikeudenmukaisempaa järjestystä, joka perustuu valtioiden suvereeniin tasa-arvoon ja siviilisätiöiden monimuotoisuuteen”, totesi suurlähettiläs.

Siirtyminen uuteen maailmanjärjestykseen kestää Kuznetsovin mukaan kyllä kokonaisen historiallisen aikakauden eikä siitä tule helppoa. ”Yhdysvallat liittolaisineen eivät luovu yrityksistä pitää lipsahtavaa otetta maailman hegemoniasta ja hidastaa moninapaisuuden muodostumisen objektiivisia prosesseja. Ne käyttävät aseinaan sekä talouspakotteita ja kiristämistä rahoituksella että suoranaista voimaa.”

”Maailman enemmistö ei enää hyväksy sitä, että suppealla joukolla valtioita, vaikka ne ovatkin yhä voimakkaita ja taloudellisesti suhteellisen vauraita, olisi yksinoikeus määritellä niin sanottujen ”yleismaailmallisten arvojen” tulkintaa koko muulle maailmalle väittämänsä ”sääntöpohjaisen järjestyksen” kullissilla. Venäjän suurlähettiläs korosti enemmistön maailman kansakunnista kannattavan kuitenkin oikeudenmukaisempaa valtioiden suvereeniin tasa-arvoon ja etujen tasapainoon perustuvaa maailmanjärjestystä.

BRICS-maiden merkitys kasvaa

”On tärkeää tässä yhteydessä vahvistaa sellaisten valtioiden välisen kanssakäymisen rooleja, jotka kannattavat kollektiivisia lähestymistapoja kansainväliseen kehitykseen. Tällainen järjestö on muun muassa BRICS, jonka puheenjohtajana Venäjä tänä vuonna toimii”, sanoi Kuznetsov.

Venäjän suurlähettiläs sanoi Venäjän olevan vakuuttunut siitä, että BRICS-maiden rooli maailmanlaajuisen haasteiden ratkaisemisessa tulee kasvamaan. ”Tätä vahvistaa se, että BRICS-maiden lukumäärä on jo nyt kymmenen. Ja noin 30 muuta valtiota on ilmaissut valmiutensa liittyä tavalla tai toisella järjestön monipuoliseen toimintaan.” Kuznetsov totesi BRICS-maiden osuuden maailman pinta-alasta olevan nykyään 30 prosenttia, maailman väestöstä 45 prosenttia ja maailman tavaravaiennista noin neljännes. Bruttokansantuotteen osalta BRICS on jo ohittanut G7-maat.

”On mainittava, että Venäjän Nizhni Novgorodissa pidettiin ministeri **Sergei Lavrovin** isännöimä BRICS-maiden ulkoministerikokous. Siinä hyväksyttiin laaja yhteinen julkilausuma, joka kuvastaa BRICS-maiden lähestymistapoja ajankohtaisiin kansainvälisiin kysymyksiin. Tähän asiakirjaan kannattaa tutustua. Se löytyy muun muassa suurlähetystömme verkkosivulta,”

Pavel Kuznetsov, Venäjän Suomen suurlähettiläs
Kuva Naapuriseuran sivulta

sanoi suurlähettiläs.

Kuznetsov muistutti Ukrainan olevan edelleen Euroopan ja koko maailman monimutkaisen ja kohtalokkain kysymys. ”Länsimaat Yhdysvaltojen johdolla eivät ole luopuneet pyrkimyksistä aiheuttaa Venäjälle niin sanotun ”strategisen tappion”. Yhä useammat, muun muassa lännessä, alkavat tosin ymmärtää, että se on turhaa.” ”Yhä useampi käsittää sen, että länsimaiden osallistuminen konfliktiin toimittamalla raskaita aseita ja lähettämällä sotilasasiantuntijoita Ukrainaan uhkaa laajentaa konfliktia arvaamattomine seurauksineen.”

”On tehostettava pyrkimyksiä ratkaista Ukrainan konflikti poliittisesti ja diplomaattisesti”

Venäjän suurlähettiläs totesi, että on alettu puhua tarpeesta tehostaa pyrkimyksiä konfliktin ratkaisemiseksi poliittisesti ja diplomaattisesti. Hän muistutti myös, että Venäjä on koko konfliktin ajan ollut valmis neuvotteluihin, eikä ole koskaan kieltäytynyt niistä.

”Meistä on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että kaikki keskustelut käydään rehellisesti ja vilpittömästi. Edellyttämme, että Venäjän periaatteelliset lähestymistavat globaaliin ja alueelliseen turvallisuusrakenteeseen otetaan huomioon.” Kuznetsov totesi länsimaiden olleen aktiivisesti mukana valmistelemissa Sveitsissä pidettävää, laajalti mainostettua ns. Ukrainan rauhankonferenssia ja yrittäneen houkutella sinne mahdollisimman suuren määrän osallistujia. Suurlähettiläs mainitsi Suomen presidentin **Alexander Stubb**in tehneen **Zelenskyn** pyynnöstä kovasti työtä houkutellakseen konferenssiin globaalin etelän maiden edustajia.

”Meidän on pakko todeta, että kyseinen konferenssi, jonka piti alun perin toimia keskustelufoorumina eri maiden rauhanaloitteista, näyttää itse asiassa pelkistyvän Ukrainan ainoana ratkaisuvaihtoehtona ehdottaman rauhan formulan toistamiseen.” Kuznetsov muistutti formulassa olevan kolme asiaa: Venäjän antautuminen ja vetäytyminen vuoden 1991 rajoille, Venäjän johdon saattaminen oikeuden eteen sekä korvausten saaminen Venäjältä. ”On aivan selvää, että tämä ”vaihtoehto” ei ole muuta kuin mahdoton ja ei hyväksyttävissä oleva uhkavaatimus Moskovalle.”

”Venäjälle on turha yrittää puhua uhkavaatimuksilla”, Kuznetsov sanoi.

Suurlähettiläs mainitsi myös, et-

Jatkuu sivulla 17

BRICS 2024 -huippukokouskyltti lähellä draamateatteria Bolshaya Pokrovskaya -kadulla. Nižni Novgorod

Suurlähettiläs Pavel Kuznetsov Naapuriseuran tapahtumassa....

Jatkoa sivulta 16

tä juuri kokousta edeltävinä päivinä tuli tietoa konferenssin asialistan huomattavasta supistamisesta ja päätöksestä jättää käsittelemättä Zelenskin rajuimpia vaatimuksia.

Kuznetsov muistutti, että muilta mailta on tullut ehdotuksia, jotka voivat luoda todellisen pohjan Ukrainan kriisin ratkaisemiselle, mutta jotka sekä Kiova, että sen läntiset isännät hylkäsivät tuoreeltaan. "Tarkoitin ensinnäkin Kiinan viime vuoden helmikuussa muotoilemaa 12 kohtaa." Suurlähettiläs totesi, että Kiinan mukaan on ensin ymmärrettävä kriisin perimmäinen syy ja luovuttava kylmän sodan mentaliteetista, jossa kaikkia kohdellaan vihollisina ja vastustajina.

"Meidän on selkeästi tunnistettava tarve etsiä ratkaisuja, joissa otetaan huomioon turvallisuusetujen tasapaino ja varmistetaan turvallisuuden jakamattomuus. Tämä on täysin erilainen lähestymistapa, joka voi olla perusta Ukrainan kriisin poliittiselle ja diplomaattiselle sovellu", sanoi Kuznetsov Kiinan ehdotuksesta.

Ukrainan kriisin ymmärtäminen vaatii paluuta lähihistoriaan

Venäjän suurlähettiläs piti välttämättömänä palata lähihistorian tarkasteluun, jotta voisimme ymmärtää Ukrainan kriisin alkuperän ja perimmäiset syyt.

Vaikka Varsovan liitto hajosi 1980-luvun lopulla ja Neuvostoliitto ja sittemmin Venäjä avautui tasavertaiselle ja molempia osapuolia hyödyttävälle yhteistyölle ja vuorovaikutukselle Länsi-Euroopan ja Yhdysvaltojen kanssa, Natoa ei kuitenkaan alettu purkaa, muistutti Kuznetsov. "Nykyään monet historioitsijat ja valtiotieteilijät pitävät tätä virheenä", sanoi suurlähettiläs. Päätöksen syynä oli Kuznetsovin mukaan Yhdysvaltojen halu säilyttää Nato Euroopan ja ennen kaikkea Saksan hallinnan välineenä. "Tämän voimme tänään varmuudella sanoa", totesi suurlähettiläs muistuttaen Saksan maaperällä olevan

edelleen kymmeniä amerikkalaisia sotilastukikohtia, "Jotta saksalaiset tottelisivat Washingtonin käskyjä."

"Kun Yhdysvallat räjäytti Nord Stream -putkistot eliminoidakseen kilpailijan Euroopan energiamaarkinoilta, saksalaiset pysyivät hiljaa ja ovat nyt valmiita maksamaan puolentoista ja jopa kaksinkertaisen hinnan amerikkalaisesta nesteytetystä maakaasusta." Kuznetsovin mukaan Yhdysvallat tarvitsi Natoa pitääkseen Eurooppaa hallinnassaan. "Ja sitten alkoi Naton hillitön laajentuminen itään, vaikka 80-luvun lopulla meille luvattiin aivan muuta."

Venäjän suurlähettiläs muistutti myös siitä, että 1990-luvulla amerikkalainen politiikan tutkija Francis Fukuyama julisti "historian loppuneen". "Länsi päätti, että Venäjä oli nyt niin sanotusti lännen talutusnuorassa, ja että Venäjä on kokonaan luopunut suvereniteetistaan kansainvälisellä areenalla. Silloin välillämme ei ollut minkäänlaisia jännitteitä."

"Ongelmat alkoivat 2000-luvun alussa, kun Venäjä ryhtyi palauttamaan arvokkuuttaan ja vaatimaan oikeuttaan sille kuuluvaan paikkaan maailmassa. Venäjä ajoi tätä oikeuttaan yksinomaan tarjoamalla yhteistyötä ja oikeudenmukaisia sopimusesityksiä. Tästä on monta näyttöä." Kuznetsov sanoi Venäjän luoneen laajan yhteistyön Euroopan unionin kanssa. Ja huolimatta Naton yhä uusista Venäjän rajoja lähestyvistä laajentumisaaloista Venäjä pyrki luomaan vanhan perustan yhteistoiminnalle Naton kanssa molemminpuolisesti hyväksyttävillä sopimuksilla. "Mutta mihinkään millään tavalla toiminnanvapauttaan rajoittavaan Nato ei suostunut, usein myös Venäjän kansallisen turvallisuuden kustannuksella."

Putinin vuoden 2007 varoitusta ei otettu vakavasti

Suurlähettiläs totesi presidentti Vladimir Putinin lähettäneen Münchenin konferenssissa vuonna 2007 läntisille yhteistyökumppaneille viestin siitä, ettei heidän tahtonsa sanella kaikille ja kaikesta tule onnistumaan, ja että maailma on paljon

monimuotoisempi kuin länsimainen sivilisaatio. "Varoitusta ei otettu vakavasti", sanoi Kuznetsov. "Emme kuitenkaan luopuneet toivosta päästä eroon vastakkainasettelusta, joka oli muuttumassa yhä uhkaavammaksi."

Suurlähettiläs huomautti Venäjän ehdottaneen vuonna 2008 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestössä Etyjissä oikeudellisesti sitovan sopimuksen tekemistä Euroopan turvallisuudesta. "Ehdotuksemme ydin oli varsin selkeä. Sopimuksessa todettaisiin, ettei yksikään Etyjin alueen maa tai järjestö vahvistaisi omaa turvallisuuttaan muiden maiden turvallisuuden kustannuksella."

"Toisin sanoen turvallisuuden pitäisi olla jakamatonta ja tasa-arvoista kaikille. Ehdotuksemme hylättiin jyrkästi. Meille sanottiin, että oikeudellisia turvallisuustakuita saa muka myöntää vain Naton jäsenille." Kuznetsov muistutti myös Venäjän ehdottaneen v. 2010, ettei turvallisuussopimusta tehtäisi Etyjin puitteissa, vaan Venäjän ja Naton välillä. "Tämäkin ehdotus hylättiin."

"Sitten Kiovassa tapahtui perustuslain vastainen vallankaappaus vuonna 2014." Venäjän suurlähettiläs totesi Kiovan julistaneen Donbassin alueen terroristiväyhykkeeksi, kun Donbass ei halunnut alistua uudelle laittomalle hallinnolle. Kiova aloitti myös niin kutsutun terrorisminvastaisen operaation alueen väestön tuhoamiseksi. "Venäjä tuli luonnollisesti Donbassin apuun", sanoi Kuznetsov.

"Sitten solmittiin Minskin sopimukset, jotka olisivat todella voineet ratkaista konfliktin. Mutta kuten nyt on käynyt ilmi, Kiovassa tai lännessä ei ollut aikomustakaan noudattaa Minskin sopimuksia." Samoihin aikoihin Ukrainan armeijan aseistaminen pääsi Kuznetsovin mukaan vauhtiin. "Jo kauan ennen kuin Venäjä aloitti sotilaallisen erikoisoperaation, Ukraina oli tullut länsimaisia sotilasneuvonantajia ja sotilaskouluttajia. Myös nykyaikaisia

ti toivonsa. Keväällä 1918 pidettiin Venäjän sosialidemokraattien (Bolshevikkien) 7. edustajakokous. Siellä Lenin totesi: "Ilman vallankumousta jossain Euroopan maassa Venäjän kumous näyttää tulevaisuudessa heikolta". "Vallankumous Venäjällä olisi ollut seikkailua, elleivät bolshevikit olisi uskoneet vallankumouksen voittavan Saksassa". Kansa liikehti. Lakot koettelivat Unkaria ja Suomessa kehittyi kansan Vallankumous. Syksyllä 1918 Habsburgien monarkia hajosi ja syntyivät kansallistalvot. Anti-imperialistinen liike maailmassa voimistui, useat maat itsenäistyivät ja uusia kommunistisia puolueita perustettiin, mutta vallankumouksellinen tilanne Euroopassa ohitettiin.

Bolshevikkien kokemukset olivat Internationaalin perustana. Tammikuussa 1918 Pietarissa pidettiin internationalistien kansainvälinen kokous. Komintern perustettiin, kun 2-4.3.1919 52 edustajaa 21 maasta edustaen 35 puoluetta ja järjestöä aloitti perustavan kokouksen. Komintern perustettiin heti alussa kansainvälisenä sopimuksena.

Nord Streamin avajaisseremonia 8.3.2011. Paikalla mm. Angela Merkel ja Dmitri Medvedev. On pidettävä mielessä, että joku putken sabotoi eikä se ollut Venäjä.

länsimaisia aseita alkoi virrata maaan." "Virallisesti ilmoitettiin myös, että Ukrainasta tulisi ennemmin tai myöhemmin Naton jäsen", totesi Venäjän suurlähettiläs. Amerikkalaiset alkoivat Kuznetsovin mukaan laatia suunnitelmia perustaa sotilastukikohtia Ukrainan alueelle, erityisesti Asovan meren rannikolle. "Aivan kuten aikaisemmin ennen kuin Krimistä tuli taas osa Venäjää, amerikkalaiset suunnittelivat laivastotukikohtaa Sevastopoliin."

Kuznetsov totesi Venäjän tehneen joulukuussa 2021 viimeisen yrityksen neuvotella lännen kanssa sovinnollisesti ja oikeudenmukaisesti. "Ehdotimme kahden turvallisuussopimuksen tekemistä – toisen Yhdysvaltojen ja toisen Naton maiden kanssa." Venäjä ehdotti sopimusluonnoksissa suurlähettilään mukaan muotoiluja siitä, miten Euroopan turvallisuus voidaan taata kaikkien maiden edut täysimääräisesti huomioonottaen – sekä Venäjän, Ukrainan että Euroopan maiden edut.

"Tärkein asia oli se, ettei Ukrainasta pitäisi tulla minkään blokin jäsen." Suurlähettiläs totesi Venäjän saaneen vastauksen, ettei se kuulu teille. "Länsi hylkäsi ehdotuksemme." Samaan aikaan eli vuoden 2022 tammi-helmikuussa Ukraina ilmoitti aloittavansa B-suunnitelman täytäntöönpanon laajentaen Donbassin pommittamista. "Meille ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin aloittaa sotilaallinen erikoisoperaatio. Tämän seurauksena meillä on nyt se tilanne, mikä on. On vain yksi ulospääsy – meidän on päästävä sopuun."

Lännen sota Venäjää vastaan on epäonnistunut

Kuznetsov piti selvänä, että lännen

sota Venäjää vastaan on epäonnistunut. "Sen todistaa myös Venäjän talouden tila."

Suurlähettiläs kertoi, että tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Venäjän bruttokansantuote kasvoi 5,4 prosenttia verrattuna vuoden 2023 vastaavaan ajanjaksoon. Bruttokansantuote kasvoi jo neljättä perättäistä vuosineljännestä. Teollisuustuotanto on lisääntynyt 5,6 prosenttia, kun taas vähittäiskaupan ja palveluiden liikevaihto kasvoi 9 prosenttia.

"Kaikki tämä vahvistaa sen, ettei länsimaiden pakotteilla saavuteta sen ilmoittamia tavoitteita ja pakotteet aiheuttavat suoraa ja vakavaa vahinkoa pakotteita tukeville maille", totesi Kuznetsov. Suurlähettiläs viittasi yhdysvaltalaisen politiikan tutkijan Mark Episkoposin todenneen hiljattain, että on virhe sivuuttaa Venäjän reaktiot. Pakotteet ovat tehokkaita vain, jos pakotteiden kohde on valmis muuttamaan käyttäytymistään rajoitusten poistamiseksi. Ja kun kohde on jo osoittanut, ettei se ole halukas muuttamaan käyttäytymistään, on pakotteiden jatkaminen turhaa.

Hyviä esimerkkejä ovat Kuuba tai Iran."

Venäjän suurlähettilään mukaan länsimaiden tehottomien pakotteiden sitkeää ylläpitämistä on vaikea selittää rationaalisesti. "Sen taustalla näemme yksinkertaisesti kyvyttömyyttä tunnustaa virheet, halukkuutta jatkaa vailla järkeä Washingtonin ohjeiden noudattamista, vaikka Euroopan johtajat itse asiassa tuhoavat USA:n kanssa kilpailevaa Euroopan taloutta."

Kuznetsov muistutti EU:n harkitsevan parhaillaan venäläisen nesteytetyn maakaasun tuonnin kieltämistä. "Se johtaa vain energian uuteen hintakierteeseen eurooppalaisille kuluttajille", totesi Venäjän suurlähettiläs.

o o o o o Venäjän federaation Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov piti katsouksensa Venäjän ja Suomen suhteisiin, kansainväliseen tilanteeseen ja Ukrainan konfliktiin taustasyihin ja ratkaisuehdotuksiin Naapuriseuran tilaisuudessa 13.6.2024.

Naapuriseuran Sanomat Toimitus 24.6.2024

Historiallisen materialismin perusteista (14/1)

Jatkoa sivulta 15

Liebknecht.

Lenin ja Bolshevikit alkoivat kerätä voimia uuden internationaalin perustamiseksi.

1. konferenssi pidettiin syyskuussa 1915 Sveitsissä Zimmerwaldissa. paikalla oli 37 edustajaa 12 maasta. Näistä vain 8 edustajaa oli internationalistisella kannalla. Keskustelun tuloksena syntyi ns. Zimmerwaldin liike. Monista tärkeistä kysymyksistä ei päästy yksimielisyyteen. Tällaisia kysymyksiä olivat mm. 1) 2. Internationaalin vararikon syyt, 2) Ei nähty selkeästi, että 2. Internationaali oli kuollut, 3) Eikä myöskään nähty selkeästi uuden internationaalin perustamisen tarpeellisuutta.

Zimmerwaldin 2. konferenssi järjestettiin 1916. Mutta sielläkään ei ratkaistu pesäeroa 2. internationaaliin eikä hyväksytty ohjelmaa kansalaissodan aloittamisesta. Leninin tunnus "Alas Zimmerwaldin suosta" ei myöskään v. 1917 bolshevikkien kokouksessa saanut täyttä kannatusta. Bolshevikit katsoivat

edelleen tarpeelliseksi säilyttää liitto keskustalaisten (kaytskyläisten) kanssa. Vasta Bolshevikkien voitot Venäjällä (Lokakuun vallankumous) asettivat toiseen valoon uuden internationaalin perustamisen. Tämän jälkeen kaytskyläiset etäännyivät.

Bolshevikit ja internationalistit katsoivat, että imperialistinen sota Euroopassa voidaan muuttaa kapitalismin vastaiseksi kansalaissodaksi, jonka tuloksena Eurooppa siirtyy sosialistiseen vallankumoukseen (maailmanvallankumoukseen). Tämä onnistui vain Venäjällä. Bolshevikit arvioivat, että imperialistisen 1. maailmansodan vaiheessa imperialistivaltojen taistellessa toisiaan vastaan voidaan irrottaa Venäjä, imperialismien heikoin lenkki, imperialismien ketjusta. Internationalistien taktiikka onnistui vain osittain, koska se olisi edellyttänyt keskeisimpien imperialistivaltojen työväestön yhtymistä vallankumoukseen.

Bolshevikit toivoivat hartaasti vallankumousta jossain Euroopan maassa. Saksassa alkoi 3.11.1918 vallankumous. Tähän Lenin aset-

kisteihin ja toteaa ääriivasemmistolaisen tendenssin vaikutuksen kommunistisessa liikkeessä". Teoksessa nousee esiin vasemmistolaisuuden pikkuporvarillinen olemus, josta Marx ja Engels jo manifestissaan varoittivat.

Vasemmistolaisten keskuudessa nousi esiin kysymys: Onko osallistuttava porvarillisiin parlamentteihin? Lenin osoitti naiiviksi teesin, että parlamenttitoiminta on historiallisesti aikansa elänyt. Niin kauan, kun ei ole voimia hajottaa parlamenttia, on siihen osallistuttava. Parlamentti on taistelukenttä, jota ei saa luovuttaa reformisteille. Lenin määrittelee parlamenttiin osallistumisen periaatteita: Kommunistit eivät pidä parlamenttia pelkätään puhujalavana, vaan vahvistavat sitä toimeenpanovallan kontrollielimenä.

Erät ryhmät esittivät, että on torjuttava kaikki poliittiset kompromissit. Leninin mukaan kompromissit politiikassa ovat luokkataistelun mutkallisin muoto. Vain naiivit ihmiset voivat ajatella, et-

Jatkuu sivulla 19

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Liike on tärkein

Presidentti Mauno Koivistolta kysyttiin 80-luvun alussa, vaalikamppailun yhteydessä, että ”minkä sortin sosialisti hän on”, johon Koivisto, että ”bernsteinilainen sosialisti”. Tuohon aikaan kaikki vasemmistolaiset poliitikot olivat jonkin ”sortin sosialisteja”. Eduard Bernstein oli saksalainen sosialidemokraatti (1850-1932), jolle ”liike oli tärkeämpi kuin päämäärä”. Hän näki yhteiskunnan prosessina, joka oli aina johonkin suuntaan liikkeessä.

Aikana, jolloin Koivisto sosialistisuudesta lausui, Suomi oli vielä hyvinvointivaltiota rakentava, kohti tasa-arvoisuutta kulkeva, ehkä ”suomettumistaan” syventävä. Liike kulki kohti yhdenvertaistumista. Käänös tapahtui 80-luvun puolivälissä markkinavetoistumiseen, uusliberalisoitumiseen, jonka Koivistokin oli havainnut lausueessaan talouden mittareista, että mittariksi tulisi ottaa heikoimmin pärjäävä kansalainen.

Kun tänään arvioimme tuota ”liikettä” 80-luvun puolivälistä

alkaen, niin voimme todeta hyvinvointivaltion purun, heikoimpien leipäjonot, ”suomettumisen päättyminen” ja politiikan oikeistolaistumisen. Harva enää – ns. vasemmistolaisistakaan – poliitikoista hyväksyy, että häntä puhuteltaisiin sosialistina, edes bernsteinilaisena?

Yhteiskunnallisesta ”liikkeestä” vain murto-osa on näkyvää. Näkyvää ovat poliittiset päätökset ja politikkojen julkilausumat, kun taas piiloon jää liikkeen voima, ihmisten mielen elämä ja muutokset sekä niihin vaikuttaminen, mediassa tai virkahenkilötyönä.

Pekka Visuri on ansiokkaasti kartoittanut teoksissaan Suomen sotiin johtaneita polkuja, yhteisen ”liikkeemme” juuria, jotka ovat ”arkistojen aukeamisen” myötä täydentyneet, tiedämme enemmän päätöksiin johtaneista tekijöistä, miksi kansakunta kävi sotansa. Sotiin on yleensä kauppa- tai talouspoliittisia syitä, jotka yleensä piiloutuvat, kun puhutaan poliittisesta päätöksen-

teosta. ”Liike”, kansa ammentaa tietonsa, ymmärryksensä muualta kuin lähteistä, jotka ”arkistojen aukeaminen” ja Visuri taluttavat esiin?

”Suomettuminen” on päättynyt Venäjä-suhteiden asteittain purkautumiseen 30:n vuoden aikana. Koko prosessi jää taas Visurin kaltaisten historiantutkijoiden kartoitettavaksi joskus tulevaisuudessa, minkälaisia keskusteluja on käyty minkäkin hallinnonhaaran alueella ja miten politikkomme ovat ”isäntämaasopimukset, Natot, hävittäjien tarpellisuudet tai DCA:t” meille tänään tarjoilleet? ”Liikesalaisuuk-sien” vuoksi kauppa- ja talouspolitiikan avautuminen merkittävimpana taustavoimana tulee aina pysymään pimenossa.

Turhaan ei Bernstein korostanut liikkeen merkitystä, mutta sen kokonaisuuden ymmärtäminen ajassa on mahdotonta ja ”jälki-valvontakin” vaatii Visurinsa.

Hannu Ikonen Lieksa

Hesarin ja faktantarkastajan debatti

Tulipa taas vilkaistua Helsingin Sanomia ja niin sakeaa tekstiä siellä oli, että Faktantarkastaja piti pistää asialle:

”Tutkija: Venäjä luo Suomesta saman-kaltaista vihollis-kuvaa, jolla se perustelee Ukrainan sotaa”

Faktantarkistus: Otsikko on virheellinen. Todellisuudessa nimenomaan Suomi on jo vuosien ajan hellittämättä luonut Venäjästä samankaltaista viholliskuvaa, jolla se perusteli aikoinaan Suomen osallistumista hyökkäyssotaan Natsi-Saksan rinnalla Neuvostoliittoa vastaan 1941.

”Venäjän Karjalan tasavallan korkein oikeus päätti torstaina, että Suomi syyllistyi kansanmurhaan Karjalassa jatkosodan aikana vuosina 1941–1944.

Lyhyesti sanottuna Venäjä haluaa päätöksellään luoda Suomes-ta viholliskuvaa poliittisia tarkoituksia varten, arvioi Ulkopoliittisen instituutin tutkija **Jyri Lavikainen.”**

Faktantarkistus: Tutkija Lavikainen ei ilmeisesti tunne lainkaan

historiaa: Suomi perusti hyökkäys-sodan aikana Karjalaan keskitys-leirejä (nimi muutettiin myöhemmin ”Siirtoleireiksi”), joihin suljettiin väestöä etnisiin perustein; leireihin suljettiin venäjänkieliset asukkaat, käytännössä naiset ja lapset. Vaikka leirejä ei voi suoranaisesti kutsua natsi-Saksan mallin mukaisiksi tuhoamisleireiksi kaasukammioineen, niin suomalaiset miehittäjät toteut-tivat kansanmurhaa jo Suomen sisällissodasta tutulla metodilla: leireihin suljettuja naisia ja lapsia nänny-tettiin nälkään ja tauteihin.

”Lavikaisen mukaan Venäjän oikeuden päätös suomalaisten tekemästä kansanmurhasta on yksi osa Venäjän toteuttamaa informaatio-sodankäyntiä. Taustalla on Venäjän pyrkimys demonisoida vastustajiaan.”

Faktantarkistus: Tutkija Lavikainen jättää tarkoituksella käsittelemättä itse asiaa, eli suomalaisten toteuttamaa kansanmurhaa Karjalassa jatkosodan aikana. Myös suomalaiset historiantutkijat

ovat myöntäneet, että noihin keskitysleireihin suljettiin naisia ja lapsia etnisiin perustein ja että kuolleisuus noissa leireissä oli erittäin korkea. Tutkija Lavikainen harrastaa itse tässä HS:n artikkelissa informaatio-sodankäyntiä.

”Suomella on pitkään ollut melko hyvä maine Venäjällä. Nyt Venäjän hallitus yrittää tuhota sitä mainetta.”(HS 2.8.24)

Faktantarkistus: Tutkija Lavikainen on oikeassa siinä, että Suomella on pitkään ollut melko hyvä maine Venäjällä. Mutta sitä mainetta ei suinkaan tuhoa Venäjän hallitus, vaan nimenomaan Suomen hallitus, Ulkopoliittinen Instituutti ja erityisen suurella innolla koko suomalainen mediakenttä. Esimerkkinä vaikkapa molemmat iltapäivälehdet, jotka joka ainoassa numerossaan julkaisevat suoranaisia valheita Venäjästä ja sen presidentistä **Vladimir Putinista.**

Jyry Heinänen

Vaadimme oikeudenmukaista verotusta

Yhteiskuntamme julkiset palvelut kustannetaan suurimmaksi osaksi verotuloilla. Kansalaiset-han maksavat veroina myös sen, mitä valtio on pääoma- ja yhteisöveroina menettänyt, kun elinkeinoelämä ja suuryritykset ovat lobanneet itselleen matalat veroprosentit sekä henkilökohtaisessa että yritysverotuksessa.

Asiantuntijat ovat laskeneet, että viimeiset jatkuvat veron alennukset ja muutokset ovat merkinneet vähintään 20 miljardin veromenetystä jo ennen soteuudistuksen käynnistymistä. Esim. kapitalistien ja yhtiöiden yhteisöveroa on alennettu 2000-luvulla. Valtion verotuloissa menetys on ollut noin miljardi euroa vuodessa.

Työnantajien Kela- maksua alennettiin vuonna 2009. Valtion menetykset ovat 22 miljardia euroa.

Soten siirtymä vaiheessa tuosäästö olisi yksin riittänyt kattamaan menot. Kun Kataisen hallitus päätti laskea yhteisöveroa niin ko-

kouksessa muutos esiteltiin muutamalla kalvolla ilman mitään lisäperusteita!!! kertovat paikalla olleet.

Samalla esimerkiksi se, että lääkärit voivat nostattaa hintaansa myymällä työtään yritysten kautta, on lisännyt koko palvelujärjestelmän hintaa. Näin alkoi tapahtua 1990-luvun laman jälkeen, kun pääomatulot eriytettiin ansiotuloverotuksesta, mikä antoi mahdollisuuden pienentää veroja. Myös väite julkisten palvelujen ”tehotto-muudesta” ansaitsee huomion. Tämä uusliberalistinen väite on hyväksytty kritiikittä.

Palvelumarkkinoilla tilaaja-tuottajamallit ja palvelusetelit ynnä muut luovat turhaa monipor-taista hallintoa ja valvonnan vaatimukset ovat kasvaneet. Palvelujärjestelmä on suurimman avun tarvitsijalle sekava. Inhimillisesti seuraukset ovat pahimmillaan kohtuuttomat. Nythän me jälleen huutokaup-

paamme heikkoja sille, kuka halvimmalla hoitaa, eikä takeita hoitopaikan säilymisestä uudessa kilpailutuksessa ole.

Julkinen, oma tuotanto on suomalaisissa ja ruotsalaisissa tutkimuksissa osoittautunut tehokkaimmaksi. Yhden luokun palveluilla taataan myös alueellinen tasa-arvo ja ote kuntalaisten ongelmiin. Kustannuskehitys on siten myös paremmin hallittavissa.

Päättäjiltä tai sellaisiksi mieliviltä tulisi edellyttää kauaskantoista näkemystä tulevaisuudestamme sekä järjestelmällistä perehtymistä tutkittuun tietoon. Varakkaat ja äänekkaat etujärjestöt eivät katso yhteiskunnan kokonaisuutta. Verotus, tulontasaus ja julkiset palvelutahan on aikanaan luotu turvaamaan kansalaisia markkinoiden väistämättö-miltä haitoilta sekä tuottamaan työ-kykyistä työväkeä elinkeinoelämälle.

Viljo Lehmusketo Raah

Aika nousta barrikadeille

Ruotsissa yli 50 vuotta asuneena ja työurani tehneenä täytyy todeta, ettei täällä Ruotsissakaan kaikki ole hyvin. Esimerkiksi terveydenhoito ja hoitoon pääsy eivät mielestäni ole siten kuten pitäisi.

Nyt olen sukuloimassa Suomessa. Kyläpaikkani vanhojen ukkojen saunaparlamentissa olemme pohtineet Suomen nykytilannetta. Hyvinvointialueiden tai oikeammin pahoinvointialueiden rahat ovat lopussa. Ministeri Juuso ei ole edes tien-nyt toimialaansa kohdistuvista leikkauksista. Jo on aikoihin eletty, kun ministeri ei edes tiedä ja vieläpä paljastaa tietämättömyytensä TV:n suorassa lähetyksessä.

Saksikäsi-Purra leikkaa työttömien, työläisten, lasten ja eläkeläis-

ten toimeentuloa hymyssä suin. Työministeri Satonen ajaa huononnuksia työehtoihin ja ammattiyhdistyksiä alas. Wille Rydman haluaa rajoittaa median toimintaa uhkailevilla kirjoituksilla.

Pääministeri Orposta ei ole miestä johtamaan hallitusta ja suitsimaan perussuomalaisten toimintaa. Orpo on Purran sylilkoira, puudeli. Perussuomalaiset johtaa Suomen historian oikeistolaisinta hallitusta. Oli pakko ”tarttua kynään” ja kirjoittaa Kansan ääneen. Nyt olisi työkansan aika nousta barrikadeille vaatimaan muutosta Suomeen ja vaihtamaan epäsuosittu hallitus.

Voitto Lavonius Eläkeläinen, Ruotsi Sukuloimassa 4.7.2024

Sodan rahoitus lopetettava

Suomi on toimittamassa aseapua Ukrainaan 159 miljoonan edestä ja kaiken kaikkiaan Suomes-ta on viety tämä mukaan luettuna 24 lastia. Siitä huolimatta pääministeri Orpon johtama hallitus vie aseapuja Ukrainaan, vaikka maamme terveydenhuolto on romahtamispisteessä ja samoin tieverkosto ja yleisesti se koskettaa kaikkea julkista sektoria.

Hallitus on puhunut julkisen talouden tervehdyttämisestä kovilla leikkauksilla ja samanaikaisesti Ukrainaan toimitetaan useiden miljoenien aseapulasteja, jotka savuna haihtuvat ilmaan ja kotimaassa kansa kuritetaan leikkauksilla. Puolustusministeri Antti Häkkänen (Kok.) puhuu, miten Ukraina taiste-

lee maamme vapauden puolesta, niin uskokoon sen ken haluaa.

Ukraina on häviämässä tämän sodan ja on siksi mieletöntä jatkaa sen rahoittamista, vaan nyt tarvitaan rauhaa ja sen puolesta on ponnisteltava.

Nyt olisi aika kuunnella myös venäläisten näkemyksiä, kun aloitetaan rauhanaskeleita hahmotella ja saavuttaa todellinen rauha sekä lopettaa ihmisten tapattaminen ja aineellisten tuhojen tuottaminen. Se olisi kaikkien ihmisten etujen mukaista.

Risto Tammi Pertunma, FB 30.6.2024

Ukrainan hyökkäys Kurskiin

Samainen YLEn puppukeneraattori kertoi laveasti Ukrainan hyök- käyksestä Kurskin alueelle. Mutta vain propagandatarkoituksessa. Mikä onkin Ukrainan fasistisen hallinnon tarkoitus. Kurskissa ei ole Venäjän sotakalustoa kuin vain nimeksi samoin sotilaita. Tämän Ukrainan tiesi. Helppo hyökätä, kun rintama on mualla.

Ja Ukraina laveasti propagoi ”voittoa”. Kyse on Ukrainan aseavun tyrehtyminen länneltä. Ukrainan hallinto osoittaa, että Ukrainan armeija on iskukykyinen ja aseapu ei ole turhaa. Kurskiin hyökkäys Ukrainalta on kuitenkin lähinnä tyhmää. Sillä vähäiä, jäljellä olevia resursseja haaskataan. Ukrainan armeija on pahasti alakynnessä ja länsi tietää tämän. Siksi kulisseyssä käydään rauhan tunnusteluneuvotteluja.

USAn käsissä oleva Suomen hallinto ei kuitenkaan osoita julkisuudessa mitään rauhan tahtoisuutta, päin vastoin. Valtonen jo ehätti ilmoittaa, ettei Suomen maaperällä

Markku Huhtala Torrevieja

Warum?

Miksi läntinen arvoyhteisö vaike- nee, vaikka se on vannonut puolustavansa kaikkialla demokra- tiaa ja vapautta?

Läntisen demokratian kotimaassa Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa valittiin kaksi parasta miestä, mitä rahalla saa presidenttiehdokkaiksi, mutta toinen heistä jätettiin vaaralle alttiiksi. Donald Trump kävelee nyt korvamerkittynä verisen hyökkäyksen jäljiltä. Vasta valittu Europarla-

mentti vaikeenee kuin olisi ottanut vettä suuhunsa. Jälleen kerran miksi ja miksi EU ei vaadi Venäjälle pakotteita ja avointa tutkimusta.

Miten meidän turvallisuudellemme käy jos Putin annetaan rankaisematta murhata demokraat- tisesti valitut läntiset johtajat.

Viljo Heikkinen vanhempi huoneenrakentaja Lapinlahti 18.7.2024

Tukea Kansanäänelle

Hannu Huhtala 100 e, Heikki Männikkö 70,45 e, Lauri Paronen 20 e, Matti Laitinen 20 e, Jartsev 10 e, Viljo Lehmusketo 100 e, Kalevi Wahrmann 20 e, Viljo Heikkinen 20 e, Espoon leipäpappi 10 e, Terttu Mylly 20 e, Tarja Männikkö 41 e, Reine Lindeman 20 e ja Wanha Seppä 10 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (syysnumero 5/2024) ilmestyy ma. 28.10.2024. Siihen tarkoitettua aineistoa tulee olla toimituksessa pe. 18.10.2024 mennessä.

Työkansan yhteistyöllä irti uusliberalismista ja sotapolitiikasta: Tavoitteet ja menetelmät.

Keskustelutilaisuus

Lauantaina 2.11.2024 klo 13.00-17.00. Helsingissä Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67; Keskustasta Hämeentien bussit ja ratikat, Hauhonpuiston/Ristikotien pysäkki.

Tervetuloa, Järj. Kansan Äänen järjestöt, Valmistelevala työryhmä sekä DSL:n opintokeskus

Työkansan yhteistyöllä irti uusliberalismista ja sotapolitiikasta. Tervetuloa keskustelutilaisuuteen 2.11.2024

Olemme eri foorumeilla käyneet keskustelua välttämättömyydestä luoda maahamme laaja demokraattinen kansanliike, joka pidemällä tähtäimellä ottaa tavoitteekseen demokraattisen järjestyksen palauttamisen ja vaihtoehdon rakentamisen nykyiselle epäjärjestykselle ja uusliberalismille sekä vaaralliselle sota- ja ulkopoliitikalle.

Tähän olemme päätyneet siksi, että monet työväenliikkeen suuret saavutukset, kuten yhteiskunnan voimin rakennettu sosiaali- ja perusturva ja siihen liittyvät julkiset palvelut sekä keskeinen infrastruktuuri ovat vakavasti uhattuina ja maamme sodanjälkeinen puolueettomuus- ja rauhapolitiikka on nopeassa tahdissa romutettu. Maassamme toimii poliittisia ja yhteiskunnallisia liikkeitä, jotka tekevät arvokasta työtä, mutta eivät tavoittele nykyisen uusliberalismin kokonaisvaltaista muutosta, demokratioimista.

Suomessa tarvitaan kansalaisliike, joka tekee pitkäjänteistä työtä todellisen yhteiskunnallisen muutoksen ja rauhanomaisen ulkopoliittikan puolesta. Käydyin keskustelun tueksi olemme jo vuosia sitten luoneet ”Kansanrintama-vaihtoehto uusliberalismille” FB-keskusteluryhmän. Siellä olemme pitkään käyneet asian ympärillä arvokasta keskustelua. Jo alkukesällä käymämme mielipiteiden vaihdon tuloksena otimme tavoitteeksemme järjestää myöhemmin valtakunnallinen neuvottelu ja keskustelu, jossa pohdimme keinoja, muotoja ja tavoitteita, joilla viemme asiaa eteenpäin. Tähän neuvotteluun kutsumme sinut lauantaina 2.11.2024

Kansanliikkeelle keskusteluun esitettävät tavoitteet:

- Kaikki terveyspalvelut siirrettävä yhteiskunnan haltuun

- energian tuotanto ja myynti siirrettävä yhteiskunnan haltuun

- Suomi irti NATOsta ja DCAsta

- Ystävälliset suhteet Venäjään palautettava

Kansan äänen järjestöt
Valmistelevala työryhmä
DSL:n opintokeskus

Historiallisen materialismin perusteista (14/1)

Jatkoa sivulta 17

tä kompromissien kieltäminen on todellista vallankumouksellisuutta. Työväenluokan heterogeenisyys edellyttää kompromisseja. Jokaisen kompromissin on johdettava joukkoja tietoisuuden ja puolueen vaikutusvallan kasvuun.

Vasemmistolaiset esittivät myös, että kun on puolue ammattiliittoja korkeampana järjestäytymisen muotona seuraa siitä, että tulee olla pois ammattiliitoista. Suhdautuminen ammattiliittoihin on sama kuin suhde parlamenttityöhön. On oltava siellä, missä ovat joukot. Joukkoja ei saa samaistaa taantumukselliseen ammattiliittojen johtoon. Lenin totesi, että ammattiliitoissa joukot asettuvat tietoisuuden ja luokkataistelun ensimmäiselle asteelle. Meidän on muutettava taloudellinen taistelu poliittiseksi ja ideo-

logiseksi taisteluksi. Vaikka ammattiliitot ovat taantumuksellisia, niihin on mentävä mukaan. Joukkoja ei saa jättää yksin reformististen vaikutusten alaisiksi.

Strategian ja taktiikan uusi vaihe

Lokakuun vallankumous ja Kominternin perustaminen aloittivat työväenluokan luokkataistelutaktiikassa uuden vaiheen. Euroopan sosialistinen vallankumous toteutui vain osittain, mutta uudessa vaiheessa Neuvostoliitosta muodostui sosialismin sillanpää maailmassa. Syntyi lukuisia sosialistisia valtioita ja demokraattinen rintamapolitiikka sai uusia edistyksellisiä muotoja. Ääri-vasemmistolaiset ja pikkuporvarilliset virtaukset muodostivat silloin tulevalle kehitykselle uhkatekijän, jonka Lenin ja Komintern torjuivat.

Filosofian työryhmä

”Marxilainen lauantaitiimi jatkuu”

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimus- ja opintoaineistoa. Tällä hetkellä jatkamme marxilaisen maailmankatsomuksen alueella historiallisen materialismin tutkimista ja kehittelyä. Etenemme siten, että julkaisemme opintoaineiston luvut (luonnokset) Kansan äänen sivuilla 14-15. ”Samalla nämä ovat aineisto seuraaviin opintotiimeihin ja -tapahtumiin.

Seuraava lauantaitiimi kokoontuu lauantaina 21.9.-2024 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki klo13.00. Aiheenamme on: ”Keinoäly” sekä sen merkitys ja funktio yhteiskuntakehityksessä. Teeman esittelee Juha Kieksi. Etänä tilaisuutta voi seurata linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>.

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja: **Kansan äänen numerot 5/2019-2/2024** sivut. 14-15. Kaikkien numeroiden näköispainokset löytyvät osoitteesta; kansanaani.org. **Kommunistien Liitto:** Dialektisen materialismin perusteet, luku 6, **Engels F. (1886):** Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, **Engels F:** Luonnon dialektiikka, **V.I.Lenin:** Materialismi ja Empiokritisismi. Aineisto opintoteemaa varten julkaistaan viikko ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org.

Seuraava opintotilaisuus on torstaina 28.11.2024 EVKR:n ja KL:n toimikunnan kokouksen jälkeen klo 18.30. Aiheena: **Työkansan kapitalismin vastaisen luokkataistelun strategiasta ja taktiikasta.** Aiheeseen johdattelee **Heikki Männikkö.** Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org. Etänä linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>. Opintotilaisuudet yhdessä DSL:n kanssa. Tervetuloa.

Kommunistien liiton toimikunnan kokous

Kommunistien Liiton toimikunnan kokous Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki to. 28.11. 2024 klo 17.00 yhteiskokous EVKR:n hallituksen kanssa. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään normaalit kokousasiat, talviajan toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (1) Arvioidaan kansanrintaman kehittämisen mahdollisuutta syyskaudella, (2) Kansainvälisen yhteistyön ja ulkopoliittikan kysymyksiä, (3) Marraskuun tilaisuuden arviointi (4) Talviajan opinto- ja julkaisu toimintaa, (5) Tekoälyn hyödyntäminen (6) Kannanotot ja muut asiat (7) Kansan äänen 4-5/2024 arviointi ja seuraavan numeron 6/2024 ideointi sekä KÄ:n verkkojulkaisun toiminnan kehittäminen.

Opintotilaisuus kokouksen jälkeen klo 18.30, aihe: **Työkansan kapitalisminvastaisen luokkataistelun strategiasta ja taktiikasta.** Aiheeseen johdattelee **Heikki Männikkö.** Teeman aineisto julkaistaan ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org sekä Kommunistien liiton nettisivulla.

Tervetuloa Jäsenet ja ystävät !

Kommunistien liiton vuosikokous

Kommunistien Liiton vuosikokous järjestetään torstaina 3.10. 2024 klo 17.00 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki. Käsitellään vuosikokousasiat sekä syksyn ja talven toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä. Hallitus kokoontuu järjestäytymiskokoukseen heti kokouksen jälkeen. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki

<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

Kansan ääni

kansanaani.org

Kommunistien Liitto ry.

<http://www.kommunistienliitto.com>

SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys

Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!

www.jucheate.com

juche.aate@saunalahti.fi

puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>

<https://vk.com/id430603986>

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu to. 28.11. 2024 klo17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös etäkokouksena. Liity kokoukseen seuraavasta linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen ja järjestötyön kysymyksiä (2) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä (3) Marraskuun tilaisuuden arviointi (4) Talviajan opinto- ja julkaisu toiminta (5) Tekoälyn hyödyntäminen/suunnittelu (6) Kannanotot ja muut asiat (7) Uusi KÄ Kokouksen yhteydessä KÄ:n toimituskunnan kokous. Arvioimme KÄ:n numeroa (4-5/24) sekä KÄ:n verkkoversion kokemuksia ja suunnittelemme lehden seuraavaa numeroa (6/24). Kokouksen jälkeen opintotilaisuus 18.30. Aihe: **Kapitalisminvastaisen luokkataistelun strategian ja taktiikan kysymyksiä.** Aiheeseen johdattelee **Heikki Männikkö.**

Julkiset keskusteluforumimme FB:ssä

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantyön, globalisaation ja ulkopoliittikan kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallinen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä toivotaan keskustelua marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettäessä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry.

POSTIOSOITE:

Vellamonkatu 6-8 A 1, 00550 Helsinki

PUHELIN:

0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm

Muut 1 €/pmm

TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPAikka:

Picaset Oy

ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046

ISSN 2243-4046 (Painettu)

ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Mustajärvi kritisoi vasemmistoa ja vihreitä

Eduskunta hyväksyi DCA sopimuksen 1.7.2024 pari päivää oheisen Markus Mustajärven kirjoituksen jälkeen. Osaltaan tämä osoittaa, että selkeää kritiikkiä DCA-sopimusta vastaan esitettiin eri suunnilta. Mustajärvi nousi jälleen eduskuntaan Li Anderssonin tilalle. (KÄ/toim.)

Suomi liittymässä USA:n tukikohtaverkostoon

Vasemmistoliiton entinen pitkäaikainen kansanedustaja **Markus Mustajärvi** arvostelee kovin sanoin erityisesti vasemmistopuolueita, Sdp:tä ja vasemmistoliittoa, mutta myös vihreitä Suomen liittämistä osaksi Yhdysvaltain maailmanlaajuista tukikohtaverkostoa. Ja vieläpä tilanteessa, jossa Yhdysvallat tukee poliittisesti ja sotilaallisesti Israelin kansanmurhaa Gazassa.

Mustajärven mielestä päätös antaa Yhdysvaltain asevoimien suvereeniin käyttöön viisitoista tukikohtaa eri puolilta Suomea tuntuu käsittämättömältä. Hän muistuttaa vaalikampanjoinnissa sekä eduskuntavaalien että presidentinvaalien edellä vasemmistoliiton puheenjohtajan **Li Anderssonin** vielä vastustaneen sekä ydinaseiden, ulkomaisten tukikohtien ja ulkomaisten joukkojen pysyvää sijoittamista Suomeen.

"Nyt kanta on muuttunut. Yhdysvaltain tukikohtien perustami-

Pian on mahdollista (todennäköistä), että USA sijoittaa pysyvästi joukkojaan ja asejärjestelmiään Suomen maaperälle. Muistakaamme, miten edellisen kerran vieraat joukot ajettiin pois maastamme.

nen Suomeen sallitaan, samoin raskaiden aseiden, ammuksien ja asejärjestelmien varastointi Yhdysvaltain tukikohtiin. On vain ajan kysymys, koska Yhdysvallat sijoittaa myös asevoimiaan pysyvästi tukikohtiinsa. Uusi sopimus antaa amerikkalaisille sotilaille vapaan pääsyn Suomeen ilman passia ja viisumia", toteaa Mustajärvi.

Kaikkein vakavimpana asiana puolustusvaliokunnassa pitkään toiminut Mustajärvi pitää sitä, että vasemmistopuolueet ja vihreät uskovat **Orpon** hallituksen lupauksiin, ettei ydinaseiden sijoittamisen Suomeen kieltävää ydinenergialakia muuteta. "Vasemmistoliiton johto tuntuu kokonaan unohtaneen, että presidentiksi valittu **Alexander Stubb** vaati vaalikampanjansa aikana useita kertoja ydinaseiden kaut-

takulun sallimista ja siksi ydinenergialain muuttamista.

Pääministeri Orpo on taas ker- ran luvannut, ettei ydinenergialakia toistaiseksi muuteta, mutta sanoo lain tarvitsemia muutoksia tarkasteltavan kokonaisuutena uudelleen tämän vuoden lopulla tai ensi vuoden alussa", muistuttaa Mustajärvi.

Vasemmiston ja vihreiden olisi Mustajärven mukaan pitä- nyt Norjan ja Tanskan tapaan myös DCA-sopimuksen hyväksymistä koskevaan lainsäädäntöön sisällyttää ehdoton kiello ydinaseiden sijoittamiseen ja kauttakulkuun. "Näin ei nyt jostakin syystä ole haluttu tehdä", toteaa Mustajärvi.

Naapuriseuran sanomat, Toimitus / 28.6.2024

Suomi luovuttaa 15 sotilasaluetta täysin USAn hallintaan – mitä se merkitsee?

Suomen solmima ns. DCA-sopimus edellyttää, että Suomi antaa Yhdysvaltojen sotajoukoille täyden hallinnan 15 sotilasalueella. USA päättää itse siitä, mitä se tukikohdissaan tekee. USA ei maksa saamistaan maa-alueista ja kiinteistöistä mitään vuokraa. Sopimus helpottaa amerikkalaisjoukkojen toimintaa Suomessa sekä mahdollistaa niiden aseiden ja tarvikkeiden varastoinnin Suomen maaperällä. Esimerkiksi tarvikkeita kuljettavia lentokoneita ja aluksia ei saa tarkistaa ulkopuolisen toimesta.

Antony Blinken ja Elina Valtonen Washingtonissa alkikirjoittavat DCA:n 18.12.-23, eikä kansalta kysytty.

Sopimuksessa ei ole rajattu ydinaseita pois. Suomen ydinenergialain 4 § kieltää ydinräjähteet Suomen maaperällä. Pykälässä säädetään seuraavaa: "Ydinräjähteiden maahantuonti samoin kuin niiden valmistaminen, hallussapito ja räjäyttäminen Suomessa on kielletty." Tosiasiassa mitään tarkastuksia USA:n joukkojen lentokoneisiin ja aluksiin ei saa tehdä. Suomella ei ole mahdollisuutta millään tavalla varmistaa, ettei sen alueelle tulla ydinaseita. Toki voidaan esittää kysymys, onko Suomen puolustusvoimilla edes halua ryhtyä tarkistamaan uuden liittolaisen varusteita.

Ydinenergialaki on tullut voimaan vuoden 1987 lopulla. Jo tätä ennen presidentti Kekkonen oli sekä vuonna 1963 että vuonna 1978 esittänyt aloitteen Pohjolan ydinaseetomasta vyöhykkeestä. Tänä aikana Suomessa on vierailut muun muassa läntisten valtioiden sota-aluksia,

joissa on tiedetty olleen ydinohjuksia varusteina. Kyseiset valtiot ovat vakuuttaneet, että niiden aluksissa ei ole ollut ydinaseita, mutta kun on tarkistettu alusten kulkureitit, eivät ne ole ennen laivastovierailua käyneet missään sellaisessa paikassa, missä ne olisivat voineet purkaa lastinaan olleet ydinohjukset ja ne eivät ole käyneet laivastovierailun jälkeenkään samoissa paikoissa voidakseen lastata ydinohjukset takaisin laivaan.

Vaikka USA on ilmoittanut, että se kunnioittaa Suomen ydinenergialakia, mitään takeita tästä ei ole – USA voi vapaasti siirtää uusiin tukikohtiinsa pommittajia, ydinohjuksilla varustettuja hävittäjiä sekä Upinniemen laivastotukikohtaan sota-aluksia, joissa on aseistuksena ydinaseita. Kukaan ei tätä tule tarkistamaan. Sopimuksessa on sovittu myös monista muista käytännön yksityiskohdista, esimerkiksi tuomiovallasta ja verotuksesta. Tänne lähetettäviin amerikkalaisotilaihin ja siviileihin sovelletaan ensisijaisesti Yhdysvaltain lakeja.

Yhdysvalloilla on täysi tuomiovalta omiin sotilaisiinsa ja Suomeen lähetettyihin siviileihin ja

heidän huollettaviinsa. Tämä merkitsee, että Suomen mahdollisuudet puuttua esimerkiksi mahdollisiin rikoksiin, joita USA:n joukot tekevät, ovat vain teoreettiset.

Kaikki USA:n joukkoihin kuuluvat (siis myös huollettavat ja siivilihenkilöstö) on vapautettu veroista. Jos vaikka joku USA:n joukkoihin kuuluva ostaa tietokoneen tai auton, joutuu Suomen valtio palauttamaan hänelle verojen osuuden.

Yksi sopimukseen sisältyvistä "juonista" on se, että mikäli USA:n joukkojen jäsen päätyisikin suomalaisen tuomioistuimeen tuomitavaksi, pitäisi koko oikeudenkäyntiprosessi käydä läpi vuodessa (erityistapauksissa 1,5 vuodessa) muutoksenhakuprosesseineen. Jokainen lakimies tietää, että minkä tahansa käräjäoikeuden käsittelemä juttu muutoksenhakuprosesseineen (hovi oikeus ja Korkein oikeus) kestää helposti 4-5 vuotta. Näin ollen yksistään se ehto, että oikeusprosessi ei saa kestää yli vuotta estää amerikkalaisjoukkojen jäsenen (ja on muistettava, että kaikki tukikohdissa olevat henkilöt kuuluvat joukkoihin, eivät yksinomaan sotilaita) tosiasiallisen joutumisen suomalaisen tuomioistuimen tuomittavaksi. Edelleen sopimuksessa todetaan, että koko oikeudenkäyntiprosessin ajan USA:n joukkoihin kuuluva on USA:n tukikohdassa USA:n hallussa.

Kyse ei ole vain amerikkalaisjoukkojen toiminnan helpottamisesta, vaan Suomen on sopimuksen mukaan huolehdittava siitä, että "amerikkalaisjoukot kokevat olonsa mahdollisimman mukavaksi ja turvallisiksi".

Marjaliisa Siira Helsinki

Ensimmäinen maailmansota varoittaa - sen alkamisesta tuli keuhkolla 2024 kuluneeksi 110 vuotta

Ensimmäinen maailmansota lähti käyntiin ketjureaktiona, jonka panti alulle Itävallan kruununprinssin Frans Ferdinandin ja hänen vaimonsa Sophien murha 28. kesäkuuta 1914 Sarajevossa, kuten tiedämme jo kouluajoiltamme. Ketjureaktiota on kuvattu vähemmän. Bosnian serbit halusivat liittyä Serbiaan, (eivät kaikki serbit olleet tämän takana) tätä pyrkimystä toteutettiin poliittisen murhan avulla. Itävalta-Unkari julisti sodan Serbialle, Serbia hyväksyi muut Itävalta-Unkarin vaatimukset muttei sitä, että Itävalta-Unkari voi aloittaa poliisitutkimuksia serbialueella.

Venäjä tuki Serbiaa ja Saksa Itävalta-Unkaria

Venäjä tuki Serbiaa Itävalta-Unkaria vastaan. Saksa puolestaan tuki Itävalta-Unkaria Venäjää vastaan. Venäjä suoritti liikekannallepanon 30. heinäkuuta Serbian tukemiseksi. Saksa tulkitsi Venäjän liikekannallepanon uhaksi ja julisti Venäjälle sodan 1. elokuuta.

Mutta ennen kuin Saksa uskalsi lähettää joukkojaan Venäjälle, sen piti eliminoida Venäjän liittolainen ja Saksan arkkivihollinen Ranska. Saksa pelkäsi joutuvansa kahden rintaman sotaan. Etukäteen tehdyn suunnitelman mukaan Saksan tuli lyödä Ranska ensin lännessä kuudessa viikossa. Tämän jälkeen voitaisiin keskittyä Venäjän vastaiseen sotaan. Jotta hyökkäys Ranskaan onnistuisi, oli kierrettävä vahvasti linnoitettu Saksan ja Ranskan välinen raja ja hyökkättävä Belgian kautta. Belgian puoleettomuuden loukkaaminen antoi Isolle-Britannialle muodollisen syyn liittyä sotaan Ranskan puolelle. Näin aluksi vain paikalliseen Itävalta-Unkarin ja Serbian väliseen sotaan joutui mukaan yhä enemmän valtioita.

Suuri osa kuolleista oli siviilejä

40 miljoonaa ihmistä kuoli ensimmäisessä maailmansodassa pääosin siviilejä, ja sodan jälkeen juoksuhaudoista kotiin palasi sekä fyysisesti että henkisesti invalidisoituneita miehiä. Sotaan osallistui 158 maata. Keskiäällä ja sitä ennen sotia käytiin Euroopan jaosta. Löytöretkien tuloksena siirryttiin taistelemaan siirtomaista vaikkakin sodat Euroopassakin jatkuivat.

Maailmansota olivat jatkoa siirtomaasodille

Ensimmäinen maailmansota oli jatkoa siirtomaasodille, joilla jaettiin maailmaa. Kiistat kärjistyivät nyt Euroopan sisällä. Toinen maailmansota oli tietysti mielessä ensimmäisen maailmansodan jatkosota ja myös siirtomaasotien jatkoa vallan uudelleen jaosta. Niin sanottu kylmä sota oli jatkoa tälle ja nykyiset sodat samoin.

Sotien kierre on katkaistava. On saavutettava kestävä rauha ja siirryttävä aseistariisunnan ja kansojen oikeuksien kunnioittamiseen perustuvan kansainvälisen yhteistyön tielle. Voimavarat on käytettävä ihmisten hyväksi hyvinvointiin, oikeuteen työhön ja toimeentuloon ja hyvään elämään, luonnon ja sen eläimistön kuormituksen vähentämiseen ja ilmastot- ja luontokatastrofien ja vahinkoseurausten ja lähiluonnon häviämisen pysäyttämiseksi.

Pekka Tiainen 16.8.2024

DCA-sopimus oli historiamme typerin teko

Suomen eduskunta teki heinäkuun alussa historiansa ehkä typerimmän ratkaisun: hyväksyi DCA-sopimuksen, millä USA saa Suomesta 15 sotilastukikoh- ta ja lisäksi jenkkit vapautetaan veroista, maksuista, rikosoikeudellisesta vastuusta, ja niin edelleen.

Uuden tilanteen vaarallisuus konkretisoitui viime viikolla, kun venäläiseen hypermoderniin pommit-

ta USA:lla on nyt 15 sotilastukikohtaa, joiden toimintaan Suomi ei pääse mitenkään vaikuttamaan. Jenkit voivat siis ilmoittaa joukoilleen, että tuli on vapaa. Jos USA iskee Venäjää vastaan Suomen alueelta, voi Venäjä pitää tätä Suomen puolelta sotilaallisena provokaationa. Tästä tulee takuulla olemaan seurauksia.

Tuntemattomassa sotilaassa

tajaan osui drooni. Ukraina otti asiasta vastuun, mutta pystyykö tosiaanakin Ukraina lähettämään tuhansien kilometrien päähän droonin, joka onnistuu osumaan tarkoin vartioituun sotilastukikoh- taan? Epäilen.

Iltalehdeissä oli 31.7. juttu siitä, että venäläinen sotilasiantuntija odottaa drooni-iskuja Suomen alueelta. Suomen armeija ei tällaiseen varmaankaan ryhdy, mut-

Honkajoki rukoilee Suomen her- roilta viisautta, ettei enää hakattaisi päätä Karjalan mäntyyn. Herrat (ja rouvat) eivät siinä leikkisä kärsi, mutta tavallinen suomalainen kärsii. Nyt Tuntemattoman sotilaan viisautta totisesti kaivattaisiin.

Aki Nummelin, Pori oikeustieteiden maisteri, Uusi rauhanliike-verkoston vetäjä Julkaistu 2.8. Satakunnan kansa